

ISSN 2757-0835

VIJESTI

HRVATSKE REDOVNIČKE KONFERENCIJE I
KONFERENCIJE VISIH REDOVNIČKIH POGLAVARA
I POGLAVARICA BOSNE I HERCEGOVINE

SADRŽAJ

RIJEČ UREDNIŠTVA

POSVEĆENI ŽIVOT: U CRKVI I SVIJETU

- Poruka pape Franje u povodu 60. Svjetskoga dana molitve za zvanja ... **2**
- Obavijest Dikasterija za UPŽ i DAŽ o proslavi Jubileja posvećenog života 2025. godine ... **5**

HRVATSKA REDOVNIČKA KONFERENCIJA: NEDJELJA DOBROG PASTIRA

- Molitveno bdjenje uz Nedjelju Dobrog Pastira ... **13**

HRVATSKA REDOVNIČKA KONFERENCIJA: DJELATNOSTI

- Susret viših redovničkih poglavara ... **14**
- Susret sestara s prvim zavjetima ... **16**
- HRK sudjelovala u *Simpoziju o Vjesniku Đakovačko-osječke nadbiskupije* ... **17**
- Studijsko-rekreativni dan redovničkih pripravnica ... **18**
- Sažalnica predsjedništva HRK povodom smrti mons. Valentina Pozaića ... **19**
- Završen peti nastavni ciklus studija Teologije posvećenog života ... **20**
- Glasilo *Vijesti* dobilo priznanje Hrvatskog društva katoličkih novinara ... **21**
- Podjela diploma polaznicama Studijskih dana za početnu formaciju ... **22**
- Susret redovnica koje vrše poslanje unutar samostana ... **24**
- Susret HBK i HRK ... **25**
- Hodočašće dječijih vrtića Zagrebačke metropolije ... **26**
- Sjednica Povjerenstva HRK za početnu formaciju redovnika i redovnica ... **27**

KONFERENCIJA VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA I POGLAVARICA BOSNE I HERCEGOVINE: DJELATNOSTI

- Skupština KVRPP BiH ... **28**
- Susret BK BiH i KVRPP BiH ... **30**
- Stručni seminar za djelatnike u predškolskim ustanovama ... **32**

KRONIKA REDOVNIŠTVA U HRVATSKOJ

KRONIKA REDOVNIŠTVA U BOSNI I HERCEGOVINI

Drage sestre i braćo u redovništvu, dragi čitatelji!

Ovaj broj glasila *Vijesti*, dviju redovničkih Konferencija, donosi pregled događanja iz drugog tromjesečja 2023. godine.

Na prvim stranicama u rubrici *Posvećeni život: u Crkvi i svijetu* možemo pročitati *Poruku pape Franje povodom 60. svjetskog dana molitve za zvanja* koja je fokusirana na temu *Zvanje - milost i poslanje*. O Jubileju posvećenog života koji će se održati od 8. do 12. listopada 2025. godine u Rimu pod geslom *Hodočasnici nade na putu mira* imamo mogućnost čitati u *Obavijesti* prefekta Dikasterija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života mons. João Braz de Aviza. *Obavijest* donosi informacije o pripremnim etapama za proslavu Jubileja te prijedloge s kakvim tematskim sadržajima Bogu posvećene osobe mogu živjeti „Svetu godinu“.

Prigodom Dana molitve za svećenička i redovnička zvanja, glasilo bilježi slavlje svete mise i euharistijsko klanjanje redovnika i redovnica Grada Zagreba i okolice. U Bosni i Hercegovini nije bilo zajedničkog okupljanja već je duhovna priprava za proslavu Nedjelje Dobroga Pastira obilježena u samostanskim zajednicama.

Nadalje, u rubrici *Djelatnosti*, *Glasilo* donosi pregled aktivnosti u organizaciji Hrvatske redovničke konferencije (HRK). Među ostalim, možemo biti informirani o različitim susretima: za više redovničke

poglavarice, za sestre s prvim zavjetima, za redovnice koje vrše poslanje unutar samostana, o sudjelovanju HRK na *Simpoziju o Vjesniku Dakovačko-osječke nadbiskupije*, sažalnicu predsjedništva HRK povodom smrti mons. dr. Valentina Pozaića koji je hrvatsko redovništvo zadužio svojom pastirskom brigom za Bogu posvećene osobe osobito na području Zagrebačke nadbiskupije. Tu su i druge informacije od kojih izdvajamo: *Glasilo Vijesti* dobilo priznanje Hrvatskog društva katoličkih novinara.

Slijedi prikaz zbivanja u Bosni i Hercegovini. U Sarajevu je 25. travnja 2023. godine održana 22. skupština KVRPP BiH. Tom prigodom predavanje *Pravilo u službi izgradnje i razvoja bratskih odnosa* održao je dr. fra Josip Jozić OFM. Na susretu biskupa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i članova Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine središnja tema bila je 800. obljetnica Franjevačkog Pravila potvrđenog 29. studenoga 1223. godine bulom pape Honorija III. U organizaciji Povjerenstva za predškolski odgoj održan je stručni Seminar za djelatnike u predškolskim ustanovama.

Glasilo je zaključeno redovitim rubrikama *Kronika redovništava u Hrvatskoj te u Bosni i Hercegovini*.

Uredništvo

Papa Franjo

Poruka povodom LX. svjetskog dana molitve za zvanja (Nedjelja Dobrog Pastira)

Vatikan, 30. travnja 2023.

Draga braćo i sestre, predragi mladi! Ovo je već šezdeseti put da slavimo Svjetski dan molitve za zvanja, koji je 1964. godine, tijekom Drugog vatikanskog sabora ustanovio sveti Pavao VI. Ova providonosna inicijativa ima za cilj pomoći članovima Božjeg naroda da, osobno i u zajednici, odgovore na poziv i poslanje koje Gospodin povjerava svakom pojedinцу u današnjem svijetu, s njegovim ranama i njegovim nadama, s njegovim izazovima i njegovim postignućima. Predlažem da se ove godine u svom razmišljanju i molitvi vodite temom *Zvanje: milost i poslanje*. To je dragocjena prilika da s udjeljenjem ponovno otkrijemo da je Gospodinov poziv milost, besplatan dar, te ujedno i obveza da se Evangelije donosi drugima. Pozvani smo na svjedočku vjera, koja tjesno združuje milosni život po sakramentima i crkvenom zajedništvu, i apostolat u svijetu. Vođeni Duhom Svetim, kršćani se osjećaju pozvanima odgovoriti na izazov koji pred njih stavljaju egzistencijalne periferije i pokazivati osjetljivost na ljudske drame, uвijek imajući na umu da je poslanje Božje djelo i da ga ne ostvarujemo sami, nego u crkvenom zajedništvu, zajedno s braćom i sestrama, pod vodstvom crkvenih pastira. Jer to je oduvijek bio i zauvijek će biti Božji san: da živimo s njim u zajedništvu ljubavi.

Apostol Pavao otvara nam širom divnog obzorje: u Kristu, Bog Otac „nas sebi izabrala prije postanka svijeta da budemo sveti i bez mane pred njim; u ljubavi nas predodredili za posinstvo, za sebe, po Isusu Kristu, dobrohotnošću svoje volje“ (Ef 1,4-5). Riječi su to koje nam omogućuju vidjeti život u njegovom punom značenju: Bog nas ‘zače’ na svoju sliku i priliku i želi da budemo njegovi sinovi i kćeri: stvoreni smo od Ljubavi, za ljubav i s ljubavlju, i stvoreni smo za to da ljubimo. Tijekom našeg života, taj poziv, koji je upisan u strune našeg bića i u kojem se krije tajna naše sreće, dolazi nam, po djelovanju Duha Svetoga, na uvijek nove načine prosvjetljuje naš um, osnažuje našu volju, ispunjava nas divljenjem i u srcu budi žarki plam. Ponekad se čak javi naglo i na potpuno neočekivan način. Tako je bilo i sa mnom kad sam 21. rujna 1953. godine, dok sam išao na godišnju školsku proslavu, osjetio u sebi poticaj da svratim u crkvu i ispovjedim se. Taj dan mi je promijenio život i ostavio u njemu trag koji je ostao do dana današnjega.

No, Božji poziv na darivanje samoga sebe probija se postupno, jednim putem: u dodiru s nekom situacijom siromaštva, u trenucima molitve, zahvaljujući jasnom svjedočanstvu Evangelija ili nekom štivu koje nam otvara um, kad čujemo neku Božju riječ i osjetimo da je upućena izravno nama, u savjetu nekog brata ili sestre, u trenucima bolesti ili žalosti... Bog, kad poziva čovjeka, pokazuje beskrajnu maštovitost. A njegova inicijativa i njegov besplatan dar čekaju naš odgovor. U zvanju se „isprepliću Božji izbor i čovjekova sloboda“ (*Mladi, vjera i razlučivanje zvanja*, br. 78). To je dinamičan i poticajan odnos u kojem su sugovornici Bog i ljudsko srce. Tako je dar

foto: Milosrdne sestre sv. Križa

zvanja poput Božjeg sjemena koje klija u tlu našega života, otvara nas Bogu i otvara nas drugima kako bismo s njima mogli dijeliti pronađeno blago. To je temeljna struktura onoga što podrazumijevamo pod zvanjem: Bog poziva ljubeći, a mi, zahvalna srca, odgovaramo ljubeći. Otkrivamo da smo sinovi i kćeri koje ljubi isti Otac i jedni u drugima prepoznajemo braću i sestre. Kad je sveta Terezija od Djeteta Isusa konačno jasno ‘vidjela’ tu stvarnost, uskliknula je: „Napokon sam pronašla svoje zvanje! Moje zvanje je ljubav! Da, našla sam svoje mjesto u Crkvi. U srcu Crkve, moje majke, bit ću ljubav.“ (*Opere complete*, 223)

Božji poziv, kao što smo već rekli, uključuje slanje. Nema zvanja bez poslanja i nema sreće i punog samoostvarenja ako drugima ne nudimo novi život koji smo pronašli. Božji je poziv na ljubav iskustvo o kojem se naprosto ne može šutjeti. „Jao meni ako evanđelja ne navješćujem“, uzviknuo je sveti Pavao (1 Kor 9,16). A Prva Ivanova poslanica počinje ovako: što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što razmotrismo i ruke naše opipaše – to jest utjelovljenu Riječ – navješćujemo i vama da radost naša bude potpuna (usp. 1 Iv 1,1-4).

Prije pet godina, u apostolskoj pobudničkoj *Gaudete et exsultate*, ovim sam se riječima obratio svakom kršteniku i svakoj krštenici: „I ti trebaš shvatiti cjelovitost svojega života kao svojevrsnu misiju“ (GE, br. 23). Da, zato što svatko od nas, bez iznimke, može

reći: „Ja sam jedna misija na ovoj zemlji i upravo zbog toga i jesam na ovome svijetu“ (EG, br. 273). Zajedničko poslanje nas kao kršćana jest radosno svjedočiti, u svakoj prilici, svojim ponašanjem i svojim riječima, iskustvo života s Isusom i življjenja u njegovoj zajednici koja je Crkva. Ono nalazi svoj izraz u djelima materijalnog i duhovnog milosrđa, u načinu života koji zrači blagošću i prihvaćanjem, koji je sposoban za blizinu, suosjećanje i nježnost, nasuprot kulturi odbacivanja i ravnodušnosti. Kad, poput milosrdnog Samarijanca (usp. Lk 10,25-37), postajemo drugima bližnji, tad uspijevamo razumjeti ‘srž’ kršćanskog poziva: naslijedovati Isusa Krista koji je došao služiti, a ne da bude služen (usp. Mk 10,45).

To misionarsko djelovanje ne izvire samo iz naših vlastitih sposobnosti, nakana ili planova niti iz naše volje pa niti iz našega nastojanja oko vršenja kreposti, nego iz dubokog iskustva susreta s Isusom. Tek tada možemo postati svjedoci Nekoga, Života, i to nas čini ‘apostolima’. Tada prepoznamo da smo „duboko označeni, štoviše opečaćeni tim poslanjem da prosvjetljujemo, blagoslivljamo, oživljavamo, tješimo, liječimo, oslobađamo“ (EG, br. 273). Slika tog iskustva, koju nam daje Evanđelje, dvojica su učenika iz Emausa. Nakon susreta s uskrslim Isusom, povjeravaju se jedan drugome: „Nije li gorjelo srce u nama dok nam je putem govorio, dok nam je otkrivaо Pisma?“ (Lk 24,32) U njima možemo

vidjeti što znači imati ‘žar u srcu, noge na putu’ (*Poruka za 97. Svjetski dan misije*). To je ujedno moja želja za sljedeći Svjetski dan mlađih u Lisabonu, koji s radošću iščekujem i koji ima za geslo: „Usta Marija i pohiti“ (Lk 1,39). Neka se svatko od nas osjeti pozvanim ustati i pohititi, sa žarom u srcu!

Evangelist Marko izvješćuje o trenutku kad je Isus pozvao sebi dvanaestoricu učenika, svakog poimence. Ustanovio je Dvanaestoricu da budu s njim i da ih šalje propovijedati, liječiti bolesne i izgoniti zloduhu (usp. Mk 3,13-15). Time Gospodin udara temelje svoje nove zajednice. Dvanaestorica su bili ljudi iz različitih društvenih sredina i zanimanja, nisu bili pripadnici najvažnijih društvenih slojeva. Evangelje nam, zatim, govori o drugim pozivima, kao što je poziv sedamdeset i dvojice učenika koje Isus šalje po dvojicu (usp. Lk 10,1).

Crkva je upravo *ekklesia*. Taj grčki izraz znači zbor pozvanih, sazvanih, da tvore zajednicu misionarskih učenika i učenica Isusa Krista koji se predano trude živjeti njegovu ljubav među sobom (usp. Iv 13,34; 15,12) i donositi je drugima da dođe Kraljevstvo Božje. U Crkvi smo svi služitelji i služiteljice, već prema različitim zvanjima, karizmama i službama. Poziv na ‘darivanje sebe’ u ljubavi, koji nam je svima zajednički, razvija se i konkretno ostvaruje u životu vjernika laika i laikinja založenih u izgrađivanju obitelji kao male domaće Crkve i u obnavljanju različitih dijelova društva kvašćem Evangelijsa; u svjedočanstvu posvećenih muškaraca i žena koji su se svi odreda potpuno predali Bogu za svoju braću i sestre kao proroštvo Božjeg kraljevstva; u zaređenim služiteljima (đakoni, svećenici, biskupi) koji su se stavili u službu Riječi, molitve

i njegovanja zajedništva svetoga Božjeg naroda. Jedino u odnosu sa svim ostalim zvanjima, svako pojedino zvanje u Crkvi dolazi do izražaja u svoj svojoj istini i bogatstvu. Crkva je, u tome smislu, ‘simfonija’ zvanja u kojoj sva zvanja, premda različita, tvore skladnu cjelinu i zajedno ‘izlaze’ u svijet da u njemu šire novi život Božjega kraljevstva.

Draga braćo i sestre, zvanje je dar i zadaća, izvor novog života i istinske radosti. Neka molitvene inicijative i djelovanja vezana uz ovaj Dan osnaže svijest o zvanju u našim obiteljima, našim župnim zajednicama i zajednicama posvećenog života, u našim crkvenim udrugama i pokretima. Neka nas Duh Uskrsloga Gospodina trgne iz bezvoljnosti i obdari nas darom samilosti i suošjećanja, kako bismo živjeli svaki dan preporođeni kao djeca Boga koji je ljubav (usp. 1 Iv 4,16) te i mi sami bili sposobni donositi ljubav posvuda, posebno tamo gdje vladaju isključenost i izrabljivanje, bijeda i smrt, kako bi ljubav dobila sve više prostora (Sveti Augustin, *Sermo 69: PL 5, 440.441*), a Bog sve više vladao ovim svijetom. Neka nas na tom putu prati molitva koju je papa sveti Pavao VI. sastavio za prvi Svjetski dan molitve za zvanja, 11. travnja 1964. godine: „Isuse, božanski Pastiru duša, ti koji si pozvao apostole i učinio ih ribarima ljudi, nastavi privlačiti sebi gorljive i velikodušne duše mlađih ljudi da postanu tvoji sljedbenici i tvoji služitelji. Daj da dijele tvoju žđ za otkupljenjem sviju, [...] otvori im horizonte čitavoga svijeta. [...] Neka, odazivajući se tvome pozivu, nastave tvoje poslanje ovdje na zemlji, pomažu u izgrađivanju tvojega Mističnog Tijela, koje je Crkva, te budu sol zemlje i svjetlo svijeta (Mt 5,13).“ Neka vas Djevica Marija prati i štiti. Uz moj blagoslov.

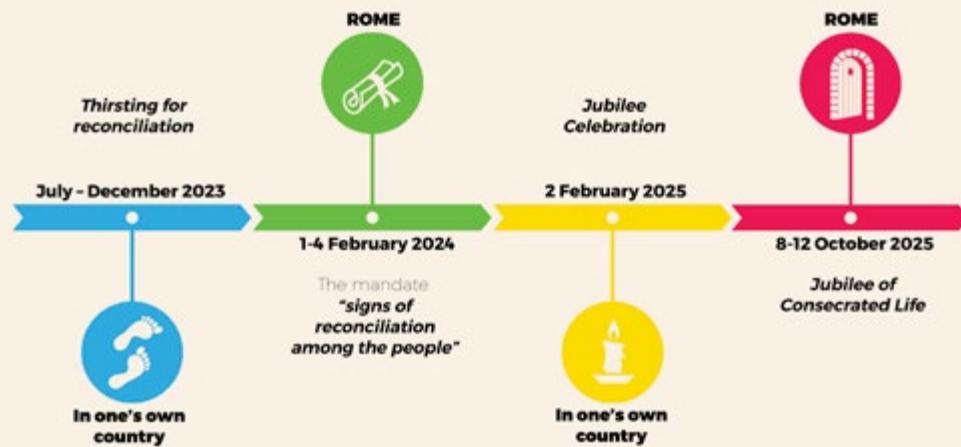

PILIGRIMS OF HOPE

On the path of peace

Consecrated life on the road to the jubilee

- ▷ Listening to the cry of the poor
- ▷ The care and custody of creation
- ▷ In solidarity with all brothers and sis-

*João Braz de Aviz,
prefekt Dikasterija za ustanove posvećenog
života i družbe apostolskog života*

Obavijest o proslavi Jubileja posvećenog života 2025. godine

Vatikan, 29. lipnja 2023.

Dostavljamo vam kratak sažetak o predstojećem putu u pripravi za Jubilej posvećenoga života koji će

se održati 8. i 9. listopada 2025. godine u Rimu. Nadahnuće za taj put bilo nam je pismo koje je papa Franjo 11. veljače 2022. godine uputio proprefektu Dikasterija za evangelizaciju, mons. Rini Fisichelli (usp. <https://www.vatican.va/content/francesco/it/letters/2022/documents/20220211-fisichella-giubileo2025.html>).

Jubilej je godina pomirenja, obraćenja i sakramentalne pokore i, samim time, solidarnosti, nade, pravde, predanog zalaganja u služenju Bogu u radosti i miru s braćom. Nazvan je „Svetom godinom“ ne samo zato što započinje, odvija se i zaključuje svečanim svetim obredima, nego i zato što

ima za cilj promicati svetost života. Ustanovljen je zato da ojača vjeru, potakne djela solidarnosti i bratskoga zajedništva u Crkvi i društvu, da pozove i potakne vjernike na iskrenije i dosljednije isповijedanje vjere u Krista jedinoga Spasitelja. U svom pismu Papa nam pomaže razumjeti geslo koje je izabrao za predstojeći jubilej - *Hodočasnici nade*, te nas poziva da 2024. godinu učinimo velikom „simfonijom vjere“.

Želeći odgovoriti na Papine *desiderata* osmisili smo za posvećene osobe prijedlog koji će povezati riječi ‘nada’ i ‘mir’ s tri paradigmе u pozadini: zalaganje za ‘posljednje’ (slušati vapaj siromaha), briga i čuvanje stvorenog svijeta (briga za okoliš) i sveopće bratstvo (solidarnost). Naslov Jubileja posvećenog života bit će *Hodočasnici nade, na putu mira*, zato što nam se čini da je ovom našem vremenu najviše potreban mir.

Pripremni put za proslavu jubileja sa-
stoao bi se iz sljedećih etapa:

1. Priprema etapa u pojedinim zemljama: žed za pomirenjem

Da bismo uvidjeli kolika je u svijetu žed za pomirenjem pozivamo nacionalne redovničke konferencije da na području pod njihovom ingerencijom utvrde: sredine u kojima postoji velika potreba za pomirenjem i male korake ili sjemenke pomirenja koje već postoje. Predlažemo da taj pripremni rad na prikupljanju podataka izvrši mala skupina u kojoj će biti zastupljeni različiti oblici posvećenoga života tako da imamo pregled koji polazi od iskustva posvećenih osoba, a ne od neke sociološke studije.

2. Pripremna etapa u Rimu: mandat od 1. do 4. veljače 2024. godine

U Rim će biti pozvani predstavnici raznih oblika posvećenoga života iz svake pojedine zemlje (po mogućnosti: redovnik, redovnica, član svjetovne ustanove i pripadnica *Ordo virginum*). Iz razmjene međusobnih iskustava proizići će mandat za povratak u vlastitu zemlju kao znak pomirenja među ljudima.

3. Slavlje jubileja u pojedinim zemljama: 3. veljača 2025. godine

Posvećene osobe pojedine zemlje bit će potaknute da organiziraju svojevrsni hod koji će vrhunac imati u proslavi nacionalnog jubileja posvećenih osoba 2. veljače 2025. godine (u prigodi Svjetskog dana posvećenog života). I u ovom slučaju, želja je da taj hod bude u službi proročkoga svjedočanstva svijetu kroz planove i inicijative, djelovanja i izbore koji će govoriti svima i koji će uključivati ne samo posvećene osobe.

4. Jubilej posvećenoga života: 8. - 12. listopada 2025. godine

Jubilejsko slavlje za sve posvećene muškarce i žene uvršteno je u kalendar Jubileja za 8. i 9. listopada 2025. godine, a uključuje posjet i molitvu na grobovima apostola Petra i Pavla, prolazak kroz Sveta vrata i, nadamo se, susret sa Svetim Ocem. Sljedećih dana, sve do *Angelusa* 12. listopada, živjet će se radost zajedništva: dio vremena bit će posvećen zajedničkom dijeljenju iskustava za pojedine oblike posvećenoga života, a dio vremena provest će svi zajedno, kako bi dijelili s drugima i svjedočili svijetu ljepotu poziva na posvećeni život. Povjeravajući Gospodinu da taj hod urodi plodom, bratski vas pozdravljamo u Gospodinu.

Salezijanci i isusovci organizirali međunarodnu konferenciju za mlade na Filipinima

Manila, 13. travnja 2023.

Azijski isusovci i salezijanci na Filipinima ugostili su više od 700 sudionika iz Azije, SAD-a i Europe na međunarodnoj konferenciji o pastoralu mlađih pod nazivom *Putovati s mlađima* koje se održalo od 13. do 15. travnja 2023. godine u Manili. Na konferenciji su sudjelovali i članovi Studentskog katoličkog centra Palma iz Zagreba. Konferenciju su organizirali *Loyola School of Theology* i *Don Bosco School of Theology*.

Profesori i učitelji, župnici i kapelani, redovnici i redovnice, pastoralni djelatnici i studenti tražili su odgovor na pitanje: „Što je danas potrebno mlađima da bi živjeli Crkvu?“ Govornici su bili uglavnom stručnjaci s područja teologije, sociologije i psihologije. Predsjednik Komisije za rad s mlađima pri Filipinskoj biskupskoj konferenciji mons. Rex Andrew C. Alarcon istaknuo je da je poziv na sinodalnost istinski poziv na crkveno obraćenje. To nije obraćenje samo pojedinaca, nego zajednica i zapravo cijele Crkve. Papa Franjo poziva na poniznost, a mons. Alarcon rekao je kako je to srce sinodalnosti. Jednu od održanih 10 radionica pod nazivom *Jesuit Youth Ministry in Croatia* pripremili su Marija Selak, Mateja Potroško i Marina Grubišić iz SKAC Palme u Zagrebu i bogoslov Mate Žaja SJ, koji trenutno studira teologiju na Filipinima. Sedamdesetak sudionika konferencije gledali su i slušali o SKAC-ovom ljetnom programu Modrave, kušali modravsko maslinovo ulje i iskustve-

no doživjeli kako isusovci rade s mlađima u Hrvatskoj. Najavljen je kako je to tek prva u nizu konferencija kojima je svrha povezivanje i zajednička briga za mlade u cijelom svijetu. (IKA)

**Nihil obstat za obnovu kauze
službenice Božje s. Elizabete Golubić
– Giacome Giorgie OSB**

Rim, 20. travnja 2023.

Iz Dikasterija za kauze svetaca stigao je *Nihil obstat* tj. dopuštenje za obnovu i nastavak kauze beatifikacije službenice Božje s. Giacome Giorgie Colombis (Elizabete Golubić) OSB, sestre koja je živjela u Samostanu sv. Petra apostola u Cresu. Time se nastavlja njezin postupak za beatifikaciju koji je započeo još 1801. godine, ali je zastao zbog raznih crkvenih i društveno-političkih neprilika onoga vremena.

Sestra Elizabeta Golubić OSB rođena je 1735. godine u plemičkoj obitelji Colombis čiji su se hrvatski predci prezimenom Golubić doselili sa sjevera Hrvatske i nastanili se na Cresu, gdje su pod talijanskom upravom morali promijeniti prezime u Colombis. Elizabeta je već u ranoj mладosti osjetila redovnički poziv i s 18 godina, usprkos protivljenju rodbine, napušta svijet i ulazi u samostan sestara benediktinki u Cresu, koji u tom gradu postoji već više od 700 godina.

Pri ulasku u samostan dobila je i redovničko ime na talijanskom jeziku: Giacoma Giorgia, prema imenima svoga oca i djeda, Jakova (Giacomo) i Jurja (Giorgio). U samostanu je veoma brzo napredovala i u pobožnosti i kršćanskoj savršenosti, što je zamijetio i njezin isповjednik. Uočio ju je kao posebnu dušu obdarenu izvanred-

nim milostima pa joj je zapovjedio da piše dnevnik i zapisuje sve što prolazi njezinom nutrinom te da napisano povjeri njemu na čuvanje. Tako su sačuvani pisani dokumenti o njezinoj svetačkoj duhovnosti i njezinom intenzivnom mističnom i pokorničkom životu.

Već za života, s. Giacoma Giorgia uživala je glas svetosti ne samo u samostanu, nego i na cijelom Cresu, što je osobito došlo do izražaja odmah nakon njezine smrti. Umrla je 28. lipnja 1801. godine u 66. godini života, a već dvadeset dana nakon njezine smrti, što je jedinstven slučaj u povijesti kauza svetaca, pokreće se biskupijski proces za njezinu beatifikaciju koji je završen za svega tri mjeseca. Pokretanjem procesa za njezinu beatifikaciju ona je dobila i crkveni naziv: službenica Božja.

Zbog ukidanja Osorske biskupije kojoj je tada pripadao Cres, a koja se tada pripojila Krčkoj biskupiji, njezin proces beatifikacije nije nastavljen, a spisi procesa predani su na čuvanje Samostanu sv. Petra u Cresu gdje se i danas nalaze. Budući da se glas o njezinoj svetosti trajno sačuvao u samom samostanu, ali i na Cresu, sestre benediktinke su odlučile obnoviti njezinu kauzu te je dobijanjem *Nihil obstat* iz Rima učinjen prvi korak u tome smislu.

U novije vrijeme mons. Vitale Bommarco, gorički biskup koji je umro 2005. godine, a rodom je s Cresa, veoma se zauzimao da se kauza s. Giacome Giorgie obnovi. U tome smislu učinio je mnoge administrativne korake (npr. računalni prijepis njezina dnevnika koji broji oko tisuću stranica), a koji su omogućili da se sada i formalno obnovi njezina kauza. (IKA)

Sestra Valerija Kovač članica Međunarodnog opservatorija za ukazanja pri PAMI

Rim, 4. svibnja 2023.

Predsjednik Papinske međunarodne marijanske akademije (PAMI) Stefano Cecchin OFM imenovao je izv. prof. dr. sc. s. Valeriju Kovač iz Družbe sestara franjevki od Bezgrješne članicom Znanstvenog odbora Međunarodnog opservatorija za ukazanja i mistične pojave povezane s Marijom (OIA), novoosnovanog tijela pri PAMI. (IKA)

Održan sastanak Definitorija Reda manje braće s predsjednicima konferencija

Rim, 15. svibnja 2023.

Susret Generalnog definitorija Reda manje braće s predsjednicima konferencija Reda održan je u Rimu od 15. do 18. svibnja 2023. godine

Misno slavlje, na završetku susreta Generalnog definitorija s predsjednicima konferencija Reda, predvodio je generalni ministar fra Massimo Fusarelli OFM. „Ovom euharistijom završavamo naš godišnji susret i njome zahvaljujemo Ocu koji je uskrisio Gospodina Isusa Krista od mrtvih, dok iščekujemo dar Duha koji našu tugu pretvara u radost, kako je upravo navijestilo Evandelje nama“, rekao je generalni ministar.

Generalni ministar osvrnuo se i na aktivnosti provedene tijekom susreta. „U srcu ostaje promicanje našeg bratskog identiteta i kontakt sa stvarnošću povijesti koju živimo, s nadama i naporima tolikih ljudi danas u svijetu. Mogu posvjedočiti da mnoga braća i sestre žive u živom odnosu sa stvarnošću naroda među kojima živimo. Često na vrlo

vrućim granicama“, dodao je. Po uzoru na San Felice da Cantalice, sveticu djece čiji se liturgijski spomen slavio, fra Massimo je pozvao predsjednike da žive kao braća i sestre mnogih ljudi, osobito bolesnih i siromašnih. „Dok završavamo ovaj susret i pripremamo se za nastavak našeg uobičajenog života i poslanja, ponesimo sa sobom ovaj poziv da živimo kao braća (...) i da radimo svojim rukama, u duhu manjine, uvijek iznova učeći služiti našoj braći“, istaknuo je. (IKA)

Zahvalno hodočašće provincijalne uprave franjevaca kapucina sv. Leopoldu B. Mandiću

Padova, 19. svibnja 2023.

Na kraju trogodišnje službe uprava Hrvatske kapucinske provincije sv. Leopolda Bogdana Mandića predvođena provincijalom fra Jurom Šimićem OFMCap, 19. i 20. svibnja 2023. godine hodočastila je na grob svog nebeskog zaštitnika sv. Leopolda Bogdana Mandića u Padovu.

Cilj ovoga hodočašća uprave Provincije bila je ponajprije zahvala Gospodinu za proteklo trogodišnje razdoblje, za dobro primljeno i učinjeno kroz to vrijeme, kao i molba za oproštaj za sve propuste, nemarnosti i pogreške. Drugi važan cilj bila je molitva Bogu i svetom Leopoldu za nadolazeći redoviti, izborni i radni, provincijalni Kapitul koji će biti slavljen u zadnjem tjednu kolovoza ove godine, od 21. do 25. kolovoza 2023. godine.

Prvi dan hodočašća, 19. svibnja 2023. godine, bio je posvećen molitvi. Sveta misa je tog dana slavljena na grobu sv. Leopolda, braću su tog dana pohodila i Svetište sv. Ante Padovanskog i Baziliku sv. Justine. Drugi dan, 20. svibnja 2023. godine, na-

kon svete mise, uprava Provincije pohodila je međuprovincijalnu kuću postulata u Samostanu sv. Franje u mjestu Lendenara, gdje se trenutno nalaze šestorica hrvatskih kandidata. (IKA)

Generalni ministar Reda manje braće blagoslovio novoizgrađeni samostan u Zambiji

Mwakapandul, 7. lipnja 2023.

Novoizgrađeni samostan sv. Franje u Mwakapanduli u Zambiji posjetio je i blagoslovio generalni ministar Reda Manje braće fra Massimo Fusarelli OFM iz Italije s generalnim definitorom za Afriku, fra Victorom Luisom Quematchom OFM i provincijalom fra Fredrichom Odhiambom OFM. To je prvi samostan Reda Manje braće u Zambiji.

Nakon blagoslova samostana, gosti su obišli i cijeli kompleks – crkvu u izgradnji, novoizgrađenu višenamjensku dvoranu i druge namjenske prostore. General fra Massimo Fusarelli OFM bio je impresioniran činjenicom koliko se toga uspjelo napraviti u samo deset mjeseci, a najviše ga je oduševila činjenica da su sve donacije za ovu izgradnju stigle iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine te hrvatskog naroda diljem svijeta. (KVRPP BiH)

Obrana doktorske disertacije fra Marka Gulina OFM

Rim, 27. lipnja 2023.

Član Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Marko Gulin OFM obranio je 27. lipnja 2023. godine na Teološkom fakultetu Papinskog sveučilišta sv.

Tome Akvinskog u Rimu doktorsku disertaciju. Disertacija *Ακολούθη μοι: una chiave per la rilettura del Decalogo. Una proposta interpretativa della pericope del giovane ricco* (Mt 19,16-22) – *Idi za mnem: ključ za ponovno čitanje Dekaloga. Interpretativni prijedlog perikope o bogatom mladiću* (Mt 19,16-22) pisana je pod vodstvom mentora prof. fr. Justina Schembrija OP, koji je bio i član povjerenstva za obranu. Povjerenstvom je predsjedao dekan Fakulteta prof. fr. Dominik Jurczak OP, dok je član cenzor bio prof. Massimo De Santis. (IKA)

Proslava Gerardova

Sombor, 23. lipnja 2023.

Karmelska zajednica i vjernici grada Sombora te brojni hodočasnici 23. i 24. lipnja 2023 godine su, u karmelskoj crkvi u Somboru, proslavili obljetnicu preminuća sluge Božjega o. Gerarda Tome Stantića OCD.

Trodnevna priprava za proslavu održana je od 19. do 21. lipnja 2023. godine. Tih je dana moljena krunica, slavljenja sveta misa s propovijedi i molitva kod groba o. Gerarda. Za vjernike mađarskoga govornog područja Subotičke biskupije slavlje Gerardova održano je 23. lipnja 2023. godine. Svetu misu predvodio je privremeni diecezanski upravitelj Subotičke biskupije mons. Ferenc Fazekas u zajedništvu s priorom somborskog karmeličanskog samostana o. Stjepanom Vidakom OCD i vicepostulatorom kauze za beatifikaciju o. Gerarda o. Zlatkom Žuvelom OCD. Propovijedao je mons. Fazekas, koji je na kraju mise na grobu o. Gerarda zajedno sa svećenicima i prisutnim vjernicima izmolio molitvu za zagovor o. Gerarda za sve potrebite milosti te za njegovo proglašenje blaženim.

Središnje slavlje održano je 24. lipnja 2023. godine, a započelo je duhovnim programom koji su pripremili vlč. Dominik i Kristina Ralbovsky, salezijanci suradnici, zajedno s animatorima i djecom iz Oratorija *Don Bosco* iz Selenče. Izveli su igrokaz *S ocem Gerardom do svetosti*. Tijekom duhovnog programa objavljeni su rezultati ovogodišnjeg natječaja za vjeroučenike, kojeg su raspisali Karmelski samostan u Somboru, Vicepostulatura o. Gerarda i Katehetski ured Subotičke biskupije na temu: *S o. Gerardom ka svetosti*. Natječaj je bio likovnog i literarnog karaktera, a vjeroučenici iz osnovnih škola mogli su poslati i fotografiju na zadatu temu. Cilj natječaja bio je upoznati najmlađe s likom i djelom toga služe Božjega te skupa s njima razmišljati o svetosti na koju su pozvani svi ljudi. Takodjer je cilj bio i širiti pobožnost prema o. Gerardu među djecom, kako bi se što više vjernika utjecalo njegovom moćnom zagovoru te kako bi jednoga dana bio proglašen blaženim i svetim. Pristiglo je stotinjak dječjih radova iz Subotice, Sombora, Novog Sada, Đurđina, Palića, Tavankuta, Kovilja, Kaća, Bačke Palanke, Čelareva i drugih mjesta biskupije. Žiri (Katarina Čeliković, Jelena Zečević i Erzsébet Pőlhe) je odabrao najbolje radeve u tri kategorije, a u okviru prve nagrade troje djece nagrađeno je jednodnevnim izletom.

Euharistijsko slavlje predvodio je umirovljeni vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić u zajedništvu s mons. Fazekasom. „U Crkvi slavimo tri rođendana, Isusa Krista Sina Božjega, Marije i Ivana Krstitelja. Danas uz rođendan Ivana Krstitelja slavimo i rođendan za nebo o. Gerarda, sluge Božjega, kojega posebno častimo, volimo i

molimo te ga želimo ugledati što prije na oltaru. Moramo znati da ni jedan život na ovom svijetu nije slučajan, svaki je Bogom dan i usmjerjen, ima cilj, smisao i poslanje. Zato želimo usporediti poslanje Ivana Krstitelja i poslanje o. Gerarda“, poručio je na početku homilije kardinal Puljić. „Živimo u vremenu kada vlada čudan strah, nesigurnost. U svakom vremenu je bilo muka, no ova vremena su čudna. Zašto su ljudi izgubili sigurnost života? Boje se djece, svoga korijena, imena, boje se upravo svoga identiteta. Pogledajte Ivana Krstitelja. Nije imao Crkvu da ga pouči, ni roditeljji ga nisu mogli poučiti. Imao je nešto što nama danas nedostaje – pouzdanje u Boga. Vjerovao je da Bog ima s njim plan i tražio je da otkrije što Bog planira s njime. To nije jednostavno pronaći. I o. Gerard može posvjedočiti da je i sam tražio da vidi koje je njegovo zvanje. Napokon se odučio za karmelski red. Ivan je u pustinji otkrio da njega Bog spremia da pokaže Isusa. I to je učinio na rijeci Jordan. To je glavna uloga Ivana Krstitelja. Kad su o. Gerarda, dok je sjedio u klupi, pitali: ‘Što tu toliko čekaš u klupama?’, on reče: ‘Čekam duše.’ Dakle, imali su istu službu: pokazati ljudima Isusa“, kazao je propovjednik.

Kardinal Puljić rekao je i da su dvije krepsti kod Ivana Krstitelja i kod o. Gerarda iste. „Jedna je poniznost. Bog se malenima objavljuje. Zašto su danas ljudi nezadovoljni? Jer su oholi, sebični, nema Bogu mjesta u duši. Učimo moliti srcem iz duše i onda ćemo biti sigurniji, stabilniji i hrabriji za život. Druga krepst post koja im je zajednička - životi ispunjeni pokorom. Bez žrtve se ne može ništa uspjeti. Od malena se uči znati svoj križ, prihvati ga i samo tako shvatiti

da kroz to mogu rasti u ljubavi. Bez žrtve nema ljubavi. Zato od ove dvojice učimo kršćansku hrabrost, spremnost za žrtvu, ustrajnost i strpljivost u našoj svagdašnjoj borbi. Želio bih, kad njih slavimo i molićemo, da prihvatimo život kao nadahnuc, poticaj, ohrabrenje, da na neki način u ovaj sumorni svijet unesemo svijetla, radosti života, nade. Treba nam nuda koja donosi radost života. Zato vas, braće i sestre, hrabrim da upravo na tome gradimo svoj život živeći s pouzdanjem u Boga iz nade, iz predanja u Božje ruke“, zaključio je mons. Puljić. (IKA)

Hrvatski hodočasnici pohodili Generalnu kuću Družbe Kćeri Milosrđa TSR sv. Franje

Rim, 24. lipnja 2023.

Hodočasnici iz Hrvatske koji hodočaste u Rim u prigodi obilježavanja 20. obljetnice beatifikacije Marije Propetog Petković, 25. obljetnice prijenosa njezinih posmrtnih ostataka u Blato, te 100. obljetnice osnutka prve zajednice koju je osnovala blaženica u Subotici, 24. lipnja 2023. godine pohodili su Generalnu kuću Družbe Kćeri Milosrđa Trećega samostanskog reda sv. Franje.

Generalna je kuća posebno mjesto za sestre, ali i za sve štovatelje bl. Marije Propetoga, jer je odande upravljala Družbom te naposljetku ondje preminula. Hodočasnici su u Generalnoj kući slavili misu. Predvoditelj p. Ivica Musa SJ u homiliji je, u duhu svetkovine Rođenja sv. Ivana Krstitelja, podsjetio da se sv. Ivana naziva pretečom. „Sveci su nam s jedne strane uzor, a s druge strane su oni s kojima se ne bi htjeli u stvarnosti poistovjetiti. To je dinamika svetosti“,

rekao je propovjednik. „Tko bi od nas želio biti preteča, jer preteča znači biti u pozadini i napraviti sve što treba, ali na kraju drugi je onaj koji dolazi i postaje važan? To nije u današnjoj kulturi, a ni među nama vjernicima neki ideal. Svi bismo mi htjeli biti prvi, da ono što napravimo odmah poluči uspjeh i da osjetimo satisfakciju, a biti preteča, to je sekundarna uloga, uvodna za nešto veliko“, ustvrdio je.

Propovjednik je podsjetio da je sv. Ivana milost zahvatila u perspektivi onoga što će on pokazati, usmjeriti ljude svog vremena na ono što je istinsko spasenje, na ono što je spasonosno. Njegov je primjer ujedno škola koju treba proći jer smo na pola puta, „a biti na pola puta nije isto kao biti polovičan. Jer onaj koji je na pola puta, dobiva motivaciju za drugu polovinu, a onaj koji je polovičan ne zna gdje je i može se vratiti unatrag, vrtjeti se u krug. Upravo Ivan Krstitelj pokazuje na tu drugu polovinu, koja je još zahtjevnija, ali i milosnija, a to je Krist koji dolazi preuzeti ono što mi ne možemo nositi, tj. oslobođiti nas od naših grijeha. Svi sveci tijekom povijesti Crkve, kao i mi kršćani koji u životu nešto ostvarimo u smislu duhovnog napretka, naslanjamо se na poruku Ivana Krstitelja. U tom smislu i bl. Marija ostavila je trag svog predavanja. I ona i svi drugi sveci krenuli su hrabro na onu drugu polovicu da ostvare maksimalno u smislu zahvaljivanja Gospodinu što je bio milostiv i dao unutarnje zadovoljstvo i ostvarenje da i oni budu preteče nečega važnoga, dobroga. Marija Petković bila je preteča u smislu djelovanja njezinih sestara koje je ona nadahnula da se otvore drugim ljudima, bilo u Hrvatskoj ili svijetu, te da im pokažu milosrđe Kris-tovo. Na taj način se duh preteče ostvaruje

u svim svecima i u našoj blaženoj Mariji“, rekao je p. Musa.

Nakon završnog blagoslova, hodočasnici se obratila vrhovna poglavarica Družbe kćeri Milosrđa s. M. Fides Babić CFM. „Dragi hrvatski hodočasnici, dobro došli u kuću u kojoj je živjela bl. Marija Propetog Isusa Petković i u svetište i kapelu u kojoj se nalazio njezin grob od 1969. do 1998. godine, kada su njezini zemni ostaci preneseni u Kuću maticu u Blatu. U ovom malom hrvatskom svetištu u Rimu nalazi se njezina soba u kojoj je ona provela posljednjih četrnaest godina života“, rekla je s. M. Fides. Dodala je kako u ovoj zajednici žive četiri redovnice iz Hrvatske i četiri iz Paragvaja. Podsjetila je kako je bl. Marija otišla 1940. godine u Argentinu, a već 1941. godine krenula u Paragvaj na poziv svećenika koji je studirao u Rimu te potražio savjet fra Karla Balića OFM koje sestre da pozove da djeluju u Paragvaju. „Tako je Utjemeljitljica ondje osnovala zajednicu, a potom zajednice u Čileu i Peru. Družba danas ima 280 sestara koje djeluju u jedanaest zemalja, a posebna je radost što je prije četiri godine osnovana misijska zajednica u Kongu“, rekla je s. M. Fides.

Na kraju je hodočasnike potaknula na molitvu za obitelji i nova duhovna zvanja. „Živimo u vremenu kada se mladi teško odlučuju za brak, ali i za redovnički život. Pozivam vas da zajednički molimo za naše obitelji, ali i za nova duhovna zvanja.“ Hodočasnici su se pomolili pred blaženičinom relikvijom koja se nalazi u kapeli na mjestu njezina nekadašnjeg groba, a potom su obišli spomen sobu u kojoj je blaženica preminula te su pred relikvijom, s bočicom njezine krvi koja se nije zgrušala, izmolili zagovornu molitvu. (IKA)

foto: Marija Belošević

Molitveno bdjenje uz Nedjelju Dobrog Pastira

(Zagreb, 29. travnja 2023.)

U organizaciji Povjerenstva Hrvatske redovničke konferencije za promicanje duhovnih zvanja, uoči Nedjelje Dobroga pastira 29. travnja 2023. godine, redovnice i redovnici Grada Zagreba okupili su se na večernjoj svetoj misi i euharistijskom klanjanju u samostanskoj crkvi kod sestara Milosrdnica sv. Vinka Paulskoga u Frankopanskoj ulici.

U molitvenom bdjenju sudjelovali su predstavnici gotovo svih redovničkih zajednica u Zagrebu i okolini. Euharistijsko slavlje predvodio je don Anton Tamarut. Uvodeći u euharistijsko slavlje, don Tamarut je rekao: „Ovdje nas je večeras okupila želja da zajedno molimo za duhovna zvanja: za ustrajnost nas koji već jesmo na tom putu i za one koje Bog poziva da se odazovu, da čuju taj poziv i radosna srca izreknu svoj ‘da’, ‘neka mi bude Gospodine po Tvojoj riječi’.“ Na tom putu kao primjer istaknuo je sveticu dana sv. Katarinu Sijensku, crkvenu naučiteljicu, „ženu

koja je bila oduševljena Kristom, koja je u Kristu voljela siromahe, koja je bila službenica mira, žena koja je povezivala, žena koja je voljela Crkvu“.

U prigodnoj homiliji, don Tamarut je osvijestio kako svatko tko je Božji, jest drugačiji, „jer te Bog izdvaja u svom prooruštu da budu takvi, da pomalo strše svojim ponašanjem, da budu neobični u mjeri svoje pobožnosti, ali i u mjeri svoje dobrote, osjetljivosti za ono što je pošteno, pravedno, ispravno, da budu osjetljiviji od drugih, da stvari promijene, da se ne pomire s nečim što nije u redu. To je znak da Bog s dotičnom osobom nešto posebno namjerava, ne radi nje same, već da ta osoba mijenja sredinu kojoj pripada.“

Govoreći o sv. Katarini, propovjednik je rekao kako ga kod nje fascinira povjerenje u Božju providnost. „Oznaka je svetih ljudi neproračunatost. Oni se zapale i slijede tu vatru srca, idu za njom, a ne znaju kuda i gdje će ih dovesti. Ali imaju veliko povjerenje u Boga, da će On u danom trenutku pokazati kome trebaju poći, što reći i učiniti“, ustvrdio je propovjednik.

Nakon svete mise uslijedilo je klanjanje pred izloženim Presvetim Oltarskim Sakramentom. (HRK)

Susret viših redovničkih poglavarica

(Lužnica, 21. – 23. travnja 2023.)

U organizaciji Povjerenstva Hrvatske redovničke konferencije za trajnu formaciju redovnica i redovnika, od 21. do 23. travnja 2023. godine održan je susret viših redovničkih poglavarica u Marijinom domu u Lužnici, kod sestara Milosrdnica sv. Vinka Paulskoga.

Nakon višegodišnje stanke uzrokovane pandemijom COVID-19, Povjerenstvo je ponovno u svoj godišnji plan uvelo susret viših redovničkih poglavarica. Tema susreta je bila *Imati i (li)biti autoritet? Tko je tebe postavio nad nama?* (usp. Izl 2,14), a voditelj susreta bio je opat

Slavenske benediktinske kongregacije o. Jeronim Adam Marin OSB iz samostana na Čokovcu. Dvadesetak okupljenih poglavarica susret je započelo u kasnim popodnevnim satima molitvom *Večernjih hvali*, nakon čega je uslijedilo euharistijsko slavlje.

Prije zajedničkog uvodnog promišljanja, skupu se obratila s. Gordana Igrec FDC, potpredsjednica Hrvatske redovničke konferencije izrazivši dobrodošlicu okupljenima i zaželjevši da susret bude protkan duhovnom obnovom, plodnim radom i konstruktivnim zajedništvom. U izlagaju se o. Jeronim osvrnuo na distinkcije između objektivne i subjektivne stvarnosti autoriteta istakнуvši da su obje stvarnosti od izuzetne važnosti u vršenju poglavarske službe. U nastavku izlaganja opat je konstatirao da, kolikogod zvučalo paradoksalno, i današnje vrijeme treba autoritete. Osobe

svih dobnih skupina trebaju autoritet, od djece, preko mlađih i odraslih, do starijih, svima je potreban netko tko će im biti poticaj na ideal, uzor. Osobe koje su voljne činiti odmak od svoga *ja* postaju transparentne za Božje djelovanje te za prepoznavanje i vršenje Božje volje u svom životu. Takve su osobe autoritet samom svojom pojavom. Nakon izlaganja među prisutnima se razvila rasprava na temelju konkretnih iskustava iz svakodnevnog života.

U dalnjim je izlaganjima opat Jeronim pred poglavarice stavio lik Mojsija i potaknuo ih na razmišljanje o Mojsijevu autoritetu u odnosu prema izraelskom narodu, ali i u odnosu prema Bogu. Opat je u temu na vrlo zanimljiv način uključio i lik Mojsijeve sestre Mirjam. Tijekom subotnjeg popodneva za fokus promatranja opat je predložio život i pravilo sv. Benedikta. Nakon svakog izlaganja, poglavarice su imale

mogućnost postaviti pitanja, izraziti vlastito mišljenje o onome što su čuli, s drugima podijeliti osobna iskustva...

Uz izlaganja, važne točke susreta činila su liturgijska slavlja u čiju su priprembe uključene sve sestre. Brižno njegovana šutnja, radosno pjevanje, jasan navještaj Božje Riječi pridonijeli su svečanosti liturgijske časova, euharistijskih slavlja i klanjanja pred Presvetim Oltarskim Sakramentom.

U slobodnim je trenucima bilo prigode za bolje međusobno upoznavanje i građenje zajedništva uz šetnje po prekrasnom krajoliku i upoznavanje znamenite povijesti Marijinog dvora, a poglavarice su pronašle vremena i za radne sastanke na kojima su iznijele konkretnе prijedloge s obzirom na očekivanja od Hrvatske redovničke konferencije u svrhu promicanja jače povezanosti ženskih redovničkih zajednica u Hrvatskoj te u Bosni i Hercegovini. (HRK)

foto: HRK

Susret sestara s prvim zavjetima

(Đakovo, 28. – 30. travnja 2023.)

Susret sestara s prvim zavjetima koji je u organizaciji Povjerenstva Hrvatske redovničke konferencije za početnu formaciju započeo 28. travnja 2023. godine u Đakovu, završen je 30. travnja 2023. godine. Pod vodstvom o. Srećka Rimca OCD, sedamdesetak sestara s prvim zavjetima iz svih redovničkih zajednica u Hrvatskoj te u Bosni i Hercegovini razmišljalo je o temi *Sequela Christi: redovnički zavjeti*.

Susret je započeo svetim euharistijskim slavljem u crkvi Presvetoga Srca Isusova u samostanu Milosrdnih sestara sv. Križa u Đakovu. Predvoditelj euharistijskog slavlja bio je mons. mr. Ivan Ćurić, pomoćni biskup đakovačko-osječki.

U homiliji je mons. Ćurić naglasio da ulomak šestog poglavlja Ivanova evanđelja upućuje na to da je Gospodin izvor, početak i snaga vjere. „Isus je Kruh života. Bez blagovanja i najtješnjega zajedništva s Njim nemate života u sebi. Blagovati Krista znači primiti ga i prihvati onakvog kakav nam se On i objavljuje – u svom uskrsnom identitetu, no uvijek putem križa, otkupiteljske žrtve ljuba-

vi. Tko je dionik s Njim, zajedničar Njegova puta, živjet će uvijek“, rekao je mons. Ćurić osvješćujući okupljenim sestrama da se u taj navještaj ugrađuju duhovni pozivi, u svoj njihovo životnosti i konkretnosti. „Uvijek se sjetite da pripadate i da ste uronjene u cjelinu zajednice Crkve“, poručio je mons. Ćurić. Susret je nastavljen razmatranjem evanđeoskih savjeta.

Sudionice susreta su 29. travnja 2023. godine posjetile Srijemsку biskupiju gdje su imale prigodu pobliže upoznati život mučenika iz prvih kršćanskih stoljeća i nadahnjivati se na njihovu življenu vjernosti Gospodinu – pa i po cijenu života. Sestre s prvim zavjetima su u katedrali sv. Dimitrija sudjelovale u euharistijskom slavlju koje je predvodio generalni vikar Srijemske biskupije preč. Josip Ivešić. U obilasku grada u organizaciji domaćeg župnika mons. Eduarda Španovića, osobit dojam ostavilo je razgledavanje *Carske palate* pod stručnim vodstvom.

Na Nedjelju Dobroga Pastira 30. travnja 2023. godine, sestre su na euharistijskom slavlju u đakovačkoj katedrali svjedočile o duhovnom pozivu. Nakon posljednjeg razmatranja o zavjetu poslušnosti, Milosrdne sestre sv. Križa kratko su prikazale povijest svoje Družbe i apostolat kojim se sestre bave u današnje vrijeme. (HRK)

HRK sudjelovala u Simpoziju o Vjesniku Đakovačko-osječke nadbiskupije

(Dakovo, 4. svibnja 2023.)

Na međunarodnom znanstvenom simpoziju pod naslovom *150 godina (1873. – 2023.) Vjesnika Đakovačko-osječke nadbiskupije* održanom 4. i 5. svibnja 2023. godine na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Dakovu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, među 30-ak predavača, sudjelovala je i s. Krista Mijatović SCSC, tajnica Hrvatske redovničke konferencije, s predavanjem *Posvećeni život u Glasniku/Vjesniku*.

Sestra Krista iznijela je temu u tri tematske cjeline: 1. *Osobe posvećenog života u službi Glasnika/Vjesnika*; 2. *Glasnik/Vjesnik o posvećenom životu* i 3. *Glasnik/Vjesnik za posvećeni život*. (sestre-sv-kriza.hr)

foto: DJOS

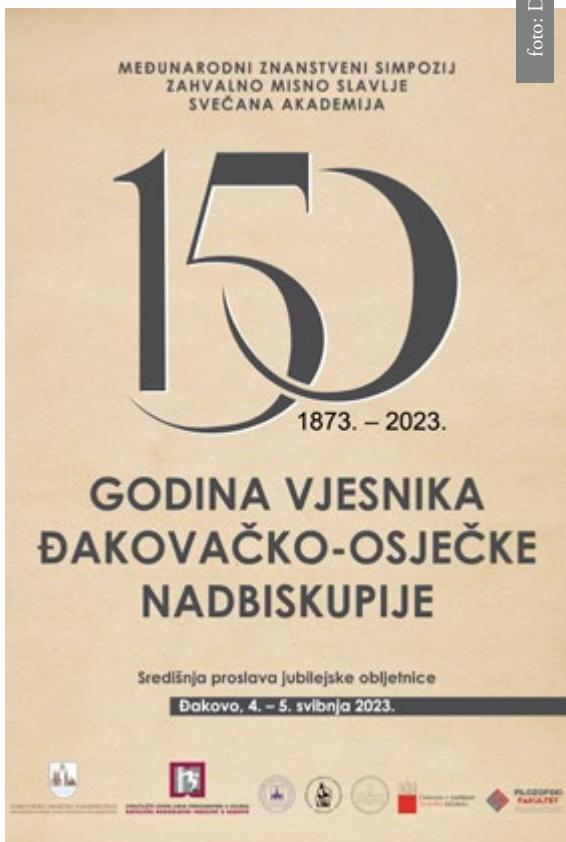

foto: DJOS

foto: HRK

Studijsko-rekreativni dan redovničkih pripravnica

(Pleterje, 11. svibnja 2023.)

U organizaciji Povjerenstva za početnu formaciju redovnica i redovnika pri Hrvatskoj redovničkoj konferenciji, održano je 11. svibnja 2023. godine jednodnevno studijsko-rekreativno putovanje za redovničke pripravnice.

Na izletu su sudjelovale novakinje, postulantice i kandidatice različitih ženskih redovničkih družbi zajedno sa svojim odgojiteljicama te dvojicom svećenika: p. Ivica Musa SJ i o. Stjepan Ivan Horvat CPPS. Prvo odredište na putovanju bio je kartuzijanski samostan u Pleterju u Sloveniji. Na ulazu u jednu od najljepših gotičkih kartuzijanskih crkava u Europi, pripravnice je dočekao prior samostana o. František, koji im je pustio kratki dokumentarni film o kartuzijancima. Film je prikazivao povijest nastanka kartuzijanskog reda, osnivanje samostana po Sloveniji te život kartuzijanaca u današnje vrijeme.

Nakon dokumentarnog filma, o. František je kroz osobno iskustvo pripravnicama protumačio život kartuzijanaca istakнуvši

kako je poziv na ovakav način života Božji dar i velika milost. Glavni cilj i zadatak jednog redovnika pronaći je Boga u tišini i samoći, živjeti samo za Božju ljubav. I kada nastupi monotonija svagdana te redovnik osjeti težinu života zbog odcijepljenosti od vanjskog svijeta, Božja ljubav je ta za koju uvijek treba živjeti, a molitva i askeza pomazu u duhovnom rastu. Prior František poručio je pripravnicama da uvijek budu vjerne Kristove zaručnice i da žive samo za Njega.

Nakon Pleterja, sljedeće odredište bilo je Brezje gdje su pripravnice posjetile slovensko nacionalno svetište Marije Pomoćnice. U bazilici Marije Pomoćnice misu je predvodio o. Stjepan Horvat CPPS. U homiliji je o. Horvat govorio o Blaženoj Djevici Mariji koja je rekla Bogu svoje „da“, iako nije znala kako će joj život izgledati nakon tog „da“. Bogu posvećene osobe trebaju slijediti Marijin primjer i prihvatići put kojim ih Bog vodi, a ponekad Bog želi upravo ono što nikada za sebe ne bi mogli zamisliti.

Nakon euharistijskog slavlja uslijedilo je slobodno vrijeme za osobnu molitvu, okrepu i razgledavanje svetišta. Iz Brezja, pripravnice su se uputile prema Bledu gdje su posjetile Bledski dvorac, jedan od najstarijih dvoraca u Sloveniji. (IKA)

*fr. Slavko Slišković OP, predsjednik HRK
 s. Gordana Igrec FDC, potpredsjednica
 HRK*

Sažalnica povodom smrti mons. Valentina Pozaića

Zagreb, 15. svibnja 2023.

Uime svih redovničkih zajednica, članica Hrvatske redovničke konferencije, izražavamo iskrenu sućut mons. Draženu Kutleši, nadbiskupu zagrebačkom, kardinalu Josipu Bozaniću, umirovljenom zagrebačkom nadbiskupu i provincijalu Hrvatske pokrajine Družbe Isusove p. Daliboru Reniću SJ u povodu

smrti mons. Valentina Pozaića, pomoćnog biskupa zagrebačkog u miru.

Mons. Valentin je hrvatsko redovništvo zadužio svojom pastirskom brigom za Bogu posvećene osobe, osobito na području Zagrebačke nadbiskupije. Dugogodišnji duhovnik sestara Misionarki ljubavi, revan ispovjednik redovnica i uvijek prisutan na formativno-stručnim skupovima u organizaciji Hrvatske redovničke konferencije, ostavio je neizbrisiv trag u dušama mnogih posvećenih osoba.

Uz izraze bratske blizine i kršćanske solidarnosti, u molitvi smo ujedinjeni sa svima koji tuguju zbog završetka ovozemaljskog životnog puta mons. Valentina, duboko uvjereni da ga je Gospodin primio u svoju blizinu.

Završen peti nastavni ciklus studija Teologije posvećenog života

(Zagreb, 19. svibnja 2023.)

Nastavnim vikendom 19. i 20. lipnja 2023. godine završen je peti nastavni ciklus studija Teologije posvećenog života (TPŽ) i obilježena je 10. godišnjica osnutka studija.

Tim je povodom 20. lipnja 2023. godine, uz sudjelovanje polaznika studija, misu zahvalnicu predvodio predstojnik studija prof. dr. o. Jure Zečević OCD. Na kraju mise, sudionici su i pjesmom *Tebe Boga hvalimo* zahvalili Bogu za sve dobro koje su primili tijekom studija. Predstojnik Zečević zahvalio je organizatorima studija, podupirateljima, udomiteljima studija – remetskim karmelićanima, tajnici Snježani Foršek i osobito svim polaznicima studija i njihovim poglavarima za iskazano zanimanje za redovničko obrazovanje, za suradnju i nastojanje oko zajedništva i cjelovitoga duhovnog rasta. Poželio im je da sve što su primili tijekom svoga studija služi i njihovom vlastitom dobru kao i dobru redovničkih zajednica kojima pripadaju, a time i općem dobru majke Crkve Krištovke i ljudskog društva u cjelini.

Inicijator je i podupiratelj studija Teologije posvećenog života Hrvatska redovnička konferencija, a osnivač i organizator Hrvatska karmelska provincija sv. o. Josipa. Radi se o obliku cjeloživotnog obrazovanja namijenjenom osobnoj izgradnji, posvećivanju i du-

hovnom usavršavanju redovnica, redovnika i drugih osoba posvećenog života, kao i zainteresiranih vjernika laika, koji se kontinuirano odvija puno desetljeće, od 2013. godine.

Tijekom prvog desetljeća djelovanja, održano je ukupno pet dvogodišnjih nastavnih ciklusa. Svaki se ciklus sastoji od ukupno 14 nastavnih vikenda koji se izvode tijekom dviju nastavnih godina, u svakoj godini po sedam vikenda: petkom od 16.30 do 20.15 sati te subotom od 8.15 do 18.00 sati. Četiri su ciklusa održana u Zagrebu (1., 2., 4. i 5.), a jedan u Splitu (3.). Studij polaznicima nudi 24 tematska predmeta opsega od 6 do 10 nastavnih sati, koje predaju ukupno 22 nastavnika. Moguće je i tzv. parcijalno (djelomično) pohađanje, tj. upis i slušanje samo pojedinih predmeta, s polaganjem ili bez polaganja ispitata.

Od osnutka studija do danas iskazivano je veliko zanimanje za upise na studij. U prvom ciklusu (2013. – 2015. godine) bilo je upisano 48, u drugom (2015. – 2017. godine) 39, u trećem (2017. – 2019. godine) 67, u četvrtom (2019. – 2021. godine) 43 polaznika (33 polaznika cjelovitog i 10 polaznika parcijalnog nastavnog programa) i u petom (2021. – 2023. godine) 45 polaznika (26 polaznika cjelovitog i 19 polaznika parcijalnog programa). Sveukupno su dakle, tijekom svih pet ciklusa, na studij upisana 242 polaznika. Od ukupno 45 polaznika upravo završenog petog nastavnog ciklusa, 23 su redovnice i redovnici (13 redovnica i 10 redovnika), a 22 su vjernice i vjernici laici, 31 je žena i 14 je muškaraca. (IKA)

Glasilo *Vijesti* dobilo priznanje Hrvatskog društva katoličkih novinara

(Zagreb, 22. svibnja 2023.)

U okviru proslave 57. Svjetskog dana sredstava društvenih komunikacija, 22. svibnja 2023. godine na Hrvatskom katoličkom sveučilištu dodijeljene su brojne nagrade i priznanja Hrvatskog društva katoličkih novinara osobama istaknutim u novinarstvu, zatim časopisima, portalima...

Organizatori proslave bili su: Odbor za sredstva društvenih komunikacija Hrvatske biskupske konferencije, Odjel za komunikologiju Hrvatskog katoličkog sveučilišta i Hrvatsko društvo katoličkih novinara. Nagrade i priznanja uručio je predsjednik Odbora za sredstva društvenih komunikacija Hrvatske biskupske konferencije, zagrebački pomoćni biskup mons. Mijo Gorski.

Među brojnim dobitnicima nagrada i priznanja, priznanje je dodijeljeno i informativnom glasilu Hrvatske redovničke konferencije i Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine *Vijesti*.

Glasilo je dobitnik priznanja u povodu 50 godina izlaženja, a priznanje je uručeno fr. Slavku Sliškoviću OP, predsjedniku Hrvatske redovničke konferencije. (IKA)

foto: IKA

foto: HDKN

Podjela diploma polaznicama Studijskih dana za početnu formaciju

(Zagreb, 25. svibnja 2023.)

Posljednja predavanja Studijskih dana za početnu formaciju u akademskoj godini 2022./2023. održana su 25. svibnja 2023. godine u sjedištu Hrvatske redovničke konferencije (HRK) u Zagrebu, nakon čega je upriličen svečani čin dodjele diploma polaznicama koje su završile dvogodišnji nastavni ciklus Studijskih dana za početnu formaciju.

Nakon uvodne molitve, uime Vijeća HRK polaznicama Studijskih dana za početnu formaciju obratila se s. M. Marija Banić SMI, vrhovna poglavica Družbe sestara Služavki Malog Isusa i članica Vijeća HRK. Zatim je uslijedilo prozivanje polaznica i uručivanje diploma.

Zahvalni govor uime polaznica Studijskih dana za početnu formaciju uputila je pripravnica Družbe školskih sestara franjevki Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije Mateja Mihaljević. (IKA)

foto: Marija Belošević

*s. M. Marija Banić SMI,
članica Vijeća HRK*

Pozdravni govor

Zagreb, 25. svibnja 2023.

Drage sestre novakinje, postulantice i kandidatice,

još jedna godina je iza vas, još jedna generacija napušta Studijske dane za početnu formaciju. Nadam se da vam je bilo lijepo biti zajedno i da su pouke koje ste primile korisne za vaš kršćanski i početni redovnički život.

Budite uvijek svjesne tko ste i što ste, da ste dragocjene Bogu koji vas ljubi savršenom ljubavlju i da vas je On izabrao između tolikih djevojaka sebi za zaručnice. Kad bi doista shvatile kolika je to milost i čast ne znam bi li to izdržalo vaše srce. Čast je to nad svim častima, bez obzira koji će posao u životu obavljati. Sjetite se Blažene Djevice Marije. Što je ona u životu radila, a ima li itko veći na zemlji od nje?!

Svako dijete Božje treba se ponašati sukladno Ocu kome pripada. Nisu li na sablazan loši kršćani? Isus lijepo kaže: „Budite savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski.“ „Čovjek mora oponašati“, kaže Wolfgang Tralling, „vlastito Božje biće i bitak, njegovu misao i osjećaj, prije svega njegovu božansku ljubav“. Sintagma „Budite savršeni“ sažimlje sve zapovjedi iz Evandželja. Ona tumači njihov visoki zahtjev, kako bi on mogao biti manji ako se radi o božanskom postupanju? Trajna spremnost na pomirenje, svladavanje osjetilnih nagona, čista istinoljubivost, odri-

canje od svake osvete i čak ljubav prema neprijatelju – sve je to božanske naravi. Najviši cilj koji nam uopće može biti pokazan, ali koji odgovara našoj najintimnijoj čežnji jest mi želimo sve i najviše, polovičnost nam nije dovoljna. I prije svega to nije nikakva neispunjiva želja, nego se može postići milošću Božjom. Jer ljubav o kojoj se ovdje radi „Bog je razlio u srca naša po Duhu Svetom“ (Rim 5,5). Ova ljubav želi biti življena. Život svetaca jasno to pokazuje.

Pa ako već kao djeca Božja trebate težiti savršenstvu, koliko više kao one koje će jednog dana postati Zaručnice Kristove. Ako se kao kršćanke ne smijemo zadovoljiti polovičnošću, još manje se smijemo kao Zaručnice Kristove. Težnja zaručnice je, kaže sveti Ivan Pavao II., „poistovjeti se s Kristom, preuzimajući Njegove osjećaje i oblik života“ (VC, br. 18).

Što vam poželjeti, nego da se poistovjetite s Kristom, da postignete savršenstvo ljubavi na koje vas Bog poziva, pa da se vaš život pretvori u liturgiju, ne samo vrijeme posvećeno molitvi, nego da svaki čin u danu postane svjedočanstvo Božje ljubavi u svijetu. Neka vaše misli, riječi i djela proizlaze iz ljubavi pa vam križevi i poteškoće, bez kojih nitko nije, neće biti teški, nego laki i posjedovat ćete puninu radosti o kojoj ovih dana slušamo u Evandželju.

Bog vas blagoslovio i dao vam da ustrajete, da gorite i izgarate iz ljubavi prema Njemu i spasu duša. Čestitam svima, a osobito onima koje danas dobivaju diplomu.

foto: HRK

Susret redovnica koje vrše poslanje unutar samostana

(Lužnica, 26. svibnja 2023.)

Susret redovnica koje vrše poslanje unutar samostana održan je od 26. do 28. svibnja 2023. godine u Marijinom dvoru u Lužnici kod sestara Milosrdnica sv. Vinka Paulskoga. Susret je organiziralo Povjerenstvo Hrvatske redovničke konferencije za trajnu formaciju redovnica i redovnika.

Otemi Božji spasenjski dolazak i čovjekovo 'danas' govorila je doc. dr. sc. s. Silvana Fužinato SCJ. Prvo je izlaganje s. Silvana posvetila biblijskim likovima Sare i Hagare potaknuvši sve prisutne da se u svojim zajednicama trude oko pogleda koji spaja, koji je u službi je-

dinstva u raznolikosti poslanja. U drugom je izlaganju središnji lik bio također lik iz Starog zavjeta – Eli, a bio je poticaj za promišljanje o tome koliko je u zajednicama prisutna bratska opomena. U dalnjim je izlaganjima s. Silvana pred redovnice stavila lik grešnice koja je Isusu pomazala noge i lik Blažene Djevice Marije. Nakon svakog izlaganja, sudionice susreta imale su mogućnost postaviti pitanja, izraziti vlastito mišljenje o onome što su čule te s drugima podijeliti osobna iskustva.

Uz izlaganja, važne točke susreta činila su liturgijska slavlja u čiju su pripremu bile uključene sve sestre. Euharistijska slavlja predvodili su p. Milan Lojić CM i fra Pero Džidara OFMConv. Oni su također bili na raspolaganju i za sakrament isповijedi. (IKA)

Susret članova Hrvatske biskupske konferencije s članovima Hrvatske redovničke konferencije

(Zagreb, 2. lipnja 2023.)

Redoviti godišnji susret biskupa Hrvatske biskupske konferencije i redovničkih poglavara i poglavica, članova Hrvatske redovničke konferencije, čije zajednice imaju sjedište na području Hrvatske biskupske konferencije, održan je 2. lipnja 2023. godine u sjedištu Hrvatske biskupske konferencije u Zagrebu.

Uprijepodnevnom dijelu biskupi su se susreli s poglavarima muških redovničkih zajednica, a tijekom poslijepodneva s poglavarcama ženskih redovničkih zajednica. Na oba susreta, nakon zajedničke molitve razgovaralo se o temi *Budućnost katoličkog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj*.

U ime poglavara muških redovničkih zajednica, *Uvodnik* u temu izložio je fr. Slavko Slišković OP, predsjednik Hrvatske redovničke konferencije, a u ime ženskih redovničkih zajednica u temu je uvela s. Gordana Igrec FDC, dopredsjednica Hrvatske redovničke konferencije. Temu je u ime biskupa izložio mons. Antun Škvorčević, požeški biskup. (HRK)

foto: HBK

Hodočašće dječijih vrtića Zagrebačke metropolije

(Marija Bistrica, 3. lipnja 2023.)

Oko tisuću djece, roditelja i odgojitelja sudjelovalo je 3. lipnja 2023. godine na tradicionalnom hodočašću dječijih vrtića Zagrebačke metropolije u Mariju Bistrigu.

Slavljje je započelo procesijom iz svetišta do zajedničkog okupljanja na mjestu 'crkve na otvorenom' gdje je služena

sveta misa koju je predvodio vlč. Hrvoje Maltarić uz asistenciju ostalih svećenika koji su taj dan došli na hodočašće u Mariju Bistrigu.

Na početku svete mise vlč. Mirko Brlić pozdravio je sve hodočasnike, a na poseban način djecu iz pristiglih vrtića. Djeca su pjesmom i molitvom aktivno sudjelovala u misnom slavlju.

Na misnom slavlju pjevala su djeca i odgojitelji koje je predvodila s. Antonija Matić OP, voditeljica Povjerenstva za predškolski odgoj pri Hrvatskoj redovničkoj konferenciji. (IKA)

foto: IKA

foto: IKA

Sjednica Povjerenstva za početnu formaciju redovnica i redovnika

(Zagreb, 14. lipnja 2023.)

U samostanu Sestara Presvetog Srca Isusova u Zagrebu 14. lipnja 2023. godine održana je sjednica Povjerenstva za početnu formaciju redovnica i redovnika pri Hrvatskoj redovničkoj konferenciji.

Clanice Povjerenstva razgovarale su o događajima koje je Povjerenstvo organiziralo tijekom protekle godine. Između ostalog, o Studijskim danima za početnu formaciju, ističući pozitivnu znakovitost prisutnosti braće redovnika u

formaciji, zatim o duhovno-rekreativnom danu koji je bio u Kartuziji, Brezju, o susretu sestara s prvim zavjetima koji se održao u Đakovu kod Sestara Svetog Križa te o 51. vijećanju redovnika i redovnica odgojitelja održanom u Svetištu Predragocjene Krvi u Ludbregu. Poseban osvrt bio je na Školu formacije i dalnjim koracima, novim idejama i planovima za sljedeću godinu. Želja Povjerenstva za početnu formaciju odgovarati je na poziv pape Franje „trajno hoditi zajedno, oslanjajući se na neiscrpljivo bogatstvo Evangelijske dobre veste koje razbija sheme i sije nadu gradeći Kraljevstvo Božje, u zajedništvu s drugim crkvenim stvarnostima, ne gubeći radost, odvažnost i predanost“.
(s. Ljubica Bosilj)

Skupština Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine

(Sarajevo, 25. travnja 2023.)

Dvadeset druga skupština Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine (KVRPP BiH) održana je 25. travnja 2023. godine u prostorijama Franjevačke teologije u Sarajevu. Skupštinom je predsjedala predsjednica Konferencije s. Željka Dramac SSFCR. Sudjelovali su provincijalni poglavar i poglavarice sa sjedištem u Bosni i Hercegovini te sedam predstavnika muških i ženskih redovničkih zajednica u Bosni i Hercegovini, s provincijalnim sjedištem izvan Bosne i Hercegovine.

Na Skupštini je također sudjelovao apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup mons. Francis Assisi Chullikatt i predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine vrhbosanski nadbiskup mons. Tomo Vukšić. Nakon pozdrava i uvodnih riječi predsjednice Konferencije te pozdrava nadbiskupa Vukšića uslijedilo je predavanje o temi *Pravilo u službi izgradnje i razvoja bratskih odnosa*, koje je održao dr. sc. fra Josip Jozić OFM.

U svom predavanju, predavač je istaknuo kako franjevačke kongregacije ove godine slave osamstotu obljetnicu *Pravila Reda Manje braće*, koje je potvrđeno 29. studenoga 1223. godine Papinom bulom, čime je obilježen početak franjevačkog Reda. „*Pravilo* nije samo zakonska odredba ili samo zakonik Reda, nego i duhovan dokument koji pobuduje poštovanje sve do danas. Riječi sv. Franje u samom *Pravilu* svako se malo pozivaju na Evanđelje, dapače riječi *Pravila*

– ono zakonodavno – gotovo je uvezano u evanđeoski tekst i to dobrom dijelom u one evanđeoske izričaje koji iskazuju paradoks kršćanstva: onaj paradoks služenja (najmanji – najveći), paradoks života (izgubiti život – sačuvati ga), paradoks ljubavi prema neprijatelju (ne opiri se zlu – čini dobro). *Pravilo* sv. Franje ne dotiče samo nas franjevce, nego i mnoge druge ljudе, čini mi se upravo zbog svoje paradoksalnosti ili određenog kontrasta prema svijetu. Znam da s jedne strane riječi *Pravila* mogu djelovati suhoparno, mogu zbumnjivati ili još uvijek zbumuju i nas koji ga eto poznajemo, mogu djelovati nepopularno, zastarjelo, dok s druge strane uvijek pomalo iznenađuju riječi sv. Franje kada govori o služenju, o opominjanju, o nedostojnosti, o poniznosti, o pokori. Ova uređenost života i *Pravilo* koje određuje odnose među fratrima i meni se činilo kao nešto što je tipično samo franjevačko, ali nekako što čovjek biva zreliji, to se samo *Pravilo*, ili uređenost života među fratrima, čini univerzalnim – kao da uređenost odnosa u jednoj zajednici vrijedi za sve zajednice. Pa čak i oni koji napuste Red, vrlo često život u fratarskoj zajednici uspoređuju sa životom zajednica u kojima nanovo žive i potvrđuju da Franjin govor o zajednici vrijedi ustvari za sve zajednice, od obiteljske, regionalne, državne ili narodne, do prijateljske zajednice i odnosa pojedinca prema drugima i prema svijetu koji ga okružuje.“

Predavač je nadalje govorio o tri točke iz *Pravila* i to o onim naslovima koji govorile o opominjanju braće, o braći koja su pogriješila i ponovno se vraćaju u zajednicu i o braći koja idu u svijet. Jedno mjesto iz *Pravila* o opominjanju braće govorili ovako: „Opominjem i potičem da se čuvaju svake oholosti, isprazne slave, zavisti, pohlepe,

brige i tjeskobe ovoga svijeta, ogovaranja i mrmljanja“, nego nadasve moraju čeznuti za Duhom Gospodnjim i njegovim djelovanjem, da mu se čista srca mole i budu ponizni i strpljivi. Mene ovo podsjeća na ono što je davno filozof Spinoza rekao o slobodi i ropstvu od afekata. Kasnije su neki to prenijeli i u odnos prema drugim ljudima, gdje se zajednica može promatrati kroz psihičku zajednicu ali i zajednicu utemeljenu na duhu. Ako se čovjek osloni samo na svoje psihičke snage, onda se on oslanja gotovo kao na nagon koji ga vodi do sebe-očuvanja.

U svom zaključku predavač je kazao: „Možda nas sveti Franjo i danas upućuje na ono što nije psihička, nego duhovna snaga, na to da učimo biti kako pojedinci tako i članovi zajednice pa i šire zajednice svijeta, kao i to da znamo koja je vrijednost zajednice, ali i nemilost mase.“ Nakon predavanja uslijedila je rasprava.

Potom je apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini mons. Chullikatt u svom obraćanju sudionicima Skupštine izrazio radost i zahvalnost zbog zajedničkog susreta te osvrnuvši se na temu Skupštine istaknuo: „Kao što znate, to je tema koja je vrlo bliska srcu pape Franje. Bratstvo življeno u skladu s redovničkim pozivom i slijedeći evanđeoski stil kao učinkovito sredstvo evangelizacije, dio je našeg poziva da svjedočimo Evangeliye svima, ne isključujući nikoga. Zajedništvo je dio

samog Isusova srca koji je utjelovio ljubav Boga Oca za spasenje čovječanstva jer Bog je ljubav (usp. 1. Iv 4,8-16). Doista, sam Bog je bratstvo u Trojstvu, u čiji nas je uzor, Isus, pozvao da se ugledamo (Iv 17,21). Drugi primjer savršenog bratstva nalazimo u Svetoj obitelji i u kolegijalnom bratstvu dvanaest apostola. Nadalje, sam je Isus anticipirao da se uprisutnjuje u kontekstu uvijek bratskog susreta (usp. Mt 18,15-20). Tako Isus uči da se jedinstvo može stvarati i graditi samo kroz bratstvo (usp. Iv 17,20-21), dakle, samo živeći bratstvo možemo i svjedočiti i prenosići bratsku ljubav (usp. Iv 15,12-13).

Sveti Franjo proširuje duboko značenje bratstva ne samo na svoju braću u smislu bratstva nego na sve, uključujući nekršćane, muslimane i Židove, grešnike i gubavce pa čak i na sva stvorenja, ‘brat sunce i sestra mjesec’, kako čitamo u poznatoj pjesmi *Laudato si’*. U konačnici, samo bratstvo može stvoriti jedinstvo i sklad u svijetu, između muškaraca i žena i svega stvorenoga, jer je Bog, tvorac života, sveprisutan i ljubi sva svoja stvorena“, zaključio je nuncij Chullikatt.

Zatim su predsjednica Konferencije i voditelji povjerenstava koja djeluju pri KVRPP Bosne i Hercegovine podnijeli svoja izvješća. U završnom dijelu, predsjednica Konferencije zahvalila je svim sudionicima na zajedništvu i sudjelovanju te zatvorila rad Skupštine. (KVRPP BiH)

Susret biskupa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine s članovima Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine

(Sarajevo, 26. travnja 2023.)

Osamnaesti susret biskupa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine s članovima Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine održan je 26. travnja 2023. godine u zgradи Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu. Predsjedao je nadbiskup metropolit vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u Bosni i Hercegovini mons. Tomo Vukšić, predsjednik Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine, a sudjelovala su i ostala tri člana Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine.

Na zasjedanju su također sudjelovali: predsjednica Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica s. Željka Dramac SSFCR i trinaest članova i članica redovničke Konferencije među kojima dvojica provincijala, tri provincialne poglavarice i jedna zamjenica provincialne poglavarice. Svojim molitvama susret su pratile članice klauzurnih zajednica sestara Bezgrješne Kraljice Karmela u Sarajevu i Samostana sv. Klare u Brestovskom.

Središnja tema susreta bila je *800. obljetnica Franjevačkog Pravila potvrđenog bulom pape Honorija III. 29. studenog 1223. godine*. Tijekom osam stoljeća sve do danas, spomenuto Pravilo nadahnjuje brojne naraštaje redovnika i redovnica koji djeluju u Katoličkoj Crkvi diljem svijeta kao oduševljeni Kristovi svjedoci. Nadahnuti Franjinim načinom življenga Evandželja, davali su i daju veliki doprinos teologiji i znanosti uopće imajući uvek na umu riječi iz *Oporuke sv. Franje*: „Pravilo i život manje braće jest ovo: obdrža-

foto: KTA

vati sveto Evangeliye Gospodina našega Isusa Krista živeći u poslušnosti i u čistoći.“ Kroz prigodno izlaganje, sudionici susreta upoznati su s nastankom spomenutog *Pravila* koje se u početku sastojalo od evandeoskih rečenica o poslanju apostola i nasljedovanju Isusa Krista te pravila o organiziranju zajedničkog bratskog života. Posebno su se osvrnuli na bulu odobrenja spomenutog pape Honorija III. pod naslovom *Solet annuere*.

U plodnoj diskusiji, biskupi i članovi Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine upoznati su s različitim inicijativama na razini redovničkih zajednica koje slijede *Pravilo* sv. Franje. Sudionici su se složili da je spomenuta obljetnica prigoda za cijelu Crkvu da razmišlja o putu svetosti u aktualnom vremenu i prilikama u kojima žive i djeluju (nad)biskupije i redovničke zajednice u Bosni i Hercegovini. Vraćajući se evandeoskim izvorima i razmišljajući o načinu na koji je Božju riječ u život provodio sv. Franjo iz Asiza, ukazano je na potrebu da i u današnjem vremenu, posebno biskupi, svećenici, redovnici, redovnice i osobe posvećenog života, zajedno

sa svim članovima Crkve, donose svijetu Isusa Krista. Sudionici susreta razmišljali su i o tome kako da tijekom jubileja čovjeku današnjice približe duhovnost i karizmu sv. Franje, koja na prostorima Bosne i Hercegovine ima duboke povjesne korijene. Predložene su i konkretnе aktivnosti na upoznavanju Franjine ljubavi prema Kristu i Crkvi u prigodi spomenute obljetnice s ciljem rasta u vjeri i ljubavi prema Bogu i čovjeku.

Biskupi, redovnici i redovnice razgovarali su i o nekim konkretnim poteškoćama s kojima se susreću pojedine crkvene ustanove koje imaju djeće vrtiće. Istaknuta je važnost spomenutih vrtića posebno u sredinama u kojima su katolici manje brojni, ali i potreba pronalaženja načina da ti vrtići ostvaruju svrhu radi koje su osnovani.

Tijekom zasjedanja, sudionici su se osvrnuli i na svoj prošli susret održan 18. svibnja 2022. godine, također u Sarajevu, tijekom kojeg se posebno razgovaralo o mjestu i ulozi redovništva u sinodskom hodu u Crkvi. Tom prigodom bilo je riječi o načinu na koji su se redovničke zajednice uključile u sinodski hod na biskupijskoj razini. (KTA)

Stručni seminar za djelatnike predškolskih ustanova

(Buško jezero, 3. lipnja 2023.)

U organizaciji Povjerenstva za predškolski odgoj pri Konferenciji viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine 3. lipnja 2023. godine održana je duhovna obnova i stručni seminar u samostanu Sv. Ilike na Buškom jezeru.

Voditelj duhovne obnove i stručnog seminara bio je o. Viktor Grbeša OCD. Tema susreta bila je *Temperamnti*. Sudjelovali su djelatnici iz predškolskih ustanova koje vode redovničke za-

jednice, njih 29, iz vrtića *Sveta mala Terezija* (Međugorje), *Egipat* (Sarajevo), *Andeli čuvavi* (Novi Travnik), *Sveti Franjo* (Kiseljak), *Sveta Klara* (Potoci, Mostar), *Majka Margarita* (Bukovica, Tomislavgrad), *Sestra Nada* (Livno) te općinskoga vrtića iz Glamoča.

Cjelodnevni program duhovne obnove i stručnog seminara pružio je mogućnost osobnog rasta u vjeri, bolje upoznavanje samih sebe kao i razumijevanje drugih kao drugačijih. Bila je to prilika da poboljšamo kvalitetu vlastitog života kako bismo živjele radosnije te spremno odgovorile na potrebe onih kojima smo poslane. Vrhunac duhovne obnove i stručnog seminara bilo je slavlje svete mise u samostanskoj crkvi. (s. Ivana Markotić SSFCR)

IZ ĐAKOVA S LJUBAVLJU

KRONIKA REDOVNIŠTVA U HRVATSKOJ

Redovnice čestitale Uskrs biskupu Rogiću

Šibenik, 8. travnja 2023.

Predstavnice redovnica koje djeluju u Šibenskoj biskupiji su na Veliku subotu 8. travnja 2023. godine čestitale Uskrs šibenskom biskupu Tomislavu Rogiću.

Uime redovnica čestitku je izrekla s. Tatjana Petric MVZ. Uskrsnim događajem praznog groba kojeg nalaze žene, a zatim apostoli, s. Tatjana istaknula je da je „vjera u uskrsnuće Isusovo temelj i središte naše vjere i našeg života“. Navela je teškoće i probleme u kojima danas žive i čega su svjedoci. „U ovom nemirnom vremenu Isus nam nudi spasenje i sreću, ali po križu... I mi smo danas kao one žene i učenici na Isusovom praznom grobu. Gore nam srca! Želimo da uskrsni navještaj osnažuje vjeru svakog krštenika, da mir, dar Uskrslog, doprije do svakog ljudskog srca i vrati nadu svima koji su potlačeni i koji trpe. Uskrs je blagdan života i pobjede“, rekla je s. Tatjana. U prigodnom obraćanju biskup Rogić zahvalio je sestrama na svemu što čine na različitim poljima djelatnosti unutar biskupije te im u čestitci približio isti događaj. (IKA)

Objavljen hrvatski prijevod knjige o sv. Maloj Tereziji

Zagreb, 11. travnja 2023.

U suizdanju Glasa Koncila i Zaklade *Sveta Maravillas od Isusa* objavljen je hrvatski prijevod knjige *Moja mala naučiteljica – Mala Terezija koju tek treba otkriti* autora o. Henocia Tailleaua. Riječ je o knjizi koja na nov način promiče ‘mali put’ svete Male Terezije koji je jedan biskup nazvao „nebom svih nebesa“.

Autor o. Henoc Tailleau na knjizi je radio 11 godina živeći kao pustinjak. Sveta Mala Terezija imala je milijune duhovnih sinova i kćeri i bila je majka brojnim svećima. Njezinim putem do vrhunca svetosti došle su i Majka Terezija iz Kalkute (1910. – 1997.) i Marija Faustina Kowalska (1905. – 1938.), koje ta knjiga otkriva na nov način.

Knjiga je objavljena u godini kada se slavi 150. obljetnica rođenja svete Male Terezije od Djeteta Isusa i Božjega Lica (1873. – 2023.) i 100. obljetnica njezine beatifikacije (1923. – 2023.). (IKA)

Koncert povodom kolaudacije restauriranih orgulja u samostanskoj crkvi

Dakovo, 14. travnja 2023.

Povodom kolaudacije restauriranih orgulja, u samostanskoj crkvi Presvetog Srca Isusova u Đakovu 14. travnja 2023. godine održan je koncert. Nastupili su: Zbor Milosrdnih sestrara sv. Križa, s. M. Svjetlana Paljušević SCSC (orgulje) i s. Josipa Pavla Jakić SCSC (orgulje). Orgulje je restaurirao restaurator Damir Miler. Prigodnu uvodnu riječ pozdrava i predstavljanja, kao i završnu zahvalnu riječ, izrekla je s. Ksenija Majstorović SCSC. (IKA)

Fra Bernardin Škunca OFM proslavio šezdesetu godišnjicu svećeništva

Split, 16. travnja 2023.

Fra Bernardin Škunca OFM, član Franjevačke provincije sv. Jeronima iz Zadra, 16. travnja 2023. godine u Samostanu sv. Ante na Poljudu u Splitu, proslavio je svoj dijamantni svećenički jubilej.

Misno slavlje predvodio je fra Stipe Nosić OFM, koji je u uvodu u euharistijsko slavlje

naglasio važnost zahvalnosti Gospodinu na svemu onome što je ovaj naoko krhak fratar učinio za života. Fra Stipe se ukratko prisjetio službi koje je fra Bernardin obavljao u svojoj zajednici, među kojima je istaknuo službu magistra novaka, magistra bogoslova, župnika, gvardijana, definitora Provincije, provincijala, profesora na teologiji, osnivača i voditelja Liturgijskog instituta i vicepostulatora kauze fra Ivana Perana OFM. Osim toga, fra Stipe je naglasio kako je fra Bernardin i autor mnogih liturgijskih i umjetničkih projekata, a osobito se zauzimao oko toga da djela koja su napravila braća njegove franjevačke zajednice ne ostanu u anonimnosti.

Homiliju na euharistijskom slavlju, po želji slavljenika, održao je fra Bojan Rizvan OFM. „Možda nigrdje tako snažno, lijepo i istinito riječ psalmiste ne odzvanja među nama danas kao u životu fra Bernardina, čijoj su majci, kako i sam svjedoči, rekli da on neće doživjeti ni svoju mladu misu, a mi ovdje, svjesni Božjeg čuda u našim očima, slavimo šezdesetu godišnjicu misništva. I da to onda nije Gospodnje djelo?! Da se Gospodin i u životu slavljenika nije pokazao vjeran svojoj riječi?!”, istaknuo je propovjednik.

Nakon popričesne molitve, pročitane su čestitke pristigle povodom jubileja od apostolskog upravitelja Splitsko-makarske nadbiskupije mons. Želimira Puljića i nadbiskupa u miru mons. Marina Barišića te provincijala fra Tomislava Šanka OFM, koji je u svojoj poruci izrazio zahvalnost Gospodinu na daru fra Bernardinova života, a osobito na njegovu plodonosnom djelovanju u životu Crkve koje je uviyek bilo prožeto franjevačkom karizmom.

Uime obitelji, okupljenima se obratio slavljenikov brat Florijan Škunac, koji je tom prigodom pročitao i pjesmu na čakavštini u

čast slavljenika ispjevanu od njegove sestre Darije Škunce Klanac, koja nije mogla sudjelovati u slavlju.

Na samome kraju, svoju je riječ uputio i slavljenik fra Bernardin Škunca OFM. Fra Bernardin je istaknuo kako čitav njegov život počiva na tri čvrsta stupa: obitelj, domovina i Crkva. Zahvalio je Gospodinu na daru pobožne obitelji iz koje je potekao, a pritom je istaknuo ulogu veoma dobrega oca i svoje iznimno inteligentne majke čiji je talent za skladanje pjesništva očito i sam naslijedio. Kao znak osobite zahvale za predano vjerničko svjedočanstvo roditelja, za vrijeme govora, slavljenikova sestra Urica Škunca Segarić pročitala je pjesmu *Sjećanje na Badnju večer* o proslavi svetkovine Božića u obitelji, koju je napisao fra Bernardin.

O drugom stupu fra Bernardin kazao je: „Domovina i svjesnost da sam Hrvat, sa zdravim domoljubljem bez fanatizma, očuvala me u raznim situacijama života. U našem obiteljskom krugu, oko moje dvanaeste godine, događao se slučaj uzoritoga nadbiskupa Stepinca, što je učvršćivalo naše životne stavove“, naglasio je fra Bernardin u svojem obraćanju spomenuvši privođenje svoje majke u žandarmeriju s obzirom da je dva puta izvjesila hrvatsku zastavu, no oba je puta bila u blagoslovljenu stanju te puštena od žandara.

Povezujući tako obitelj i domovinu s trećim stupom - Crkvom, katoličkom i apostolskom, fra Bernardin je istaknuo: „Obitelj i domovina dovele su me u zajedništvo Crkve gdje sam otkrio svoj poziv. Crkva je ona koja nas nosi i preporuča. Ovaj treći stup posve je nadahnjivao dva prethodna. Preko žive vjere u djetinjstvu sam doživio ono što sam kasnije naučio, naime da Crkva napose preko nedjeljnoga bogoslužja stvara

kršćansku obitelj. Kako reče sv. Ivan Pavao II.: ‘Crkva čini euharistiju, a euharistija čini Crkvu.’ Život moje obitelji neraskidivo je bio povezan s danom Gospodnjim – nedjeljom. Bez nedjelje gubimo snagu. Nedjelja je dan koji oblikuje vjeru Božjega naroda i uvjeren sam da baš zbog nedolazaka na nedjeljni susret s Kristom naša vjera slabí“, naglasio je fra Bernardin te spomenuo kako je u Crkvi prepoznao i franjevaštvo, koje je po primjeru sv. Franje iz Asiza oblikovalo njezin duhovni život.

„U ljepotu franjevačkog života privukao me primjer braće franjevaca iz bliže mi obitelji: fra Bonaventure Škunce OFM, fra Ljudevita Šonje OFM i fra Roberta Škunce OFM. Zahvalan sam Gospodinu što je i preko njih ušao u moj život i promjenio ga pri čemu sam sve dublje shvaćao da je slavljenje svete mise ključan čimbenik za prenošenje čitavoga Krista, za uspostavljanje Novoga zavjeta, za gradnju crkava, za njeovanje graditeljstva i umjetnosti. I zavolio sam biti u takvoj službi“, pojasnio je fra Bernardin. (IKA)

Održan redoviti 42. provincijalni kapitol Hrvatske franjevačke provincije svetih Ćirila i Metoda

Samobor, 17. – 21. travnja 2023.

Braća Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda okupila su se na redoviti 42. provincijalni kapitol, koji se pod predsjedanjem provincijalnog ministra fra Milana Krište OFM slavio u Kući susreta Tabor u Samoboru od 17. do 21. travnja 2023. godine.

Geslo provincijalnog kapitula bilo je *U duhu evanđelja i bratske solidarnosti*. Na kapitolu se okupilo 35 braće iz Provincije.

Kao promatrači na kapitol su pozvani fra Konrad Cholewa OFM, generalni definitor za slavenske zemlje te fra Domagoj Runje OFM, kojeg je generalni ministar imenovao generalnim delegatom koji će pratiti proces restrukturiranja Franjevačke provincije svetog Jeronima u Dalmaciji i Istri s Hrvatskom franjevačkom provincijom sv. Ćirila i Metoda. Zadaća je provincijalnog kapitula da ispita sadašnje stanje i djelovanje braće u provinciji, da traži i predlaže prikladna sredstva za njezin porast i popravak, da raspravlja o novim pothvatima i poslovima veće važnosti te da zajedničkim dogovorom odlučuje i vrši izbore. Kapitol treba biti pravi znak bratskoga zajedništva. Nadležan je istraživati i čuvati baštinu i život provincije, pronalaziti nove putove i sredstva te promicati prilagođenu obnovu, donositi vlastite odredbe, birati upravu, te raspravljati o drugim važnijim pitanjima.

Na Kapitulu su za definitore izabrani: fra Marko Pustišek OFM, fra Franjo Vuk OFM, fra Krunoslav Kocjan OFM, fra Goran Malenica OFM, fra Zdravko Lazić OFM i fra Ivan Matić OFM. Novi definitori u sljedeće tri godine upravljat će provincijom u zajedništvu s fra Milanom Krištom OFM, provincijalom i fra Dragutinom Bedeničićem OFM, vikarom provincije. (IKA)

Dan Brodsko-posavske županije: misa i dodjela nagrade fra Iliji Jerkoviću OFM

Slavonski Brod, 17. travnja 2023.

Dan Brodsko-posavske županije obilježen je 17. travnja 2023. godine misom u crkvi Gospe Brze Pomoći u Slavonskome Brodu. U okviru programa u prostoru Glaz-

bene škole u Slavonskom Brodu nagrada za životno djelo, Zlatni grb Brodsko-povavske županije, dodijeljena je svećeniku Franjevačke provincije Bosne Srebrenе fra Ilijи Jerkovićу OFM, ravnatelju *Zlatnog cekina*, ustanove koja u Slavonskom Brodu djeluje od 1993. godine.

U obrazloženju stoji da je nagradu dobio za iskazano zalaganje i rezultate u radu s djecom s teškoćama u razvoju, organizaciju i upravljanje *Zlatnim cekinom*, poliklinikom i dječjim vrtićem te skrb i pomoć djeci poginulih branitelja i iz obitelji slabijeg imovinskog stanja. Nagradu mu je uručio župan Danijel Marušić i predsjednik županijske skupštine Berislav Balen.

Uime laureata pozdravni govor održao je fra Ilijа. Naglasivši na početku kako ta nagrada, koju je on dobio, za rad i vodstvo *Zlatnog cekina* pripada zapravo svim djelatnicima i stručnom osoblju *Zlatnog cekina*, fra Ilijа je uz ostalo rekao: „Njihov rad, edukacije, strpljenje i stručnost za rad s djecom najveći su razlog da se sve ovo održalo i radi do danas. Sve što je do sada postignuto zahvala je njima i našim donatorima, a ja sam samo pazio i borio se da imaju što bolje uvjete za rad te bih se osjećao ‘krivim’ ako nešto nije dobro. Svima nam je od početka bio cilj pomoći djeci s teškoćama u razvoju. Bogu hvala, svaki dan naš je Centar pomalo rastao te je u njemu sada više od 250 djece s teškoćama s kojima dan i noć radi sedamdesetak djelatnika. Naši pacijenti na fizičkoj terapiji su djeca sa šireg područja istočne Hrvatske, koja imaju problema s blagim neurorazvojnim odstupanjima, ali i djeca s teškim i višestrukim oštećenjima, rijetkim sindromima i dijagnozama,

poremećajima ponašanja iz autističnog spektra te poremećajima govora i glasa. Od iznimne su važnosti rana intervencija, dobri uvjeti za rad, dobra oprema te stalna stručna usavršavanja koja pohađaju naši djelatnici.“

Zahvalivši svima koji su dosad pomagali rad Centra prisjetio se samih početaka osnivanja Centra u onim ratnim uvjetima te posebno istaknuo vjeru u Božju providnost glavnog donatora i osnivača dječjeg festivala *Zecchino d’Oro* iz Bologne o. Ernesta Carolija. „Danas, nakon 31 godine rada, možemo sa sigurnošću reći da je *Zlatni cekin* opstao i postao tražena ustanova za rehabilitaciju djece s teškoćama u razvoju, ove i okolnih županija, zahvaljujući najviše veličanstvenoj Božjoj providnosti, koja je nadahnjivala i radnike i pomagače, pojedince i institucije pa i one koji su dobronamjerno kritizirali naš rad da bi mogao biti još bolji nego što jest. Zato ipak: najveća hvala i zahvala dobroti Božjoj kojom smo blagoslovljeni i onda kada toga nismo svjesni“, zaključio je fra Ilijа. (IKA)

Objavljena knjiga o fra Petru Lubini OFM

Split, 21. travnja 2023.

Franjevačka provincija Presvetog Otkupitelja objavila je spomen-knjigu *Marijin urednik* o liku i djelu fra Petra Lubine OFM. Fra Petar Lubina bio je urednik vjerskog lista za Marijine štovatelje *Marija* od 1982. godine sve do smrti 13. travnja 2022. godine. Nova knjiga na 191 stranici donosi prikaz njegova lika i djela. (IKA)

O. Jakov od Križa OCD zaređen za svećenika

Gospic, 22. travnja 2023.

Gospičko-senjski biskup Zdenko Križić zaređio je 22. travnja 2023. godine u gospičkoj katedrali Navještenja Blažene Djevice Marije o. Jakova od Križa (Milić) za svećenika. Pripe početka svete mise, provincijal Hrvatske karmelske provincije o. Vinko Mamić OCD pročitao je kratak životopis ređenika. Misno slavlje predvodio je mons. Zdenko Križić.

U propovijedi je biskup Križić govorio o svećeništvu te je istaknuo kako su u svećeničkom životu bitni vjernost pozivu, otvorenost Božjoj milosti, blizina s Bogom te blizina s ljudima. Nakon propovijedi, pjevale su se Litanije Svih Svetih, a zatim je slijedio sam čin ređenja. Pri kraju mise, mlađdomisnik se u kratkom govoru zahvalio dragom Bogu, roditeljima, biskupu, sadašnjem i prethodnim provincijalima, redovničkoj subraći te svima koji su došli na ređenje – domaćim župljanima, hodočasnicima iz Osijeka, Splita i Zagreba te članovima karmelskog svjetovnog reda – i koji su ga podržavali i dalje ga podržavaju molitvama.

O. Jakov od Križa (Milić) rođen je 17. travnja 1990. godine u Osijeku od oca Zdravka i majke Marice (rođ. Tetkić). Po završetku osnovne škole upisuje prirodoslovno-matematički smjer III. gimnazije u Osijeku, nakon čega upisuje i završava Medicinski fakultet u Osijeku s izvrsnim uspjehom. Godine 2016. biva primljen u postulaturu Hrvatske karmelske provincije, a 9. rujna 2017. godine polaže prve redovničke zavjete. Svećane zavjete polaže 15. listopada 2021. godine. U ljeto 2022. godine s izvrsnim uspjehom završava Filozofsko-teološki

studij na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Tijekom studija dobio je više nagrada i priznanja za izvrstan uspjeh i rade. Za đakona je zaređen 8. listopada 2022. godine u Zagrebu. (IKA)

Proslava 50. obljetnice djelovanja Školskih sestara franjevki u samostanu na Ksaveru

Zagreb, 23. travnja 2023.

Pedeseta obljetnica djelovanja Školskih sestara franjevki Krista Kralja Provincije Presvetog Srca Isusova proslavljena je 23. travnja 2023. godine u samostanu franjevaca trećoredaca na Ksaveru.

Proslava je započela euharistijskim slavlјem u crkvi Sv. Franje Ksaverskog u zajedništvu sa župljanima i sestrama različitih redovničkih zajednica s područja grada Zagreba. Slavlje je predvodio provincijal Provincije franjevaca trećoredaca glagoljaš fra Ivo Martinović TOR.

U prigodnoj homiliji, fra Ivo je naglasio važnost vjere koja je sestre vodila tijekom njihovog polustoljetnog djelovanja nadahnutog ljubavlju prema Bogu i čovjeku. Upravo ih je vjera u uskrslog Krista uvela u iskustvo Božje prisutnosti, koje su onda mogle posvjedočiti svojim životom. „Njihovo svjedočenje vjere očitovalo se u sve mu onome što su, kao sestre i majke, činile u samostanu za nas franjevce i u župi za vas, dragi vjernici“, istaknuo je provincijal Martinović izrazivši zahvalnost sestrama za požrtvovno i ustrajno služenje.

Na kraju misnog slavlja, prigodnu riječ okupljenima uputila je provincijalna poglavarica Provincije Presvetog Srca Isusova s. Lidiya Bernardica Matijević SSFCR. Osvrćući se na prijeđeni put, uime cijele Zajednice

izrekla je zahvalu riječima: „Ovo je trenutak u kojem s poštovanjem zahvaljujem svakoj pojedinoj sestri koja je svoj posvećeni život darovala ovoj zajednici. Zahvaljujem također braći franjevcima koji su prepoznali i cijenili bogatstvo prisutnosti naših sestara u samostanskom životu i pastoralnom radu. Treća zahvala upućena je vama župljanima koji ste sa sestrama dijelili značajne trenutke u svom životu: od krštenja do sprovodnih obreda. Na kraju, znamo da za svaki doživljeni sklad trebamo zahvaliti Bogu kojem je sve moguće. Zahvala Bogu na prvom je mjestu jer On je u korijenu svega, početak i svršetak, Alfa i Omega.“

Nakon euharistijskog slavlja proslava je nastavljena prigodnim programom u samostanskoj dvorani, gdje je putem riječi i slike ukratko predstavljen život sestara od njihovog dolaska do danas. (IKA)

Nastavljena devetnica Djetetu Isusu

Slavonski Brod, 25. travnja 2023.

Devetnica Djetetu Isusu, koju su 25. ožujka 2023. godine – na svetkovinu Navještenja Gospodinova – započele sestre Služavke Maloga Isusa, a kojom nastavljaju molitvu za proglašenje blaženim i svetim svoga utemeljitelja sluge Božjega Josipa Stadlera, prvog vrhbosanskog nadbiskupa, u godini jubileja njegove 180. obljetnice rođenja i krštenja, nastavljena je u utorak 25. travnja 2023. godine u Slavonskom Brodu.

Misno slavlje u kapelici Djeteta Isusa u Stadlerovoj spomen-kući, u kojoj djeleju sestre Služavke Maloga Isusa, predvodio je župnik Krunoslav Karas. Kako je Crkva toga dana slavila blagdan sv. Marka evanđelista, vlč. Karas podsjetio je kako je sv. Marko svojim Evanđeljem donio ljudima

Isusa te kako su vjernici pozvani govoriti o Isusu i svjedočiti njegovu Radosnu vijest u svome životu. Djecu je potaknuo da slušaju što im njihovi roditelji i vjeroučitelji pričaju o Isusu kako bi i sami kada odrastu životom svjedočili za Isusa. Na misi su sudjelovala djeca – članovi dječjeg zbora Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije predvođena voditeljicama s. Pavkom Dujmović SMI i Josipom Biondić. Župnik je na kraju mise blagoslovio nazočnu djecu.

Nakon molitve za Stadlerovo proglašenje blaženim te pobožnošću Djetetu Isusu, kućna poglavarica Služavki Maloga Isusa s. Pavka Dujmović SMI pozvala je vjernike da se pridruže u molitvi za Stadlerovo proglašenje blaženim i svetim. (IKA)

Večer sjećanja na fra Ivona Ćuka OFMConv

Zagreb, 26. travnja 2023.

Hrvatsko društvo katoličkih novinara (HDKN) zajedno s Hrvatskom provincijom sv. Jeronima franjevaca konventualaca organiziralo je 26. travnja 2023. godine u dvorani sv. Franje samostana Svetoga Duha u Zagrebu *Večer sjećanja na fra Ivona Ćuka OFMConv*.

Ovim se željelo još jednom osvijestiti lik i djelo ovog franjevca konventualca, pokretača katoličkog tiska u duhu Drugog Vatikanskog koncila, vrsnog propovjednika, neumornog pisca o stotoj obljetnici njegova rođenja (11. veljače 1923. godine) i četrdesetoj obljetnici smrti (1. srpnja 1983. godine). Uvodeći u program, dr. sc. Katica Knezović istaknula je važnost pisane riječi fra Ivona koja i danas živi i privlači. U tom je kontekstu spomenula riječi jedne redovnice, koja doduše, iako u godinama, nije imala prilike nikada upoznati fra Ivona, no ona s njegovim tekstovima pri-

jateljuje i uvijek ih iznova uzima i čita, jer on joj je bio i ostao duhovnik u pisanoj riječi.

U pozdravnoj riječi uime domaćina, fra Miljenko Hontić OFMConv zahvalio je svima na odazivu, a posebno HDKN-u na inicijativi. Naglasio je kako je fra Ivon „u Provinciji ostavio neizbrisiv trag. U ovom je susretu prigoda njegov lik i djelo još jednom osvijetliti i bolje upoznati, kako bi se mogli nadahnuti na njegovu životnom primjeru, koji nam je ostavio u baštinu.“ Fra Miljenko je podsjetio i na fra Ivonovu rečenicu, kojom je na sažet način definirao život sv. Franje: „Da se mnogo učini, ne treba živjeti dugo, nego sveto.“

Dr. sc. Suzana Peran naglasila je kako je cilj ove *Večeri sjećanja* bio „da damo pozornost katoličkom novinarstvu gdje *Veritas* zauzima važno mjesto, kako u prošlosti tako i u sadašnjosti, i kako bismo dali uzor mladim novinarima, posebno onima koji se zanimaju za katoličko i vjersko novinarstvo“.

U ovoj prigodi fra Ljudevit Maračić OFMConv, najbliži suradnik fra Ivona i njegov prvi nasljednik na mjestu urednika *Veritasa*, svoje sjećanje započeo je rečenicom koju je na misi zadušnici za fra Ivona izrekao kardinal Franjo Kuharić: „Nije pripadao samo jednoj biskupiji ili nadbiskupiji. On je uistinu pripadao cijeloj Crkvi u Hrvata. I za tu cijelu Crkvu bio je dar Božji.“ Govoreći o neumornom duhu fra Ivona, istaknuo je da je on još kao mladi bogoslov surađivao u mjesecačniku *Svetište sv. Antuna*, koji su izdavala njegova subraća na Svetom Duhu i zbog kojega su neki nakon rata završili u zatvoru.

Fra Ivan Bradarić OFMConv, koji je također vršio dužnost urednika *Veritasa*, predstavio je bogatu fra Ivonovu pisani oslavštinu. „U svojih šezdeset godina života ostvario je toliko zapaženih stvari da o njima

evo naraštaji koji su u Red došli nakon njega s udivljenjem sve to promatraju, a struka: novinari, književnici i pisci duhovnih djela, uočavaju potrebu da se tako značajan lik i njegovo djelo ponovno istaknu.“

Neno Kužina, dopredsjednik HDKN-a, predstavio je svoja „šibenska sjećanja“ i susrete s fra Ivonom. „Sjećam se početka 1973. godine kada je članom drevnog samostana postao fra Ivon. Velikan pera, Bogoljub i domoljub bio je moj učitelj. Bilo ga je divno slušati i čitati do tada njegova objavljena djela. Pater je izvrsno propovijedao. Pitao sam se: je li Šibenik njemu dar ili kazna? Činilo mi se da je on čovjek za puno veću sredinu negoli je bio Šibenik – i kao grad i kao crkveno središte. Oni koji su u to vrijeme dolazili u samostansku crkvu samo su, upravo kao ja, mogli profitirati. I zato Bogu hvala“, rekao je Kužina te podsjetio kako je ubrzo fra Ivon otisao u Rim kako bi se posvetio proučavanju života i djela svoga subrata Maksimilijana Kolbea, a istodobno je surađivao i s hrvatskim programom Vatikanskog radija.

„Po povratku iz Rima, 1977. godine opet je u šibenskom samostanu. U čestim osobnim susretima upijao sam svaku njegovu riječ, dobivao odgovore na postavljena pitanja, primao savjete. Znao sam slušati, čime sam dokazao da paterov govor nije bio uzaludan. Rastao sam. Učio me: ako želiš biti dobar novinar, prva ti je zadaća ne vjerovati. ‘Nego?’, upitam, a on će: ‘Trebaš provjeriti’“, ustvrdio je Kužina. „Meni je ostala uspomena na 6. siječnja, na sprovod velikog čovjeka, svećenika, propovjednika, katoličkog književnika, novinara i publicista. Časnoj Provinciji franjevaca konvntualaca, koja je srcem i s poštovanjem prihvatala obilježavanje uspomene na oca Ivona, ostala je obveza da ga, kao i ostalu subraću – ne zaboravi. I zato joj hvala“, rekao je Kužina

te zaključio riječima šibenskog biskupa Josipa Arnerića, koji je u oproštajnom slovu napisao: „Tvoju vedrinu i radost, dobrotu, dosljednost i odlučnost i sve čime si nam svijetlio – grob ne može zatvoriti.“ (IKA)

Susret hrvatskih i slovenskih franjevaca konventualaca

Novi Marof, 27. travnja 2023.

Tradicionalni godišnji susret – *srečanje* hrvatskih i slovenskih franjevaca konventualaca održan je 27. travnja 2023. godine u Samostanu sv. Antuna Padovanskog u Novom Marofu.

Na susretu je sudjelovalo četrdesetak braće Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca predvođenih provincijalom fra Miljenkom Hontićem OFMConv i Slovenske provincije sv. Josipa franjevaca konventualaca s provincijalom fra Milanom Kosom OFMConv.

Program susreta započeo je pozdravom domaćina, gvardijana Samostana sv. Antuna Padovanskog u Novom Marofu fra Martina Dretvića OFMConv, a potom je sve prisutne pozdravio provincijal Hontić. Usljedila je molitva *Srednjeg časa*. Prigodno predavanje o fra Ivonu Ćuku OFMConv održao je fra Ljudevit Maračić OFMConv, jer se ove godine obilježava stota obljetnica njegova rođenja. Misno slavlje u župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskog predvodio je provincijal Hontić. (IKA)

Biskup Škvorčević primio provincijala fra Milana Krištu OFM

Požega, 2. svibnja 2023.

Požeški biskup Antun Škvorčević primio je provincijala Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Milana Krištu OFM 2. svibnja 2023. godine u Biskupskom domu u Požegi.

Mons. Škvorčević i fra Krišto razmislili su određena pitanja iz pastoralnog djelovanja franjevaca provincije sv. Ćirila i Metoda u župama Požeške biskupije. U skladu s načelima primljenima od generalne uprave Reda manje braće i odluka donesenih na provincijalnom kapitulu, provincijal Krišto izložio je biskupu Škvorčeviću obveze njegove provincije s obzirom na pomoći koju treba pružiti Franjevačkoj provinciji sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri sa sjedištem u Zadru. U tom smislu franjevačka provincija sa sjedištem u Zagrebu nastoji predati na upravu pojedinim biskupijama one župe koje nisu vezane za samostan i u njima djeluje franjevac pojedinac.

Prošle je godine provincija predala na upravu Požeškoj biskupiji župu Špišić Bukovica i Zaplopje, a ove godine željela bi to učiniti i sa župom Đurđenovac. Osim toga, provincijal Krišto iznio je razloge zbog kojih bi provincija molila da se filijala Bušetina izdvoji iz Župe sv. Roka u Virovitici i pripoji župi Špišić Bukovica. (IKA)

Premijerno prikazan dokumentarni film *Male velike sestre*

Zagreb, 3. svibnja 2023.

Premijera dokumentarnog filma Jakova Sedlara *Male velike sestre*, koji govori o spašavanju Židova u bolnici Sestara milosrdnica, održana je 3. svibnja 2023. godine u Zagrebu.

Film scenarista i redatelja Jakova Sedlara želi na svjetlo dana dati do sada malo poznate ili potpuno nepoznate činjenice djelovanja sestara milosrdnica, koje su tijekom Drugog svjetskog rata na inicijativu i potporu

zagrebačkog nadbiskupa Alojzija Stepinca spasile 309 Židova.

U četrdesetak minuta daje se kratki osvrt na početak djelovanja sestara milosrdnica u Zagrebu na prosvjetnom planu, a potom i zbrinjavanju bolesnih. Potom se gledateljstvo upoznaje s gradnjom i organizacijom rada Bolnice sestara milosrdnica, a u središnjem je dijelu djelovanje bolnice i sestara u vrijeme Drugog svjetskog rata, kada su se pod raznim dijagnozama, često i izmišljenim, u bolnicu sklanjali Židovi. Njihove je troškove isprva plaćala Židovska općina, a od 1943. godine nadbiskup Stepinac.

Zahvaljujući besprijekornoj organizaciji na čelu sa s. Bogoljubom Jazvo MVZ, svi su u bolnici dobili potrebnu skrb i zaštitu, a ni jedan slučaj nije otkriven tadašnjim vlastima. Sve iznesene činjenice bogato su potkrijepljene dokumentacijom koju je marno godinama istraživao odvjetnik Marko Danon u arhivima. Film donosi i vrlo emotivno svjedočenje Mira Romana čija se majka u visokom stupnju trudnoće uspjela spasiti iz vlaka koji je prevozio Židove iz Sarajeva u Auschwitz te se u Zagrebu domogla bolnice u Vinogradskoj gdje je Miro rođen, a onda je pak zahvaljujući s. Bogoljubi uspjela pobjeći iz nje.

Pozdravljujući okupljene na premijeri, Sedlar je kratko pojasnio razlog snimanja filma. „Jedan od razloga želja je da se kaže istina. Bila su to tamna vremena, međutim bilo je ljudi, ustanova koje su skrbile za ugrožene. Nepoznavanju ove, kao i drugih istina, razlog je jugoslavenska historiografija koja se temeljila uglavnom na ideologiji, a ne na povijesnim činjenicama. Nekome nije bilo stalo da ovakva istina i ono što su radile časne sestre i nadbiskup Stepinac bude poznato“, rekao je Sedlar. Posebno je zahvalio

Marku Danonu koji je neumorno istraživao i dao poticaj za film. Sedlar je najavio projekcije po Hrvatskoj, ali i u Izraelu i drugdje po svijetu. Ujedno je najavio da o ovoj temi uskoro u New Yorku izlazi i knjiga na engleskom jeziku.

Vrhovna poglavica Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga s. Miroslava Bradica MVZ je, uime Družbe, svima zahvalila što su svojom nazočnošću počastili plemenito djelo kardinala Alojzija Stepinca i herojsku žrtvu sestara milosrdnica i hrabrih liječnika, koji su zajedno s kardinalom svoj život stavili na kocku da bi spasili živote nedužnih Židova koji su u tom trenutku bili najugroženiji. „Vođene geslom *Pro Deo et patria, Za Boga i domovinu*, slijedeći karakterizmu svog Uteteljitelja sv. Vinka – biti za čovjeka u svakoj njegovoj potrebi od najranije njegove dobi sve do časa smrti – sestre milosrdnice su ovim herojskim činom dokazale da im je milosrdna ljubav i dobro bližnjega uvijek bilo ispred vlastite sigurnosti i života. Osobito u teškim ratnim vremenima, dok su nesebičnom ljubavlju spašavale ugrožene, ranjene, prognane, brinući se i za ratnu siročad, i same su doživjele sudbinu progonjenih i zlostavljenih, mučene u zatvorima i samicama, a neke od njih nedužno su ubijene zbog vjernog služenja Bogu i svojemu narodu“, rekla je s. Miroslava.

Vrhovna poglavica podsjetila je kako je i sama s. Bogoljuba Jazvo MVZ bila u životnoj opasnosti. „Nekoliko dana nakon nasilnog udaljavanja iz Vinogradskog bolnice došli su po nju. Samo mudra i domišljata ljubav sestara spasila joj je život. Nažalost s. Blanda Stipetić MVZ, njezina zamjenica u službi ravnateljice i najbliža suradnica, koncem lipnja 1945. godine odvedena je iz Vinogradskog bolnice i strijeljana negdje

u okolini Zagreba. Do danas ne znamo za njezin grob. Uz nju, u razdoblju od dvije godine, ubijeno je još šest sestra milosrdnica, većinom medicinske struke za koje smo pokrenuli postupak za beatifikaciju. Život ide dalje, ali uzvišeni idealni ne umiru“, rekla je s. Miroslava. (IKA)

Predstavljen zbornik *Osam stoljeća štovanja Gospe od Andela i prvoga franjevačkog samostana u Trogiru*

Trogir, 6. svibnja 2023.

U Pastoralnom centru sv. Ivana Pavla II. u Trogiru 6. svibnja 2023. godine održano je predstavljanje zbornika *Osam stoljeća štovanja Gospe od Andela i prvoga franjevačkog samostana u Trogiru*.

Zbornik je rezultat međunarodnog znanstvenog simpozija koji se u najvećoj trogirskoj župi održao prije pet godina. Simpozij je okupio znanstvenike s područja teologije, povijesti, umjetnosti te arheologije. Njime su župa Trogir, ali i Crkva u Hrvata, kao i kulturna baština hrvatskog naroda, dobili vrijedan doprinos u osvjetljavanju i boljem poznавању povijesti početaka franjevačke prisutnosti na ovim prostorima. Zbornikom se, također, dobio i bolji uvid i saznanja o razvoju franjevačke karizme, kao i svega onoga što je za nju vezano. Osim toga, potvrđeno je da je crkvica Gospe od Andela u Trogiru, sagrađena na temeljima prvog franjevačkog samostana na ovim prostorima, zapravo početak franjevačke karizme u domovini i Crkvi u Hrvata.

Na početku predstavljanja, okupljenima se obratio župnik don Stipan Bodrožić naglasivši kako moramo biti ponosni na povjesnu činjenicu koja dokazuje da je sestri Franjo Asiški hodao ulicama ove župe.

Istaknuo je ponos, ali i odgovornost za očuvanje franjevačke baštine. Provincijal Hrvatske provincije svetog Jeronima franjevaca konventualaca fra Miljenko Honić OFMConv istaknuo je da će zbornik biti sredstvo za dodatno osvjetljavanje nacionalne povijesti, kulture i duhovnosti našeg naroda. „Kad tome dodamo da su prigodom održavanja simpozija donesene i relikvije sv. Franje, onda se doista može reći da je ovo obilježavanje bilo organizirano na visokoj razini“, istaknuo je provincijal. Okupljenima se obratio i fra Ivo Martinović TOR govoreći o aktivnosti župe na očuvanju spomena na taj događaj. (IKA)

Nadbiskup Kutleša posjetio sestre klarise

Zagreb, 6. svibnja 2023.

Zagrebački nadbiskup Dražen Kutleša posjetio je 6. svibnja 2023. godine Siromašne sestre Reda sv. Klare u Zagrebu. Sestre su novog nadbiskupa radosno dočekale i čestitale na novoj dodijeljenoj službi.

Nakon pozdrava, majka opatica s. Marija Ivana Dolinar predstavila je zajednicu i iznijela kratku povijest samostana te je obavijestila nadbiskupa o napretku obnove i gradnje dijela samostana koji je oštećen zagrebačkim potresom. Uz iskreno razumijevanje nastale situacije, nadbiskup je uputio redovnicama riječi ohrabrenja i izrazio svoju podršku. Preporučio je i svoje služenje i cijelu Zagrebačku nadbiskupiju u molitve sestara.

Nakon obilaska samostana i gradilišta, mons. Kutleša pomolio se u koru i udijelio sestrama očinski blagoslov. (IKA)

Nadbiskup Kutleša posjetio Pučku kuhinju na Svetom Duhu

Zagreb, 6. svibnja 2023.

Zagrebački nadbiskup i predsjednik Hrvatske biskupske konferencije mons. Dražen Kutleša posjetio je 6. svibnja 2023. godine Pučku kuhinju na Svetom Duhu.

Voditelj Pučke kuhinje na Svetom Duhu fra Vladimir Vidović OFMConv i koordinator volontera fra Vilček Novački OFMConv upoznali su nadbiskupa s poslanjem i djelovanjem Pučke kuhinje koja već oko 30 godina pomaže najpotrebitijima. Nadbiskup Kutleša pozdravio je djelatnike i volontere u Pučkoj kuhinji te im zaželio uspjeh i obilje Božjeg blagoslova. Bio je ovo prvi posjet zagrebačkog nadbiskupa prostorima Pučke kuhinje na Svetom Duhu.

„Pučka kuhinja svakodnevno priprema oko 400 obroka za sve one koji su u potrebi i nikada ne provjeravamo identitet braće i sestara koji dolaze po topli obrok“, istaknuo je voditelj Pučke kuhinje fra Vladimir Vidović OFMConv. (IKA)

Predstavljena druga knjiga *Kronika Franjevačkog samostana*

Vukovar, 8. svibnja 2023.

U pastoralnom centru sv. Bone u Vukovaru 8. svibnja 2023. godine predstavljena je druga u nizu *Kronika Franjevačkog samostana* (1781. – 1826.).

U izdanju Državnog arhiva u Vukovaru i Franjevačkog samostana u Vukovaru, objavljena je u biblioteci Gradivo za povijest Vukovarsko-srijemske županije druga knjiga *Kronika franjevačkog samostana u Vukovaru*. Knjigu je priredio i filološki obradio

Petar Ušković Croatian, stručnu redakturu prijevoda napravio je Šime Demo, a urednici su Petar Elez i fra Ivica Jagodić OFM. Tisak prijevoda *Kronike* prethodio je i velikom obilježavanju tristote obljetnice otkako je postavljen kamen temeljac za izgradnju vukovarskog samostana 24. lipnja 1723. godine. Ovim izdanjem obuhvaćeno je značajno djelovanje franjevaca – pastoralno i prosvjetno. *Kronika franjevačkog samostana* neizmјerno je vrijedan povijesni izvor i dokument, kako samostana i župe sv. Filipa i Jakova, tako i grada i okolice od osamnaestog stoljeća do danas.

Kronika u svom sadržaju prikazuje nastanak i razvitak Vukovara kao jednog autentičnog europskog grada, od oslobođanja od osmanlijske vlasti do danas, a središte tog sadržaja čine vjera, prosvjeta i kultura te umjetnost raznih razdoblja, stilova i provenijencije. S tim izvorima može se reći da su franjevci u Vukovaru nositelji duhovnosti, prosvjete i kulture na temelju kontinuiranog života u vjeri kroz stoljeća. (IKA)

Nadbiskup Kutleša susreo se s provincijalom franjevaca trećoredaca glagoljaša

Zagreb, 15. svibnja 2023.

Zagrebački nadbiskup Dražen Kutleša primio je 15. svibnja 2023. godine fra Ivu Martinovića TOR, provincijala franjevaca trećoredaca glagoljaša. U srdačnom susretu nadbiskup i provincijal razgovarali su o djelovanju franjevaca trećoredaca glagoljaša u Zagrebačkoj nadbiskupiji, s posebnim osvrtom na jubilej franjevaca u Župi sv. Franje Ksaverskog u Zagrebu, koji ove godine obilježavaju sto godina od dolaska na Ksaver. (IKA)

Hodočašće osoba s invaliditetom majci M. Tereziji Scherer

Dakovo, 16. svibnja 2023.

Tradicionalno hodočašće osoba s invaliditetom, njihovih roditelja i prijatelja bl. majci M. Tereziji Scherer u samostansku crkvu Presvetoga Srca Isusova u Đakovo održano je 16. svibnja 2023. godine. Okupilo se stotinjak hodočasnika iz slavonske regije: Đakova, Kuševca, Semeljaca, Ivankova, Vinkovaca, Osijeka i drugih mjesta. Članovi đakovačke zajednice *Vjera i sujetlo*, koja nosi ime *Tratinčice majke M. Terezije*, sudjelovali su u ulaznoj procesiji noseći križ, sliku majke M. Terezije i simbol tratinčice s imenima članova zajednice, a svaki član nosio je cvijet u zahvalnost majci M. Tereziji za njezin zagovor. Liturgijsko slavlje, s uvodnom pobožnosti majci M. Tereziji, predvodio je vlc. Davor Senjan. (IKA)

Susret mons. Zgrablića s redovnicama u Zadarskoj nadbiskupiji

Zadar, 18. svibnja 2023.

Zadarski nadbiskup Milan Zgrablić susreo je redovnice koje žive i djeluju u Zadarskoj nadbiskupiji na rekolekciji redovnica održanoj 18. svibnja 2023. godine u dvorani Sjemeništa *Zmajević* u Zadru.

Mons. Zgrablić održao je poticajni duhovni nagovor o kreposti ljubavi i potrebi njezinog življenja prema zapisima tri svetice redovnice: Terezije od Isusa, Terezije od Djeteta Isusa i Svetoga Lica i Majke Tereze iz Kalkute. „Drago mi je biti s vama. Želio sam susresti se s vama u prvim mjesecima moje službe nadbiskupa. Najprije bih svima doista želio od srca zahvaliti za sve dobro koje činite u nadbiskupiji“, rekao je redovnicama mons. Zgrablić.

Mnogi nastupaju javno u Crkvi, govori i postupci nekih često su vidljivi i u javnosti više prisutni, a o redovnicama se piše manje u odnosu na neke druge stvarnosti i djelovanja u Crkvi – primijetio je. „Ali, ono što redovnice čine doista je prevažno u Crkvi! To nije nešto sporedno, nego je bitni dio Crkve. Život mjesne Crkve i duh koji vlada u Crkvi postoji zahvaljujući i mnogim redovnicama koje vrše svoje poslanje u Crkvi i revno, predano žive svoju karizmu. Vi ste veliki blagoslov za Crkvu“, poručio je zadarski nadbiskup. I u Svetom pismu mnogi primjeri žena pokazuju koliko su žene velike i važne.

„Negdje sam pročitao da ni Bog nije mogao bez žene. I Bog je izabrao Mariju da nam da svoga sina Isusa Krista. Prema tome, uloga je žene doista jako velika u Crkvi. Ona možda nije dobro valorizirana ni predstavljena, ali pred Bogom to ide drugačije. Bog vidi ono što je u srcu, iznutra. Bog vodi Crkvu“, ustvrdio je. Premda „često ne vidimo djelovanje redovnica koje je bitno za Crkvu, koje preporiča Crkvu i čini da Crkva živi“, nadbiskup je rekao da ono što u većini vremena vidimo izvanjski je, poput različitih aktivnosti. „Aktivnosti nisu garancija da je Crkva živa, da je doživjela svoj vrhunac i dubinu. A redovnici i redovnice pozvani su duboko živjeti svoju vjeru. Onda Bog djeluje po milosti koju dodjeljuje pojedinoj osobi u duhovnom životu. To je uvjek blago i bogatstvo za Crkvu“, poručio je mons. Zgrablić.

Sv. Terezija Avilska kaže: „Đavao najviše nastoji ohladiti ljubav prema bližnjemu u našem srcu. To je najveća borba protiv Boga i našeg posvećenja.“ Sv. Terezija potiče da napredujemo u ljubavi jer, kako kaže, „Đavao nas kani napasti. Ne napredovati u ljubavi je loš znak, jer ljubav nikad nije besposlena.“

Uvodni pozdrav i završnu riječ na susretu uputio je povjerenik za ustanove posvećenog života u Zadarskoj nadbiskupiji fra Andrija Bilokapić OFM u čijoj je nadležnosti organiziranje mjesecnih rekolekcija za redovnice. „Redovnice u našim zajednicama i crkvena su duše tih prostora i života. Redovnice dočekuju ljude, ispraćaju, znaju se nasmijati, saslušati, nose ljude u molitvi i djeluju jedan na jedan. A Isus je bio najjači u tom djelovanju jedan na jedan, kad je ljude susretao u četiri oka“, rekao je fra Andrija, podsjetivši na susrete Isusa sa Samarijankom, ženom u preljubu, Natanaelom i drugima koje je osobno susretao, podizao im dostojanstvo i poštovanje njihove osobnosti. „Žene su karizmatične na osobiti način, karizma je potrebna kao dopuna djelovanju hijerarhije u Crkvi. Za Mariju je rečeno da je milosti puna. Što bi Sveti Pismo bez Rute, Lidije, Samarijanke, Marte, Marije, Magdalene i tolikih drugih žena koje su ostajale uz Isusa kad su drugi od njega odlazili ili bi se razbjezali. Nadam se da će Gospodin obnoviti zvanja iz stabla naših redovničkih zajednica, kao što iz starog panja i masline izrastu novi izdanci, da će i iz naših zajednica izrasti nove mladice redovnica“, rekao je fra Andrija. (IKA)

Govor o. Dalibora Renića SJ na sprovodnim obredima za biskupa Valentina Pozaića

Zagreb, 19. svibnja 2023.

Govor provincijala Hrvatske pokrajine Družbe Isusove o. Dalibora Renića SJ, izgovoren 19. svibnja 2023. godine na sprovodnim obredima za preminulog zagrebačkog pomoćnog biskupa Valentina Pozaića, prenosimo u cijelosti.

„Draga braće i sestre, poštovana rodbino našeg pokojnog brata,

stojimo pred otvorenim grobom biskupa i redovnika p. Valentina Pozaića zahvaljujući Bogu za jedan plodan život koji je darovan Crkvi i narodu. Na svijet je došao u Selinci u Župi Marija Bistrica kad se 15. rujna 1945. godine dječak Valek rodio kao osmo od jedanaestero djece u obitelji, s kojom je ostao blisko povezan do kraja. Nakon drugog razreda sjemeništa i gimnazije na Šalati, sa sedamnaest godina stupio je u novicijat Družbe Isusove na Fratrovcu. Po svršetku filozofsko-teološkog studija na zagrebačkom Jordanovcu, za svećenika ga je zaredio nadbiskup Franjo Kuharić 1973. godine. Licencijat i doktorat iz moralne teologije postigao je na Papinskom sveučilištu *Gregoriana* u Rimu.

U međuvremenu je bio odgojitelj u sjemeništima na Fratrovcu i Šalati, a nakon doktorata, od 1984. godine pa sve do umirovljenja, predavao je moralnu teologiju na isusovačkom Filozofsko-teološkom institutu na Jordanovcu, kojem je bio i nadstojnik u dva mandata, te kršćansku etiku i bioetiku na današnjem Fakultetu filozofije i religijskih znanosti, kojemu je bio jedan od osnivača i zatim redoviti profesor. Od 1994. do 2000. godine bio je rektor Kolegija Družbe Isusove na Jordanovcu, koji je uz isusovačke kandidate odgajao i brojne druge bogoslove iz više biskupija i redova iz raznih zemalja.

Svoj najveći doprinos hrvatskom društvu pater Pozaić dao je kao promicatelj bioetike. On je doslovno donio bioetiku kao disciplinu u Hrvatsku. Osnovao je *Centar za bioetiku* 1986. godine, objavio mnogo članaka i knjiga iz tog područja, organizirao više simpozija, nastupao u medijima, sudjelovao u državnim, crkvenim i akademskim povjerenstvima,

ma, i sve to također na međunarodnoj razini. Osobito mu je bilo stalo da u promicanje i obranu vrednote ljudskog života i dostojaštva uključi liječnike i znanstvenike, što je činio kao jedan od osnivača i kao dugogodišnji duhovnik Hrvatskog katoličkog liječničkog društva. Ni tada, ni kasnije, nije izgubio pastoralni osjećaj, nego je rado odlazio k Misio-narkama ljubavi, u *Caritas* ili k bolesnicima od AIDS-a u zaraznoj klinici.

Kad ga je papa Ivan Pavao II. na Svijećnicu 2005. godine imenovao pomoćnim zagrebačkim biskupom i naslovnim biskupom Pićana, prihvatio je to kao znak velikoga povjerenja Nadbiskupije i Svetе Stolice, iako je to bila žrtva s obzirom na njegov znanstveni rad. Svejedno, darovao se sasvim u službu Crkve ondje gdje ga ona želi i treba. Spremno je prihvaćao i zadaće rješavanja osjetljivih pitanja, makar to značilo izložiti se valovima često nepoštenih i prizemnih napada. Kad su se u hrvatskom društvu razvile užarene rasprave o obiteljskim i bioetičkim pitanjima, stručnost i odvažnost biskupa Valentina pokazale su se izuzetno dragocjene. Iznosio je katolički nauk – da budemo precizni poput njega: naravni moralni zakon – jasno, beskompromisno, ali uvijek razumno i argumentirano.

Za biskupsko geslo izabrao je svetopisamske riječi ‘Život biraj’. Bio je uvjeren da čovjek može birati i da ga treba odgajati da bira poučeno i savjesno. Znao je citirati: ‘Kukavičluk pita: Je li sigurno? Taština pita: Je li popularno?... A savjest pita: Je li ispravno?’ (M. L. King) Dok je katoličkim liječnicima i farmaceutima pomagao u obrani slobode savjesti, imao je pred očima svog velikog uzora blaženog Alojzija Stepinca.

Nakon što je papa Franjo u svibnju 2017. godine prihvatio njegovu ostavku na službu

pomoćnog biskupa zbog zdravstvenih razloga, vratio se živjeti u isusovačku zajednicu na Jordanovcu. Nakon potresa, zbog kojega se cijeli kolegij morao iseliti, odlučio je preseliti se u Svećenički dom sv. Josipa na Kaptolu. Koristim ovu priliku da zahvalim vodstvu i osoblju doma za ljubaznu i marljivu skrb o p. Pozaiću, osobito u njegovim zdravstvenim tegobama.

Pater Pozaić volio je isusovačko zajedništvo i gradio ga. Znao se šaliti, često sa suptilnom oštricom, i nije zamjerio kad je šala stigla na njegov račun. Sastajao se redovito sa svojom generacijom iz treće probacije. Sjećam se njegovih suznih očiju dok se 2005. godine opraštao od zajednice odlazeći na biskupsku službu. Ni kao biskup nije propuštao važnije događaje naše provincije, bio to sprovod ili blagdan.

Kao rektor Kolegija Družbe Isusove na Jordanovcu bio je i moj poglavlar i odgojitelj. Bio je i jedan od ispitiča koji su me primili u Družbu. Za mene i za sve nas bio je autoritet u svakom pogledu, pouzdan i povjerljiv autoritet, jer smo znali da njegove prosudbe i odluke, čak one stroge, nisu hirovi, a da je imao mnogo razumijevanja za one koji su se trudili, bili iskreni. Ipak, ostaje mi u spomenu ponajviše kao sin Crkve, raspoloživ za svaku zadaću u službi njezina dobra: pater Pozaić – principijelan, pravedan, pouzdan i ponizan.

Oče biskupe, patre Valentine, Hrvatska pokrajina Družbe Isusove ponosna je na vaših 60 godina redovništva. Zahvalni smo za ugled koji je Družba i po vama stjecala. Na nama je odgovorna zadaća da ga opravdamo. Neka vam Krist Gospodin, kojeg ste nesebično slijedili, bude vječna nagrada, po zagovoru Djvice Marije, Majke Božje Bistrice, kojoj ste do kraja bili dječački po-božni i odani. Počivao u miru Božjem.“

Šezdeset godina zavjeta s. Marije Veronike od Svetog Lica OSC

Požega, 20. svibnja 2023.

Sestre klarise proslavile su 60 godina zavjeta s. Marije Veronike od Svetog Lica 20. svibnja 2023. godine u kapeli sv. Klare u Požegi. Svetu misu predvodio je fra Tonio Vučemilović OFM, povjerenik za ustanove posvećenog života Požeške biskupije.

Sudionici slavlja na početku su se prisjetili života svećarice Ive Ivančić, koja je rođena 20. ožujka 1936. godine u Grabovici (Hrvatska). Zahvalili su Bogu za njezine roditelje (Andju i Žigu), vjerničku obitelj u kojoj je provela lijepo i teško djetinjstvo, njezinu braću i sestre, zatim redovnički poziv na koji se odazvala u svojoj 24. godini, prve zavjete koje je položila u Samoboru 21. svibnja 1963. godine te molitvu, predanje, svakodnevno sestrinsko služenje u radu, trpljenju, bolestima i slabostima kroz sve ove godine života u Zagrebu i Požegi. Sestra Veronika najstarija je među sestrama koje su 1. svibnja 2000. godine došle u Požegu na poziv požeškog biskupa Antuna Škvorčevića. U različitim službama kojima je služila zajednici, kao sestra kuvarica, bolničarka, savjetnica, vrtlarica, s. Veronika sudjelovala je u gradnji, zidanju, krečenju i obnavljanju samostana, kao i u vezenju, pletenju, izradi korporala i krunica. Molitva krunice joj je posljednje tri godine ‘glavna dužnost’ jer ju noge i oči više ne služe.

U homiliji je fra Tonio podsjetio koliko je bitno kroz cijeli život imati u svijesti da smo ljubljeni od Oca, poput Isusa, Njegova ljubljenog Sina. „Zato nas i ova velika obljetnica poziva da se ne damo voditi trenutačnim raspoloženjima naše duše, nego da ustrajemo u vraćanju na najvažniju istinu

našega života koja će nas ponovno dovesti u Očev zagrljaj ljubavi iz kojeg je i potekao naš život“, rekao je fra Tonio. (IKA)

Pohod o. Rafala Wilkowskog OCD bistričkom Karmelu

Marija Bistrica, 20. svibnja 2023.

Tajnik za sestre bosonoge karmeličanke i osobni tajnik generalnog poglavara karmelskog Reda o. Rafal Wilkowski OCD posjetio je 20. svibnja 2023. godine Karmel u Mariji Bistrici.

Posjet je dio njegova pohoda karmelima Federacije „Bl. Alojzije Stepinac“, koja trenutačno obuhvaća šest autonomnih zajednica bosonogih sestara karmeličanki u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Sloveniji te jednu u procesu osnivanja. Prije dolaska u Karmel, o. Rafal je posjetio i Hrvatsko nacionalno marijansko Svetište, kip Crne Gospe i svoga zemljaka Ivana Pavla II. Ipak, većinu je vremena proveo u razgovoru sa sestrama. Razgovaralo se o primjeni novog zakonodavstva, kao i o različitosti zajednica u jedinstvu karizme diljem svijeta.

Dolazak o. Rafala znak je povezanosti središnjice Reda sa svakom pojedinom zajednicom, kao i skrbi za jedinstvo i autentično življjenje karizme u ovom trenutku povijesti. (IKA)

Susret Društva Prijatelja Maloga Isusa

Sinj, 20. svibnja 2023.

U svetištu Čudotvorne Gospe Sinjske 20. svibnja 2023. godine održan je godišnji susret Društva Prijatelja Maloga Isusa splitske provincije.

Uime vrhovne poglavarice s. M. Marije Banić SMI, nazočila je s. Andelina Perić SMI, zatim provincijalna poglavarica s. Terezija Per van SMI te dvadesetak sestara koje s animatorima predvode suradnike Prijatelja Maloga Isusa ili ih podržavaju. Pročelnica Društva provincije s. Dolores Brkić SMI koordinirala je program. Molila se devetnica u svim grupama za lijepo vrijeme i blagoslovjen susret.

Po dolasku u svetište hodočasnici su imali mogućnost pristupiti sakramentu pomirenja. Zatim je oko deset sati započeo pretprogram u crkvi. Pročelnica je uputila pozdrav svim sestrarama i franjevcima čuvarima svetišta. Zatim je s. Andelina izrekla svoju riječ pozdrava. Usljedio je kratki prikaz Svetišta koji je izložio župnik fra Antonio Mravak SMI, a zatim je uslijedilo euharistijsko slavlje.

Nakon popričesne molitve bilo je primanje novih članova iz: Splita, Solina, Omiša, Jesenica, Vrgorca, Dugog Rata i Livna. Novi članovi dali su svoja obećanja, a svi nazočni su ih obnovili. Fra Marinko je potom blagoslovio medalje i statute. Novim članovima, njih 25, pročelnica je uručila člansku iskaznicu, a Statut i medalju Malog Isusa kao znak pripadnosti uručile su provincijalna poglavarica s. Terezija te s. Andelina iz vrhovne uprave i Zrinka Ančić. (IKA)

Osmá skupština Federacije samostana bosonogih karmeličánki Bl. Alojzije Stepinac

Krk, 23. svibnja 2023.

U Duhovnom centru Gospe Karmelske braće karmeličana na Krku od 23. do 26. svibnja 2023. godine održana je osma skupština Federacije samostana bosonogih karmeličánki Bl. Alojzije Stepinac u Hrvatskoj, Bosni i Hercegovini i Sloveniji pod ges-

lom sv. Male Terezije *U srcu Crkve*.

U radu Skupštine sudjelovalo je vodstvo Federacije, priorice i delegatice svih šest pridruženih samostana i redovnički asistent Federacije o. Jakov Mamić OCD. Gost predavač bio je o. Rafal Wilkowski OCD, pravnik i generalni tajnik za bosonoge karmeličanke iz Rima, a rad Skupštine pratili su i gošće s. M. Emanuela od Blažena Djevice Marije Režek iz Karmela u Gospicu i s. Mirjam od Milosrdne Ljubavi Glavina, priorica iz Karmela Nënshat u Albaniji.

O. Rafal je kroz tri predavanja na početku Skupštine govorio o aktualnim temama za kontemplativne redovnice prema novim dokumentima Crkve: autonomija samostana i formacija. Nakon toga je uslijedila diskusija u kojoj su sestre mogle dobiti odgovore na svoja pitanja. Uz predstavljene izvještaje o zajednicama članicama Federacije i radu Savjeta Federacije, svoje su zajednice predstavile i prisutne gošće, a pročitan je i izvještaj iz samostana u Mirnoj Peći u Sloveniji. Na Skupštini su utvrđene teme i termini za održavanje tečajeva za početnu i trajnu formaciju sestara, dogovorenja je sljedeća etapa u izradi novog *Ratio formatio-nis* Federacije te druge praktične smjernice za rad Federacije.

Izabrano je i novo vodstvo Federacije za sljedeće trogodište:

- predsjednica s. M. Petra od Presvete Euharistije Fišter iz Karmela u Mariji Bistrici
- prva savjetnica s. M. Regina od Presvete Euharistije Popić iz Karmela u Brezovici
- druga savjetnica s. M. Jelena od Krista Kralja Lipić iz Karmela u Sarajevu
- treća savjetnica s. M. Marta Presvetoga Obljaja Meden iz Karmela u Sori (Ljubljana)

- četvrta savjetnica i ekonoma s. M. Ljiljana od Duha Svetoga Prelić iz Kar-mela u Levanjskoj Varoši. (IKA)

Monaško posvećenje s. Marije Pavle Pendelić OSB

Rab, 25. svibnja 2023.

Monaško posvećenje s. Marije Pavle Pendelić OSB iz samostana sv. Andrije u Rabu, održano je 25. svibnja 2023. godine u samostanskoj crkvi sv. Andrije.

Sveto misno slavlje, za vrijeme kojeg je s. Marija Pavla OSB položila doživotne zavjete Trojedinom Bogu i obred monaškog posvećenja, predvodio je krčki biskup mons. Ivica Petanjak OFM Cap. U homiliji je tumačio liturgijska čitanja toga dana, posebno se osvrnuvši na Isusovu molitvu za jedinstvo koju poput oporuke ostavlja u trajni zadatak svojim učenicima. Obraćajući se potom s. Mariji Pavli, biskup je naglasio kako je čin monaškog posvećenja 'njezin čas' u kojem i po kojem je pozvana sebe potpuno darovati Trojednome Bogu: „Vi danas i definitivno umirete ovom svijetu, kako biste počeli živjeti drugom i drugaćijem svijetu. Klauzurni je način života uistinu poseban oblik života koji je s jedne strane veoma zahtjevan i zato se malo ljudi odlučuje za njega, ali ako se on shvati i prihvati kao posebna milost poziva i zvanja onda ste Vi privilegirani i po samom svom obliku života unaprijed ste oslobođeni od tolikih svjetskih intrig, besmislica, trauma, drama, izgubljenog vremena, sačuvanih živaca.“

Nakon homilije uslijedio je obred polaganja doživotnih zavjeta na ruke opatiće Marije Zrinke Roglić OSB te monaško posvećenje po kojem je s. Marija Pavla postala punopravna članica monaške zajednice

sv. Andrije u Rabu u kojoj danas, nakon više od tisuću godina od osnutka, moli i radi deset koludrica.

Sestra Marija Pavla Maja Pendelić OSB rođena je u Zagrebu 1983. godine. Osnovnu školu i gimnaziju pohađala je u Ivanić Gradu. Godine 2002. upisala je studij arhitekture na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu te je kao diplomirani inženjer stekla radno iskustvo u struci. Redovito je primila sakramente krštenja, prve pričesti i svete potvrde, no nakon osnovne škole udaljila se, kao i većina vršnjaka, od vjere i Crkve. U kasnim dvadesetim godinama ponovno se vratila sakramentima i otkrila vrijednost katoličke vjere i Crkve, vratila se pobožnosti Blaženoj Djevici Mariji kojoj se u djetinjstvu utjecala posebnim pouzdanjem. Nakon što je uvidjela ispravnost svog dotadašnjeg života u svijetu, smisao svog postojanja pronašla je jedino u Bogu te se odlučila za samostanski život u potpunom predanju svog života Bogu. U benediktinski Samostan sv. Andrije u Rabu ušla je 8. rujna 2016. godine, gdje je 17. travnja 2017. godine ušla u novicijat te 31. svibnja 2018. godine pristupila prvim zavjetima. Uz zajedničke dužnosti i službe unutar zajednice, nastoji primijeniti umjetničke sklonosti i iskustva, kao način služenja Bogu i bližnjima te u šutnji klauzure uči i razvija monašku tradiciju izrade svetih ikona. (IKA)

Nastavljena Devetnica Djetuetu Isusu

Brodsko Vinogorje, 25. svibnja 2023.

Devetnica Djetuetu Isusu, koju su na Blagovijest 25. ožujka 2023. godine počele Služavke Maloga Isusa, a kojom nastavljaju molitvu za proglašenje blaženim i svetim svoga utemeljitelja služe Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera, ponovno je moljena 25. svibnja

2023. godine u Brodskom Vinogorju.

Jutarnje misno slavlje u kapeli Djeteta Isusa u Stadlerovoj spomen kući, u kojoj od 2016. godine djeluju Služavke Maloga Isusa, predvodio je vlč. David Sluganović, župnik župe Svetе Obitelji u Slavonskom Brodu. Ocrtavajući život i djelo sluge Božjega Josipa Stadlera, koji je odnedavno i počasni građanin Slavonskog Broda, vlč. Sluganović ustvrdio je kako „taj veliki čovjek treba biti primjer i poticaj da se više okrenemo potrebama drugih, da im pomažemo“. Zahvalio je Služavkama Maloga Isusa koje djeluju u brodskom smostanu što to doista čine u svome gradu te se u molitvi posebno prisjetio, ne tako davno, triju poginulih sestara koje su također djelovale u Slavonskom Brodu. (IKA)

Misionarka iz Benina posjetila biskupa Škvorčevića

Požega, 26. svibnja 2023.

Požeški biskup mons. Antun Škvorčević primio je 26. travnja 2023. godine u Biskupskom domu u Požegi misionarku s. Ivančicu Fulir, redovnicu Marijinih sestara od čudotvorne medaljice, koja od 2016. godine djeluje u biskupiji Porto Novo u afričkoj državi Benin.

Misionarka je prikazala biskupu redovničku zajednicu u Delegaturi u Beninu i kazala kako ona ima 35 časnih sestara od koje su dvije Hrvatice, a ostale Beninke. Spomenula je kako sestre vode dva dječja sirotišta i dva dispanzera – ambulante za njeđu bolesnika, smještene na sjeveru i jugu Benina. Istaknula je kako u sirotištima nastoje djeci pružiti odgoj i školovanje otvarajući im na taj način šansu za bolju budućnost. Predstavljajući nove aktivnosti sestara u Beninu, s. Ivančica prikazala je biskupu

Škvorčeviću novi projekt Centra za zdravlje djece u selu Banigbé Gare, koje se nalazi uz granicu s Nigerijom. Kazala je kako se u tom području pojavljuje veliki broj slučajeva oboljenja djece od malarije i umiranja te ih je domaći biskup zamolio da otvore ambulantu za liječenje oboljelih. Spomenula je kako to iziskuje velika finansijska sredstva, koja nastoje prikupiti od dobročinitelja.

U prijepodnevnim satima misionarka se susrela s učenicima Katoličke osnovne škole u Požegi i govorila im o svom duhovnom i misionarskom pozivu u Africi. Djeca su joj predala novac koji su prikupljala zajedno sa svojim roditeljima i djelatnicima Škole, a kojim će se pokriti godišnji troškovi školovanja i toplog obroka za nekoliko desetaka beninske dječice.

Marijine sestre djeluju u Požeškoj biskupiji u Domu pape Ivana Pavla II. u Požegi te u Katoličkoj bolnici na Strmcu, gdje su tri sestre iz Benina preuzele pastoralno djelovanje pomažući bolesnicima napose u palijativnoj skrbi. (IKA)

Sestre Milosrdnice sv. Vinka Paulskoga proslavile pedesetu obljetnicu dolaska sestara

Ludbreg, 28. svibnja 2023.

U župnoj crkvi Presvetog Trojstva u Ludbregu, 28. svibnja 2023. godine proslavlјena je pedeseta obljetnica dolaska milosrdnica u ludbrešku župu.

Zahvalno misno slavlje predvodio je varždinski biskup mons. Bože Radoš u zajedništvu s umirovljenim biskupom mons. Josipom Mrzljakom. Prije mise održano je predstavljanje knjige Nevenke Nekić *Naša klecali i baklje. Djelovanje, stradanja i mučeništva u Družbi sestara milosrdnica svetog Vinka Paul-*

skog. Knjiga prof. Nevenke Nekić sažeta je povijest djelovanja Družbe sestara milosrdnica svetoga Vinka Paulskoga u hrvatskim zemljama, a posebno mjesto u toj povijesti imaju likovi sestara koje su 1946. godine svojim životima platile odanost hrvatskom narodu i njegovoj domovini pomažući potrebnima bez razlike, ne obazirući se na njihovu nacionalnu ili vjersku pripadnost.

Nakon predstavljanja knjige okupljenima se obratila i vrhovna poglavarica s. Miroslava Bradica MVZ. Biskup Radoš u homiliji je govorio o Duhu Svetom služeći se simbolom vatre koju donosi te je predstavio izvještaj o Pedesetnici u Djelima apostolskim. „Tri su stvarnosti“, naglasio je biskup, „koje čini vatru: vatra grije, čisti tj. pročišćava i osvjetjava put. Silazak Duha Svetoga zagrijat će srca Isusovih učenika u čiju se dušu uvukla hladnoća groba nakon Isusove smrti. Duh Sveti zapalit će u njima žar života, žar kojim će iz svoje nutrine, iz srca koje gori za Krista, svjedočiti i propovijedati po svem svijetu. Duh Sveti svojom će vatrom pročistiti srca Isusovih učenika od egoizma i podijeljenosti te ih pripremiti da služe Bogu u braći ljudima. Naposljeku, Duh Sveti svojom vatrom otkriva nam put kojim trebamo ići“, pojasnio je biskup Radoš.

Na kraju mise okupljenim se vjernicima obratila i provincialna poglavarica s. Barbara Vrućina MVZ, koja se osvrnula na pedeset godina služenja sestara milosrdnica u Ludbregu istaknuvši napose zahtjevnost svjedočanstva redovničkog života, ali i požrtvovnost sestara koje nikada nisu govorile o poteškoćama već su Bogu prikazivale sve žrtve i tako svjedočile za Krista. Sestra Barbara zahvalila je svim župnicima i kapelanima koji su bili podrška sestrama. Zahvalila je gradu Ludbregu, a posebno svim župljanima koji su pomagali sestrama. Na kraju je zahvalila cijeloj Župi koja

se okupila oko sestara milosrdnica ovih dana kako bi proslavili pedeset godina zajedništva i zahvalili Gospodinu za sve primljene milosti te potaknula župljane da mole za sestre i nova duhovna zvanja.

Završno je, emotivnim govorom upućenim sestrama milosrdnicama, posebno svim onima koje su u ovih pedeset godina djelovale u ludbreškoj župi, uime župne zajednice zahvalila gđa Brankica Kovaček. Prije završnog blagoslova na njezine se riječi osvrnuo biskup Radoš istaknuvši da primjećuje kako ljudi uvijek sa zahvalnošću govore o sestrama koje djeluju na župama. „Nije to nezasluženo. Ljudi cijene njihovu žrtvu, svjedočenje koje je posebno svjedočanstvo u Crkvi. Na tom svjedočanstvu, na svemu onome što ste činile u ovoj župnoj zajednici i u našoj Biskupiji, uime biskupa Josipa i u moje osobno ime želim kazati jedno veliko hvala“, rekao je biskup Radoš i dodao: „Ne možemo izmjeriti ono što činite. Bog jedini ima mjeru kojom će izmjeriti, a On vidi i ono što mi ljudi ne vidimo jer je zapisano duboko u srcima ljudi koji su po vama upoznali Boga i koji su po vama napravili jedan korak bliže Bogu. Želim vam da i dalje to nastavite činiti, da i onda kad ne vidite, da znate kako Bog po vama čini velika djela.“ (IKA)

Milosrdne sestre sv. Križa svjedočile u rodnoj župi

Bedenica, 28. svibnja 2023.

Prigodom godine obilježavanja dijamantnoga jubileja redovničkih zavjeta i godišnjeg posjeta zavičajnoj župi Svih Svetih u Bedenici, s. Antonita Mahnet SCSC i s. Petrinika Tuković SCSC, sudjelovale su na misi 28. svibnja 2023. godine koju je predvodio

mjesni župnik preč. Ivan Vragović.

Sestra Antonita Mahnet iznijela je svjedočanstvo duhovnoga poziva i predstavila Družbu Milosrdnih sestara sv. Križa. U kratkim crtama opisala je svoj životni put i životni put s. Petrinke koji je prije nepunih 64 godine obilježen odlaskom iz Bedenice u samostan Milosrdnih sestara sv. Križa. Ove godine u siječnju proslavile su svoj dijamantni jubilej. „Želja nam je da velika svetkovina Duha Svetoga bude za vas, a i za sve nas, dan zahvalnosti dragom Bogu što se udostojao iz ove sredine, iz drevne župe Svih Svetih, iz skromnih seljačkih obitelji, pozvati nas neznatne da ga izbliže slijedimo u Družbi Milosrdnih sestara sv. Križa“, poručila je. „Sestra Petrinka Tuković SCSC, krsnim imenom Barica, tijekom svojega redovničkoga života prošla je kroz više naših samostana. Sada je već dvadeset godina u Donjem Miholjcu. Tamo je razvila i misijsku djelatnost. Okupila je lijepi broj plemenitih osoba koje su bile spremne pomagati siromasima u misijskim zemljama. Izrađuju razne vrijedne rukotvorine, par puta u godini to prodaju, a novac šalju u misijske zemlje. U proteklih petnaest godina platile su školovanje za devedesetero djece i dva bogoslova. U tome su sudjelovale i neke obitelji iz naše župe u Bedenici. Osim toga, s. Petrinka još uvijek, koliko dospije, obilazi u Donjem Miholjcu teško bolesne i starije osamljene osobe, što je za njih utjeha i radost. Na temelju svega toga s. Petrinka je primila nekoliko priznanja od odgovornih osoba i ustanova.“

Govoreći o svojemu životnom putu, s. Antonita Mahnet SCSC, krsnim imenom Marica, istaknula je: „Odmah nakon redovničke formacije opredijeljena sam za rad u zdravstvu. Kao medicinska sestra radila sam oko petnaest godina u Crnoj Gori

u Starom Baru. Radna mjesta: transfuzija, operacija, odjeli i drugo po potrebi bolnice. Tu sam doživjela i katastrofalni potres 1979. godine na Uskrs 15. travnja. Za vrijeme Domovinskog rata bila sam u Osjeiku, na odjelu neurokirurgije, zatim u ratnoj bolnici u Donjem Miholjcu. Zadnjih sedam godina radnog staža radila sam kao glavna sestra u dva zagrebačka doma umirovljenika. U to vrijeme iznenađena sam dodjelom Spomenice Domovinskog rata i toスマtram priznanjem svim mojim susestrma iz Družbe koje su radile na ratom zahvaćenim područjima i s ranjenicima. Odlaskom u mirovinu uključila sam se u razne poslove unutar svojih sestarskih zajednica. Sada se nalazim u našoj provincijalnoj kući, u samostanu u Đakovu.“

Uz kratke podatke iz povijesti Družbe, s. Antonita je zatim iznijela nekoliko aktualnih podataka o Družbi. (IKA)

Proslavljenе velike obljetnice franjevačke prisutnosti

Šibenik, 29. svibnja 2023.

Obljetnice 800 godina franjevačke prisutnosti u Šibeniku, 700 godina šibenskog samostana i 600 godina posvete crkve sv. Frane, koja je od 1970. godine Hrvatsko nacionalno svetište sv. Nikole Tavelića, proslavljeni su 29. svibnja 2023. godine.

Slavlje je započelo dočekom sv. Franje Asiškoga na šibenskoj rivi. Brodica s kipom sv. Franje doplovila je iz zaljeva sv. Ante označivši tako dolazak braće, sljedbenika sv. Franje u šibenske krajeve. Na obali su ga prihvatali vjernici Grada te su ga, nakon pozdrava gyardijana i rektora svetišta fra Josipa Ivanovića OFMConv, u procesiji ponijeli u crkvu.

Svetu misu predvodio je vrhbosanski nadbiskup u miru kardinal mons. Vinko Puljić. Sudjelovali su u slavlju šibenski biskup mons. Tomislav Rogić, provincijal Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca fra Miljenko Hontić OFMConv, provincijal Splitske provincije Presvetoga Otkupitelja fra Marko Mrše OFM i provincijal Provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša fra Ivo Martinović TOR. Čuvajući spomen na mons. Jeronima Miletu OFMConv, šibenskoga biskupa (1922. – 1947.) pokopanoga u crkvi sv. Franje, kardinal Puljić u euharistijskom slavlju koristio se njegovim biskupskim štapom koji se čuva u samostanskom arhivu.

U propovijedi je kardinal Puljić istaknuo „važnost simbola lađe kao Crkve koja plovi s jedne obale vječnosti na drugu, sigurna da je Krist jedini i pravi kormilar. Slaveći događaje iz prošlosti, oni postaju izazov za sadašnjost i budućnost koja je pred nama, kako je istinski živjeti, kako Crkvu obnavljati po uzoru sv. Franje Asiškoga“, istaknuo je, između ostaloga, kardinal Puljić. (IKA)

Vizitacija dominikanskih samostana

Zagreb, 30. svibnja 2023.

Vizitatori Hrvatske dominikanske provincije, Učitelj reda fr. Gerard Francisco Parco Timoner III. u pratnji vikara fr. Pabla Carlosa Sicoulya OP i *sociusa* za apostolski života fr. Florentina Boloa OP, stigli su 30. svibnja 2023. godine u samostan Kraljice sv. Krunice u Zagrebu, koji je ujedno sjedište Provincije.

Radni dio vizitacije počeo je 31. svibnja 2023. godine nakon *Jutarnjih hvali*. Učitelj reda održao je Samostansku skupštinu u samostanu Kraljice sv. Krunice, dok su vikar

i *socius* bili na skupštini samostana bl. Augustina Kažotića na zagrebačkoj Peščenici. Priori fr. Ivan Marija Tomić OP i fr. Anto Gavrić OP predstavili su vizitatorima svoje zajednice dok su oni objasnili narav, smisao i ciljeve vizitacije. Uslijedio je razgovor na temelju ranije poslanih upitnika o stanju u zajednicama i provinciji uz aktivno sudjelovanje sve braće. Nakon zajedničkog sastanka, upriličeni su pojedinačni susreti s vizitatorima. Svi članovi zajednica imali su prigodu razgovarati s jednim ili dvojicom članova Generalne kurije te iznijeti svoja razmišljanja i postaviti pitanja.

Kao znak važnosti koju Red propovjednika posvećuje odgoju i obrazovanju, u podnevnom dijelu dana organiziran je susret s braćom u početnoj formaciji. U otvorenom i bratskom ozračju studenti su mogli osobno upoznati Učitelja reda i iznijeti svoja razmišljanja, uputiti na poteškoće i razmijeniti iskustva. Dogovoren je i nastavak susreta za idući dan s fr. Pablom i fr. Florentinom kako bi se braća studenti dodatno upoznali s mogućnostima intelektualnog usavršavanja i bogatim iskustvima bratskoga života u Redu. (IKA)

Sestra Valentina Marinović SCJ dubitnica nagrade za životno djelo Općine Omišalj

Omišalj, 30. svibnja 2023.

Sestra Valentina Marinović SCJ primila je na Dan općine Omišalj 30. svibnja 2023. godine nagradu za životno djelo. Sestra Valentina, rođena u Otoku kod Sinja, dugogodišnja je i predana poticateljica i promicateljica aktivnosti usmjerenih kulturnoj i povjesnoj baštini omišaljske župe. Sestra Valentina je nagradu zaslužila i svojim iz-

nimnim doprinosom što ga već dugo daje čuvanju i promicanju glagoljaškog pjevanja u Omišlju te brigom o vrijednoj kulturno-umjetničkoj i sakralnoj baštini župe, kao i crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije u Omišlju. (IKA)

Nadbiskup Kutleša i kardinal Grech posjetili Karmel u Brezovici

Brezovica, 31. svibnja 2023.

Generalni tajnik Biskupske sinode kardinal Mario Grech, u pratnji zagrebačkog nadbiskupa mons. Dražena Kutleše, pohodio je 31. svibnja 2023. godine Samostan Kraljice Karmela u Brezovici. U susretu i razgovoru, kardinal Grech zamolio je sestre karmelićanke da mole za Crkvu, za Biskupsku sinodu, za Zagrebačku nadbiskupiju i za sav Božji narod. (IKA)

Susret učitelja dominikanskog reda sa sestrama dominikankama

Zagreb, 1. lipnja 2023.

Učitelj Reda propovjednika fr. Gerard Francisco Parco Timoner III. susreo se 1. lipnja 2023. godine sa sestrama dominikankama.

Učitelj fr. Gerard Francisco Parco Timoner III. najprije je slavio misu u samostanu bl. Hozane Kotorke sestara dominikanki u zagrebačkom Trnju. Misu je predvodio fr. Domagoj Augustin Polanščak OP, a propovjedao je fr. Gerard.

Nakon svete mise uslijedio je razgovor sa sestrama o iskustvima dominikanskoga života i suradnje sestara i braće, koja seže još u vrijeme sv. o. Dominika. Priorica samostana s. Katarina Maglica OP predstavila je zajednicu i njezine aktivnosti, a na njegovu

oddasku sestre su Učitelju uručile prigodne darove. U samostanu Kraljice sv. Krunice slijedili su sastanci vizitatora s Provincijalnim ekonomskim vijećem, Vijećem za formaciju i Povjerenstvom za intelektualni život. U plodnoj diskusiji protekli su sati sve do objeda, a budući da pojedine teme nisu stigle biti obrađene uslijedio je višesatni nastavak rada i u popodnevnom vremenu. Večernji termin bio je rezerviran za susret Učitelja reda s Dominikanskim laičkim bratstvima sa zagrebačke Kolonije i Peščenice, dok će vikar fr. Pablo Carlos Sicouly OP i *socius* za apostolski život fr. Florentino Bolo OP bogoslovima i drugoj zainteresiranoj braći predstaviti izazove i mogućnosti intelektualnog i bratskog života u Redu. (IKA)

Misionarka iz Benina posjetila šalatsko sjemenište

Zagreb, 2. lipnja 2023.

Na poziv preč. Matije Pavlakovića, ravnatelja Papinskih misijskih djela u Zagrebačkoj nadbiskupiji i rektora Međubiskupijskog sjemeništa u Zagrebu, redovnica Družbe Marijinih sestara od čudotvorne medaljice s. Ivančica Fulir, trenutno jedina misionarka iz Zagrebačke nadbiskupije koja od 2016. godine djeluje u biskupiji Porto Novo u afričkoj državi Benin, pohodila je 2. lipnja 2023. godine sjemeništu zajednicu na Šalati.

„Misionari nisu oni koji grade škole i bolnice u siromašnim krajevima, nego su oni koji žive i svjedoče Isusa Krista тамо камо idu“, rekao je preč. Pavlaković okupljenim sjemenišarcima pozdravljajući s. Ivančicu i izričući joj dobrodošlicu na šalatski brijege, tu drevnu kolijevku duhovnih zvanja Crkve u Hrvata. Nadalje, u svom je pozdravnom govoru izrazio zahvalnost s. Ivančici i svim

misionarima na svakoj žrtvi, ugrađenoj ljubavi i postojanom svjedočenju na misijskom polju rada istaknuvši kako se „čitava sjemenišna zajednica danas ujedinjuje s tolikim moliteljima za misije i misionare jer smo ponosni na vas i radosni što vas imamo, a molimo Gospodara žetve da i nekoga od povjerenih nam mladića oduševi za misionarski poziv“, zaključio je svoj govor preč. Pavlaković.

Misionarka je sjemeništarcima u kratkom predavanju, popraćenom prezentacijom, prikazala redovničku zajednicu u Delegaturi u Beninu istaknuvši kako ona ima 35 časnih sestara od koje su dvije Hrvatice, a ostale Beninke. Spomenula je kako sestre vode dva dječja sirotišta i dvije ambulante za njegu bolesnika, smještene na sjeveru i jugu Benina. Pokazala je kroz prezentaciju kako u sirotištima nastoje djeci pružiti odgoj i školovanje otvarajući im na taj način šansu za bolju budućnost.

Potom je s. Ivančica posvjedočila sjemeništarcima i o svom duhovnom pozivu. Sestra Ivančica Fulir rođena je 2. studenoga 1984. godine u Zagrebu. Završivši studij Unutarnje i vanjske trgovine te studij Poslovne ekonomije, smjer: Analiza i poslovno planiranje, na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, radila je nekoliko godina kao projektni menadžer. Volontirajući u udruzi *Andeosko srce* upoznala je misije Marijinih sestara u Beninu. Boraveći kod njih u Africi u nekoliko navrata, postala je svjesna svog duhovnog poziva. U Družbu Marijinih sestara u formaciju ulazi na spomandan Gospe Lurdske, 11. veljače 2014. godine nakon što je provela godinu dana u Beninu. Sestra Ivančica misijski je križ primila 9. listopada 2016. godine u svojoj rodnoj župi Presvetog Srca Isusova u Palmotićevoj u Zagrebu, gdje je rođena i

odrasla i gdje je raslo njezino misijsko zvanje. Ubrzo po završetku novicijata odlazi u Ukrajinu gdje sudjeluje u otvaranju nove misijske zajednice Marijinih sestara, gdje provodi tri godine. Završnu godinu juniorata provela je u Hrvatskoj gdje je na svetkovinu Blagovijesti, 25. ožujka 2021. godine položila svoje doživotne zavjete. (IKA)

Proslavljen zlatni jubilej redovničkih zavjeta Milosrdnih sestara sv. Križa

Đakovo, 3. lipnja 2023.

Zlatni jubilej, pedesetu obljetnicu redovničkih zavjeta, 3. lipnja 2023. godine proslavilo je dvanaest Milosrdnih sestara svetoga Križa u Đakovu.

Zlatni jubilej proslavile su s. M. Serafina Funarić SCSC (Stari Perkovci), s. Ilijana Djaković SCSC (Višegrad, Bosna i Hercegovina), s. M. Cecilia Slivnjak SCSC (Radoboj), s. Inviolata Franjić SCSC (Preslatinci), s. Bernartka Pasarić SCSC (Jarmina), s. Karmelina Mitrić SCSC (Kunišinci), s. Natalija Fadiga SCSC (Harkanovci), s. Paskala Križan SCSC (Vukovar), s. M. Veronika Janjić SCSC (Vidovice, Bosna i Hercegovina), s. Judita Baotić SCSC (Donja Mahala, Bosna i Hercegovina), s. Genoveva Đurđević SCSC (Stari Perkovci) i s. M. Andelka Zadravec SCSC (Prapročan). Euharistijsko slavlje u samostanskoj crkvi Presvetog Srca Isusova predvodio je đakovačko-osječki nadbiskup i metropolit Đuro Hranić. Sestre su obnovile svoje zavjete izgovarajući zavjetni obrazac pred provincijalnom poglavicom s. Valerijom Široki SCSC.

U homiliji, mons. Hranić obratio se sestrama: „Drage sestre jubilarke, u ovoj vašoj crkvi prije pedeset, a druge prije određenoga

broja godina, položile ste redovničke zavjete poslušnosti, siromaštva i čistoće, tjelesne i duhovne. Uz Srce Isusovo rasle ste u stavovima, osjećajima i ponašanju Božjih siromaha. Krotkost i poniznost! Krotki ljudi na napad ne uzvraćaju protunapadima, niti na uvrjede uvrjedama. Takvi ne čekaju pogodan trenutak da vrate jednakom mjerom i da se mogu osvetiti. Krotki ljudi veći su od slabosti drugih.“

Proslavi zlatnih zavjeta prethodili su dani priprave tijekom kojih su slavljenice hodočastile u Šumanovce, u Gospino sjetište, a na đakovačkom groblju su se pomolile na grobu majke M. Amadeje Pavlović SCSC i triju pokojnih sestara koje su zajedno s njima položile prve i doživotne zavjete. Potom su sudjelovale na duhovnim vježbama koje je vodio p. Stjepan Harjač SJ. (IKA)

Bogoslovi pohodili sestre karmelićanke u Brezovici

Zagreb, 3. lipnja 2023.

Bogoslovi prve godine Nadbiskups-kog bogoslovnog sjemeništa u Zagrebu, predvođeni odgojiteljem vlč. Tonijem Potrebićem, pohodili su 3. lipnja 2023. godine bosonoge karmelićanke u Brezovici.

Susret je započeo misnim slavlјem koje je predvodio vlč. Potrebić. U uvodnim je mislima predvoditelj, između ostalog, rekao da se na prvu subotu u mjesecu lipnju moli za dobra svećenička i redovnička zvanja, a jednako tako da Crkva slavi ljetne kvatre i moli za posvećenje ljudskoga rada jer „nema ljepše slike kako naš rad može biti blagoslovjen od slavlja euharistije“. Stoga je potaknuo prisutne da stave na oltar plod svojega rada kako bi svaki rad bio na slavu

Božju i na izgradnju Kraljevstva Božjega.

U prigodnoj homiliji, vlč. Potrebić istaknuo je: „U današnjem svijetu rad bi se mogao prepoznati kao nešto što mi služi da preživim. Međutim, biblijska mudrost govori da u radu čovjek pronalazi svoje posvećenje. Bog u kojega vjerujemo radi. Stvara svijet i čovjeka koji radeći nastavlja njegovo djelovanje i stvaranje. Prava, istinska mudrost prepoznaje u ljudskome radu mogućnost nastavka Božjega djela. Svaki put kad se opredjeljujemo za ljudski rad postajemo sličniji Bogu, doživljavajući Boga u punini.“ Prije završnog blagoslova, vlč. Potrebić još jednom je preporučio bogoslove u molitve sestara i vjernika kako bi svi zajedno bili graditelji Kraljevstva Božjega.

Nakon misnoga slavlja, susret se nastavio u sestarskoj govornici gdje je s. M. Regina Popić OCD pozdravila bogoslove i vlč. Potrebića te im obećala duhovno-molitvenu pratnju sestara. (IKA)

Susret djece iz vrtića Marija Petković

Blato, 3. lipnja 2023.

Susret djece iz vrtića Marija Petković iz Blata, Splita, Pule, Zagreba i Subotice održan je 3. i 4. lipnja 2023. godine u Blatu na Korčuli. Roditelji su imali priliku čuti predavanje *Važnost vjerskog odgoja u obitelji* koje je održao prof. dr. sc. Ivan Bodrožić. Nakon predavanja uslijedilo je zajedničko misno slavlje, a potom su se svi sudionici uputili u Dom Blata na program koji su djeca priredila sa svojim tetama. U publici su bili roditelji iz svih gradova. (IKA)

Svjedočanstvo o misijskom djelovanju u Beninu

Ludbreg, 4. lipnja 2023.

U okviru redovitih mjesecnih duhovnih obnova svake prve nedjelje u mjesecu, u Župi Presvetoga Trojstva u Ludbregu 4. lipnja 2023. godine, o temi *Podite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje!* (Mk 16,15) govorila je s. Ivančica Fulir iz Družbe Marijinih sestara čudotvorne medaljice, misionarka u Beninu, koja je svjedočila o svom misionarskom pozivu.

Redovnica Družbe Marijinih sestara Čudotvorne medaljice svjedočila je o životu u toj afričkoj misiji, a tijekom euharistijskoga klanjanja potaknula je vjernike na zahvalnost Bogu što svaki dan mogu popiti čistu vodu koja je milijunima nedostupna. Sestra Ivančica svjedočila je o živoj Crkvi u Africi. Naime, Marijine sestre u Benin su došle prije 35 godina i u šest različitih zajednica ukupno je 35 afričkih sestara. „Te zajednice pune su mladosti, a čim je mladost blizu, znači da je tu i radoš“, istaknula je s. Ivančica. „Imamo puno djece, kao i bolesnika, ali dragi Bog se uvijek pobrine da nam da snagu da možemo živjeti i činiti dobro malenima te da to uvijek bude na Njegovu slavu“, svjedočila je.

Naglašava i kako se uvijek preporučuju u molitve ljudi u Hrvatskoj: kako za njih same, tako i za djecu o kojoj brinu. „Benin je kolijevka voodoo-a i crne magije. Sotoni se ne sviđa što su sestre prisutne u toj zemlji, a ne voli ni svećenike“, istaknula je te poručila kako je molitva Crkve u Europi izrazito važna za rad sestara u misijama. „To nam daje snagu za djelovanje, pouzdanje nam je da nismo sami“, kazala je. Kao u svakoj misiji, tako su i u Beninu materijalne potrebe izrazito velike. Sestra Ivančica istaknula je kako ih Bog u proteklih 35 godina, koliko su sestre ondje

prisutne, nije nikada ostavio i vjeruje da će i dalje biti uz njih. „Imamo dva dječja sirotišta u kojima boravi stotinjak djece koja potpuno ovise o našoj skrbi, tu su potrebe velike. Također, trudimo se ne odbiti nijedno dijete ili odraslu osobu koji su gladni i koji kucaju na naša vrata. Pružimo im barem jedan obrok u danu. Imamo i ambulante u koje dolaze bolesnici, a pružamo i osiguravamo najnovnije lijekove protiv malarije. U izgradnji smo treće ambulante“, svjedočila je.

Ovoj misiji i ovoj Družbi u Beninu moguće je pomoći putem udruge *Andeosko srce*, koju je s. Ivančica osnovala prije trinaest godina. „U toj udruzi nitko nije zaposlen tako da cijelokupni iznos dolazi nama na teren, u Benin, kako bismo ga koristili u potpunosti za našu djecu“, kazala je. Nakon svjedočanstva uslijedila je molitva krunice i misno slavlje za vrijeme kojih su vjernici mogli pristupiti sakramentu isповijedi.

Nakon mise uslijedilo je euharistijsko klanjanje koje su predvodili s. Ivančica Fulir i vљ. Petar Mlakar, župnik *in solidum* u Ludbregu. Sestra Ivančica molila je pred Presvetim olatarskim sakramentom za svećenike, duhovna zvanja koja su potrebna ne samo u našoj zemlji nego i u misijama, za djecu koja su joj povjereni, ali i za zahvalnost vjernika koji imaju svega u izobilju, a toga nisu svjesni. (IKA)

Učitelj Reda propovjednika blagoslovio obnovljene orgulje u trogirskoj crkvi sv. Dominika

Trogir, 4. lipnja 2023.

Na svetkovinu Presvetog Trojstva 4. lipnja 2023. godine trogirski samostan sv. Dominika pohodili su Učitelj Reda propovjednika fr. Gerard Francisco Parco Timoner III., njegov vikar fr. Pablo Carlos Sicouly OP i *socius*

za apostolski život fr. Florentino Bolo OP te provincijal Hrvatske dominikanske provincije fr. Slavko Slišković OP.

Vizitatori su sudjelovali na euharistiskom slavlju koje je predvodio provincijal Hrvatske dominikanske provincije fr. Slavko Slišković OP, a na kojem je propovijedao Učitelj reda fr. Gerard Francisco Parco Timoner III. Učitelj reda potom je blagoslovio nove klupe, pozlaćenu krunu na Gospinom kipu te obnovljene drevne orgulje, izgrađene davne 1903. godine, prve u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji koje su radili majstori Heferera iz Zagreba.

Usljedila je kolaudacija obnovljenih orgulja, a koncert je izveo Duo *Pax Musica* kojeg čine orguljaš fr. Bonifacije Franjo OP i sopranistica Natalija Kralj. (IKA)

Euharistijsko slavlje povodom dvadesete obljetnice beatifikacije Marije Propetog Isusa Petković

Blato, 6. lipnja 2023.

U Svetištu blažene Marije Propetog Isusa Petković u Blatu na otoku Korčuli 6. lipnja 2023. godine, generalni vikar Dubrovačke biskupije mons. Ivica Pervan predvodio je euharistijsko slavlje na dvadesetu obljetnicu proglašenja blaženom utemeljiteljice redovničke zajednice Kćeri Milosrđa.

Papa Ivan Pavao II. na euharistijskom slavlju u Dubrovniku 6. lipnja 2003. godine proglašio je blaženom Mariju Propetog Isusa tijekom svog pastirskog pohoda Hrvatskoj u okviru kojega je pohodio i Dubrovnik. U homiliji je mons. Pervan podsjetio na životni put blaženice naglasivši kako je Marija, iako materijalno dobrostojeća, prvotno gledala one „koji su siromašni, potrebni i kruha i ruha, ali još više one koji su potrebni

Božje blizine, utjehe i ljubavi“. Odjenula je redovnički habit i čini se da se ni od koga nije dala preteći u milosrdju.

Mons. Pervan govorio je i o drugim vrijednostima vezanim uz milosrdje te to povezano sa životom zajednice koju je blaženica osnovala i koja te vrijednosti nastoji živjeti. „Neizmjeran je doprinos sestara u radu s čovjekom u kojem sestre promatraju lik Isusa Krista patnika, slaboga i bolesnoga, potrebnoga brige i ljubavi, podizanja i odgađanja“, istaknuo je. (IKA)

Predstavljanje knjiga iz serije *Monasticon Slavonicum, Sirmiense et Baraniense*

Dakovo, 6. lipnja 2023.

Predstavljanje knjiga dr. sc. Stanka Andrića iz serije *Monasticon Slavonicum, Sirmiense et Baraniense* održano je 6. lipnja 2023. godine na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Dakovu.

Autoru su se na predstavljanju pridružili dr. sc. Marija Karbić i doc. dr. sc. Marko Jerković. Voditeljica mag. paed. et. mag. educ. hist. Petra Plantosar najavila je predstavnike i uvela u tematiku knjige. Prethodno navedenu seriju trenutno čine tri monografije o srednjovjekovnim samostanima na području donjega međurječja Drave, Save i Dunava. Knjige su izdane u razdoblju od 2020. do 2022. godine.

Prvu knjigu iz serije *Rudina – benediktinski samostan sv. Mihuela Arkandela* predstavila je recenzentica dr. sc. Marija Karbić. Knjiga govori o primarnoj povijesti grada i plemićkih obitelji te o važnosti povijesti redovničkih zajednica promatranih u širem kontekstu. Podaci o redovničkim zajednicama na tom prostoru crpljeni su iz

sintetičkih djela vezanih za povijest pojedinih redova, zatim iz kataloga velikih izložbi, jer radovi posvećeni pojedinim samostanima i redovništvu na ovome prostoru vrlo su rijetki. Recenzentica nadalje ističe opće karakteristike knjige: dobro poznавanje rezultata istraživanja (hrvatskih i mađarskih povjesničara) zbog slijeda metodoloških obrazaca definiranih u ranijim studijima posvećenim samostanima u Slavoniji i Srijemu, pažljiva i detaljna analiza vrela (objavljena i neobjavljena vrela iz raznih arhiva), vidljiv književni stil u vidu jasnoće i dobre konstrukcije te pristupačnosti široj publici. Autor navodi da prvotno treba postaviti neku solidnu osnovu koja će predstavljati polazište za nadolazeća (interpretativna, komparativna i sintetska) istraživanja. Uz povijesne izvore istaknuti su i rezultati arheoloških i filoloških istraživanja, što dodatno obogaćuje povijesni prikaz. Knjiga uz to sve obrađuje i pitanja vezana za povijest opatije (red, vrijeme nastanka, utemeljitelji...) nastojeći na taj način upotpuniti njezinu prošlost. Povijesna vrela kojima se raspolagalo su ograničena, stoga neka pitanja ostala su neobrađena zbog oskudnosti samih podataka.

Sljedeću knjigu u seriji *Grabovo i Bilela - benediktinski samostani svete Margarete* predstavio je doc. dr. sc. Marko Jerković. Njegova namjera bila je predstaviti neke opće tendencije u istraživanju redovništva i u tom kontekstu smjestiti niz *Monasticon Slavonicum, Sirmiense et Baraniense*. Na svjetskoj razini, istraživanje povijesti redovništava jedna je od dominantnijih istraživačkih tema. Razlozi su dvojaki: samostani i monaštvo su od vlastita začetka bili promatrani kao najbolji način slijedenja Krista i bili su smatrani institucijama savršenijeg života; drugi je razlog

reproduciranje knjiga, dokumenata, ideja, koncepcija, institucionalnih modaliteta, od strane tih institucija, koji su primjenjivani u zajednicama i društvu uopće. Predstavio je aktualne trendove uvezvi u obzir tri temeljne kategorije: pristup izvorima, odnos općeg i lokalnog te samu temu istraživanja.

S obzirom na pristup izvorima, navodi da posljednjih 30 – 40 godina historiografija propituje sadržaj, retoriku, funkciju i svrhu samih izvora. Druga bitna karakteristika odnosi se na uzimanje drugačijih tipova izvora (književna djela, normativne zbirke i sl.). Treća je bitna karakteristika sve naglašenija primjena metoda i teorija iz drugih disciplina, ponajprije iz sociologije i antropologije (pr. klasična sociološka teorija M. Webera). U izvorima nastalim izvan samog redovništva, prvenstveno se promatra uloga i položaj samostana u suodnosu s koncepcijama moći i različitim autoritetima. Trend svjetske historiografije sada je svjedočanstvo o unutarnjim vrijednostima i svjetonazorima pojedinih zajednica.

U novije vrijeme samostanska kultura pokušava se promatrati na nadregionalnoj ili nadnacionalnoj razini. Povodom toga izdvaja najvažniji događaj za suvremenu monasterijologiju; osnutak instituta za komparativnu povijest redovništva devedesetih godina. Doprinos je vidljiv po pitanjima kojima se bavi: koji su to fenomeni i strukture omogućavali samostanima preživljavanje pod izazovima vremena te trajnost i uspjeh. Drugi doprinos odnosi se na promjenu generalnog doživljaja redovničke povijesti u okvirima svjetske historiografije. Naglasak je stavljen na uočavanje karakteristika koje su omogućavale prilagodbu samostanskih zajednica. Među izraženijim trendovima novijeg vremena, prisutan je trend prema

nadkontinentalnom istraživanju redovništva (usmjeren na uspoređivanje monaštva). Među studijima prisutni su i oni koji istražuju kolektivne identitete ili doživljaj prošlosti unutar neke zajednice. Istražuju se ranije zanemarene teme i različiti fenomeni te percepcije.

U hrvatskoj monasteriologiji i historiografiji prevladavaju klasičniji pristupi i izvori (diplomatička građa). U fokusu su tri teme: cjelovitost studija u pojedinim samostanima ili cjelovite biografije poznatih ili manje poznatih pojedinaca koji su obilježili na neki način povijest, primjerice, grada ili društva; specifična pitanja iz povijesti samostana ili pojedinca; sintetske studije o pojedinim redovima u redovničkim skupinama. Hrvatska historiografija nužno treba prvotno napraviti temeljne studije koji će razriješiti prethodno navedena pitanja, to jest obraditi ih i definirati. Razlog prevladavanja klasičnijeg pristupa u Hrvatskoj je što je za bilo kakvu nadogradnju potrebno imati sustavnost (primjer organiziranih grupa i škola u Mađarskoj koje se bave istraživanjem pojedinačnih tema). Na tragu toga, interesi i teme u Hrvatskoj, ako i postoje, uvjetovani su izvorima kojima se raspolaze. Postoje dvije teme koje bi predstavljale nadogradnju ranijih studija: funkciranje samostana u suodnosu s vanjskim svijetom i autoritetima; druga je tema samostanska ekonomija.

Zaključno, osvrt je stavljen na temu dva samostana. Važnost je stavljena na sustavnost niza u vidu povijesti pojedinih samostana. U knjizi vlada balans potrebnih temeljnih studija i nadogradnji te je uočljiva i interpretativna metoda, metodologija i nastojanje autora za sintetiziranjem izvora (otvaranje novih problema i pitanja). Autor

razmatra sudbinu opatije u vrijeme osmanlija u kontekstu sjećanja ili društvene memorije, istaknuo je doc. dr. sc. Marko Jerković.

Na posljeku, autor knjige *Srijemska Mitrovica. Bazilijanski i benediktinski samostan sv. Dimitrija* dr. sc. Stanko Andrić govorio je o svojem dugogodišnjem bavljenju tematikom i izrazio svoje zanimanje za slavonsko, srijemsko i baranjsko srednjovjekovlje i općenito crkvenu povijest, uključujući tematiku redovništva i samostana. Pozornost je stavljena na sliku srednjovjekovne civilizacije hrvatskih prostora kroz stoljeća, koja je bila bogata i raznolika, te kako se kasnije reducirala na određene redove. Prisutno je bilo desetak redovničkih redova, koji su svaki imali po dva ili deset samostana na tim prostorima. Prvotna ideja autora bila je knjiga tematike o pojedinim redovima. Nastojao je prikupiti sve pisane izvore koji su sačuvani i može im se uči u trag. Nema ih previše, ali ih ima više nego što se obično kaže za srednji vijek po pitanju pisanih izvora. Za primjer uzima i već spomenute knjige o Rudini i Bijeli. Po pitanju nastavka ovog posla, nada se nastavku, u skoroj budućnosti planira pisati o opatiji u Nuštru, Srijemu ili Kutjevu ili kombinaciji srednjovjekovnih i rano novovjekovnih monografija samostana koji su djelovali i u jednom i drugom periodu (primjerice samostan u Velikoj, Našicama i dr.).

Autor je završio predstavljanje objasnivši ime serije koje je smislio po modelu grčke riječi koja je usvojena i u latinskom i ima mnogostruka značenja, ali u tom kontekstu predstavlja jedan specifičan historiografski žanr. To je jedan popisni katalog samostana s nekim njihovim opisima i povjesnim pregledima. (IKA)

Nadbiskup Kutleša primio provincijala Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda

Zagreb, 9. lipnja 2023.

Zagrebački nadbiskup Dražen Kutleša primio je 9. lipnja 2023. godine provincijala Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda fra Milana Krištu OFM. U sručnom susretu nadbiskup i provincijal razgovarali su o obnovi samostanske crkve sv. Franje Asiškog na Kaptolu te o djelovanju franjevaca na području Zagrebačke nadbiskupije. (IKA)

Godišnji susret Prijatelja Maloga Isusa zagrebačke provincije na Trsatu

Rijeka, 10. lipnja 2023.

U Marijanskom svetištu Gospe Trsatske 10. lipnja 2023. godine održan je godišnji susret Društva Prijatelja Maloga Isusa (PMI) zagrebačke provincije.

Nakon okupljanja, PMI su se uputili prema trsatskoj kalvariji te predmolili pobožnost križnoga puta koju je predvodio duhovnik Društva vlč. Tomislav Kralj. Pri završetku pobožnosti, u procesiji su se uputili do oltara gdje je slavljenio euharistijsko slavlje koje je predvodio fra Krunoslav Kocijan OFM, gvardijan samostana.

U popodnevnim satima uslijedile su tradicionalne igre kojima se upoznaje život i duh utemeljitelja Družbe sestara Služavki Malog Isusa sluge Božjega Josipa Stadlera, prvog vrhbosanskog nadbiskupa. Godišnji susret okrunjen je pohodom Marijanskom svetištu, zajedničkom molitvom i blagoslovom. (IKA)

Fra Stanko Škunca OFM dobitnik plakete Grada Novalje

Novalja, 12. lipnja 2023.

Član Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri fra Josip Stanko Škunca dobitnik je plakete za znanost i istraživačko promicanje Grada Novalje. Nagrada mu ju uručena povodom Dana Grada Novalje 12. lipnja 2023. godine u glavnoj dvorani Kulturnog centra Gvozdenica u Novalji. Fra Stanko je nagrađen za promociju Novalje kroz objavu niza članaka i knjiga u vezi Novalje.

Član Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri dr. sc. fra Stanko Josip Škunca OFM rođen je 17. prosinca 1937. godine u Novalji od oca Jurja i majke Rože r. Šanko. U Novalji je završio četverogodišnju osnovnu školu. Potom je kao franjevački kandidat u Zadru pohađao šest razreda na Nadbiskupijskoj klasičnoj gimnaziji (1949. – 1955.). Ušao je u franjevački red s godinom novicijata na Košljunu kod Punta na Krku (1955./1956. godine). Gimnaziju (sedmi i osmi razred) nastavio je pohađati u Pazinskom sjemeništu (1956./1957. godine). Uslijedile su dvije godine služenja vojnog roka. Po odsluženju obveznog vojnog roka, zaključio je srednjoškolsko obrazovanje maturiravši također u Pazinu.

Studij teologije upisao je 1959. godine i pohađao ga na Bogoslovnom fakultetu u Zagrebu. Kako je 1961. godine otvorena Visoka bogoslovna škola u Zadru, studenti s Primorja ondje su nastavili studij teologije. Tako je bilo i s fra Stankom, koji je tamo položio sve ispite 1964. godine. Potom se vratio na Bogoslovni fakultet u Zagrebu, gdje je položio još neke dopunske predmete. Diplomirao je 1965. godine. Za đakona

je zaređen 30. ožujka 1963. godine u Zadru, a za prezbitera 30. ožujka 1964. godine po rukama nadbiskupa Mate Garkovića. Mladu misu na staroslavenskom jeziku slavio je 12. travnja 1964. godine u svoje rodnom mjestu Novalji na otoku Pagu. Studirao je i na *Pontificium institutum altioris latinitatis pri Università Pontificia Salesiana* u Rimu. Nakon dvije godine studija položio je licencijat.

Bavio se proučavanjem hrvatskoga humanističkog pjesnika Dubrovčanina Ilike Crijevića, koji je živio na prijelazu između 15. i 16. stoljeća te je s tom temom i doktorirao. Objavio je knjigu o njemu na latinskom jeziku *Aelius Lampridius Cervinus, poeta Ragusinus (saec. XV)*. Tim je radom zapravo položio doktorski ispit 22. svibnja 1970. godine dobivši ocjenu *magna cum laude*. Zaljubljenik i nadaren za učenje jezika, fra Stanko je svoje ljetne praznike koristio za tečajeve talijanskog, francuskog i njemačkog jezika. Po povratku u domovinu, predavao je latinski i grčki jezik u Franjevačkoj srednjoj školi za spremanje svećenika u Splitu (Poljud, 1970. – 1974.) i u Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji u Zadru (1985. – 1990.). Boraveći u franjevačkom samostanu u Puli, predavao je latinski jezik u medicinskoj školi (2002. – 2006.) te latinski i grčki jezik u Visokoj teološkoj školi *Redemptoris Mater* (2002. – 2012.). Za potrebe prve godine učenika spomenute medicinske škole, priredio je radni materijal s osnovama latinskog jezika. Kao član Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri, bio je gvardijan u nekoliko franjevačkih samostana. Vjeronauk je predavao u nekoliko osnovnih i srednjih škola. Uključivši se u Neokatekumenski put, više je od četrdeset godina

služio zajednicama toga crkvenog pokreta.

Obranivši doktorsku disertaciju, posvetio se redovničkom životu i stavio se na raspolaganje Provinciji. Osim što je pisao znanstvene radove i popularizirao znanstvene rezultate, dr. Škunca se skrbio i za arhivsko gradivo u matičnoj Provinciji sv. Jeronima. U tom se smislu 2017. godine pobrinuo prepisati i jezično osvremeniti popis gradiva Samostana sv. Frane u Zadru i popis gradiva samostana u Pagu, koji je zatvoren 1899. godine. (IKA)

Predstavljena knjiga *Od žene-majke do zemlje-majke. Između ništavosti i božanstvenosti*

Dubrovnik, 15. lipnja 2023.

Knjiga *Od žene-majke do zemlje-majke. Između ništavosti i božanstvenosti* prof. dr. fr. Stipe Jurića OP predstavljena je 15. lipnja 2023. godine u kapitularnoj dvorani Samostana sv. Dominika u Dubrovniku.

Moderator predstavljanja bio je prior dominikanskog samostana fr. Tomislav Kraljević OP, a o knjizi su govorili voditelj Dominikanske naklade Istina, koja je knjigu objavila, fr. Anto Gavrić OP te sam autor. Profesor Gavrić je dao pregled sadržaja knjige te također objasnio grafičko rješenje naslovnice Blaženke Matić. „Iako je riječ o znanstvenoj knjizi ona je vrlo pitka za čitanje“, ustvrdio je. „Ona opisuje na vrlo zanimljiv način čovjekov život od rođenja do smrti, odnosno prijelaza i nade u uskrsnuće. Djelo je izvorno. Nemamo na hrvatskom jeziku sličan tematski i znanstveni pristup stvorenom svijetu i čovjeku koji promatra Božju umjetničku kreaciju“, kazao je fr. Gavrić. „Autor svoje tvrdnje potkrepljuje biblijskim tekstovima,

a ponegdje i drugom literaturom. On promatra čovjeka kao Božje remek djelo koje ima povlašteno mjesto u njegovom srcu, ali uočava i onu njegovu drugu stranu, sklonost da uništava stvoreni svijet i čovjeka. Patnju čovjeka autor ne prikazuje u negativnom svjetlu, nego daje jedan pozitivan pogled na nju kroz prolaznost ovoga svijeta na kojem je sam čovjek prolaznik i putnik. "Predstavljač je, uz ostalo, govorio i o 'simfoniji razigrane ljepote' stvorenog svijeta i osluškivanju teološke glazbe svemira, o čemu pisac u svom djelu piše.

Na početku svog izlaganja, autor knjige fr. Jurić govorio je o nadahnuću Svetog pisma koje ne označava umjetničko nadahnuće, nego božanski utjecaj na pisce Staroga i Novoga zavjeta. Progovorio je i o današnjem čovjeku, teže prihvatljivim njegovim stranicama, posebice nekim iz knjige Levitskog zakonika te potaknuo na pažljivije čitanje i pravilno razumijevanje. „Biblijski pisci ne prikazuju stvoreni svijet u apstraktnom smislu kao nešto nebitno, slučajno, sporedno već idu za tim da svoje prikaze upute u liturgijsku pohvalu, u bogoštovlje“, nastavio je prof. fr. Jurić navodeći neke primjere. Kazao je i kako takvo promatranje u čovjeku mora nadahnjivati osjećaje očaranosti, divljenja, molitve, blagoslivljanja i zahvaljivanja. Biblijski pisci otkrivaju Boga u simboličkom očitovanju, „za njih priroda i prirodne pojave postaju prozirne, prožeti božanskom prisutnošću postaju šifra transcendencije, znak onostranosti. Time oni ne dokidaju njezinu stvarnost i ljepotu. Naprotiv, upravo želja da slave Boga potaknula ih je da pjevaju o prirodi i njezinim pojavama“, kazao je dr. Jurić. U središtu te prirode nalazi se čovjek te je autor nastavio govoriti

o posebnosti osobe čovjeka kojeg je Bog stvorio i predao mu gospodstvo nad svim zemaljskim stvorovima. Svoje dostojanstvo on duguje isključivo Božjoj naklonosti, kazao je te nastavio govoriti o tome kako je čovjek i prah, ali „prah Gospodnji“ i „njegova ljudskost je u središtu božanskih briša“ te je Bog uvijek s njime.

Knjiga dr. Stipe Jurića *Od žene-majke do zemlje-majke. Između ništavosti i božanstvenosti* ima 365 stanica, podijeljena je u četiri dijela i devet poglavlja. Naslovi četiriju cjelina su: Šetnja Božjim paviljonom i razgledavanje njegove umjetnine, Čovjek i Božja umjetnina u razmišljanju mudraca, *Njihalo što se nije između slave i podzemlja te Strah od ugasnuća i isčeznuća zasvagda*. Knjiga je opremljena znanstvenim aparatom, uz uvod se u knjizi nalazi i popis kracica, bibliografija i sadržaj.

Fr. Stipe Jurić OP rođen je 1951. godine u Tomislavgradu. Studij filozofije završio je u Chieriju (Torino), studij teologije u Bologni, a studij biblijskih znanosti u Rimu (PIB, PUST) i Jeruzalemu (EBAF). Bio je profesor biblijskih znanosti na Papinskom sveučilištu sv. Tome Akvinskog u Rimu (*Angelicum*). Autor je više knjiga i studija: Što je Bog rekao o patnji: *problem patnje u Starom zavjetu* (1997. godine), *Biblija: misterij Boga i čovjekova spasenja izražen ljudskim jezikom* (2008. godine), Ženska ljepota – najjača ljudska želja: žena u biblijskim mudrošnim spisima (2012. godine), *Križ daje jakost letu prema vječnoj ljepoti: problem patnje u Novom zavjetu* (2018. godine). (IKA)

Na Visokoj predstavljena knjiga o Antona Punitgama SJ *Kako me je Bog vodio*

Split, 15. lipnja 2023.

U okviru trodnevne duhovne priprave za proslavu župne svetkovine Presvetoga Srca Isusova, u župnoj dvorani na Visokoj u Splitu 15. lipnja 2023. godine održano je predstavljanje autobiografije o. Antona Puntigama SJ *Kako me je Bog vodio*.

Knjigu su predstavili prof. dr. Marko Trogrić, mr. sc. Vatroslav Halambek SJ i prof. dr. Ivan Šestak SJ. Program je vodio o. Josip Jurak SJ. Knjiga je autobiografija o. Antona Puntigama SJ (1859. – 1926.), koji je podrijetlom iz Austrije, ali je 27 godina proveo u Travniku i Sarajevu radeći kao profesor i odgojitelj u sjemeništu te kao svestrani pastoralni djelatnik s mladima. O. Puntigam bio je jedan od prvih članova isusovačkoga reda, koji su na poziv prvoga vrhbosanskoga nadbiskupa Josipa Stadlera bili poslani od provincijala Austrijske provincije Družbe Isusove da pripomognu u izgradnji i učvršćenju novouspostavljene vrhbosanske crkvene uprave (1881.).

Među ostalim, utro je put procesu za proglašenje blaženim Petra Barbarića, kojega se u Travniku osobito štuje. Osim toga, o. Puntigam je 1900. godine organizirao nacionalnu proslavu posvete hrvatske mlađeži Srcu Isusovu, a potom malo kasnije i posvetu Bezgrešnoj (1904.). Odjeci tih događaja doslovno odzvanjaju i danas u crkvenim pjesmama koje Hrvati tako rado pjevaju: *Do nebesa nek' se ori i Zdravo Djeko*. O. Anton bio je izvanredno velik štovatelj sv. Josipa. Premda je napisana kao autobiografija, knjiga sadrži elemente povijesnoga svjedočanstva, etnografske radoznalosti i li-

terarno ubličenih uvida u društvene odnose, političke ideje i psihologiju aktera.

Prof. dr. Marko Trogrić u svome izlaganju predstavio je povijesne okolnosti Bosne i Hercegovine i hrvatskog naroda među kojima je duži niz godina djelovao o. Puntigam. Mr. sc. Halambek iznio je duhovni profil tog velikog odgajatelja i zaljubljenika u hrvatski narod te se osvrnuo na njegov kratki boravak u Splitu. Na kraju je prof. dr. Šestak iznio razloge i motivacije koje su ga potaknule na prevodenje tog djela te je potaknuo na još veće upoznavanje tog zanimljivog isusovca. (IKA)

Proslava jubileja u samostanu Školskih sestara franjevki Krista Kralja

Split, 16. lipnja 2023.

Na svetkovinu Presvetog Srca Isusova, naslovnika splitske provincije Školskih sestara franjevki, u provincijalnom središtu u Splitu proslavljenе su pedeseta i šezdeseta obljetnica redovničkog života.

Dijamantni jubilej proslavile su s. Jozefina Čosić SSFCR, s. Ljubomira Kustura SSFCR, s. Krescencija Domazet SSFCR i s. Aleksija Marušić SSFCR, dok su zlatni jubilej proslavile s. Zorislava Radić SSFCR, s. Ivka Piplović SSFCR, s. Klaudija Todorić SSFCR, s. Ljiljana Todorić SSFCR, s. Vedrana Ivišić SSFCR, s. Silvana Klapež SSFCR i s. Agneza Masnić SSFCR. Proslavi obljetnica prethodila je duhovna priprava za jubilarke u Zadru koju je predvodio p. Mirko Nikolić SJ. Euharistijsko slavlje u samostanskoj kapeli na Lovretu predvodio je provincijal Franjevačke provincije sv. Jeronima fra Tomislav Šanko OFM u koncelebraciji s fra Ivom Martinovićem OFM, pro-

vincijalom Provincije franjevaca trećoredaca glagoljaša i fra Markom Mršom OFM, provincijalom Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja.

Osvrćući se u homiliji na liturgijska čitanja, fra Tomislav je istaknuo važnost malenosti i poniznosti u našem odnosu s Bogom. „Božja otajstva ostaju skrivena velikima, dok maleni u svojoj poniznosti dopuštaju Bogu da obnavlja i preobražava njihov život.“ Govoreći o otajstvu Božjeg izabranja, naglasio je kako Božji odabir nikada nikoga ne isključuje. „Bog, radi svoje slave, bira najmanje i najslabije, a njegovo izabranje u konačnici povećava dostojanstvo svih. Svoju svemoć Bog iskazuje najviše milosrđem i praštanjem, a iz iskustva primljenog Božjeg milosrđa i naše srce uči oprštati. Milosrđe i oprštanje kriteriji su vjerodostojnosti našeg vjerničkog života i upravo smo po njima najsličniji svome Ocu“, zaključio je fra Tomislav citirajući sv. Franju: „Ne dopusti da tvoj brat otide od tebe, a da u tvojim očima nije susreo milosrđe“. (IKA)

Predstavljena *Alabastrena posudica* opatice Marine Škunce OSB

Novalja, 21. lipnja 2023.

Knjiga meditativnih tekstova poetske i refleksivne provenijencije *Alabastrena posudica*, čija je autorica prije godinu i pol preminula, opatica Marija Marina Škunca OSB, predstavljena je 21. lipnja 2023. godine u Novalji.

Knjigu je već kao gotov rukopis pripremila opatica Marina za života, a rapske benediktinke, na čelu s novom opaticom Marijom Zrinskom Roglić OSB, rukopis su povjerile don Antonu Šuljiću, koji je knjigu uredio, napisao uvodnu riječ i likovno opremio prema najboljoj nakani same autorice.

Knjiga je premijerno predstavljena u Samostanu sv. Andrije u Rabu 9. lipnja 2023. godine. Sve je nazočne pozdravila opatica M. Zrinka ističući značaj pokojne opatice Marine za rapske benediktinke, za duhovnu i svaku drugu obnoviteljsku njezinu aktivnost, što su znali prepoznati Rabljani, ali i mnogi njezini prijatelji diljem Hrvatske. Rapske benediktinke, s. Gertruda Sirovica na flauti i s. Veronika Pivčević, potom su izvele napjev gregorijanskog korala *Složna sva u radosti* (*Concordi laetitia*).

Zatim je slovo o knjizi i o s. Marini izrekla Ana Šimunić, prof., koja je, među ostalim, istaknula da je riječ o zaista izvrsnoj poeziji koja će, prema njezinu sudu, bitno obogatiti fundus hrvatske duhovne lirike. Sestre su potom čitale pojedine tekstove knjige, nakon čega se nazočnima, osobnim svjedočanstvom i biranim riječima, obratio vlč. Anton Depikolozvane, duhovnik sestara benediktinki u Rabu. Sestre Gertruda i Veronika izvele su gregorijanski napjev *Ave verum corpus natum*, a onda se nazočnima obratio povjesničar umjetnosti i znameniti konzervator Miljenko Domijan, prof., Rabljanin koji je iznio nekoliko zgoda vezanih kako uz opaticu Marinu tako i uz Samostan sv. Andrije, koji od 12. stoljeća trajno nastavaju benediktinke tkajući čipku vjere i kulture što su tijekom povijesti znale prepoznati sve generacije Rabljana, a u čijoj se crkvi čuva i osobito časti ikona Rapske Gospe koja se nosi u procesiji Križi.

Klapa *Navalia* otpjevala je *Misao svijeta*, a onda je riječ uzeo urednik knjige don Anton. Istaknuo je da je riječ o svojevrsnim isповijestima opatice Marine u kojima ona progovara kao žena, redovnica i vjernica, ne libeći se pobrojati svoje rane, ali i ushite, uspite i neuspjehе, no uvijek u odnosu prema Kristu. Riječ je o, kako je rekao, hrabrim tekstovima koji pokazuju činjenicu da se kršćanska savršenost

probija kroz gudure ljudskog u kojima čovjek njegove otkriva milosne tragove Božjeg djelovanja, što je osobito moguće vidjeti u *Alabastrenoju posudici*.

Na kraju je desetak tekstova iz knjige pročitala nacionalna prvakinja, glumica iz Hrvatskog narodnog kazališta Ivan pl. Zajc, Olivera Baljak, koju je za gitarom pratilo, i također u izvedbama sudjelovalo, Zoran Šimunić, ing. Susret je zaključen klapskom pjesmom *Loza u škripu*, a rapske benediktinke su sve nazočne počastile znamenitom rapskom tortom i brojnim likerima svojeg poduzeća Benimir, što ga je utemeljila opatica Marina.

Druge predstavljanje, u rodnom mjestu opatice Marine, u Novalji, održano je u i uz crkvicu sv. Antona u Novaljskome polju, tradicionalnom težačkom prošteništu. Susret je počeo kraj izvora vode na Škopljku, kraj kipa sv. Antona, gdje su dvojica pučkih pjevača zapjevala 'nakanat' pjesmu-molitvu *Ovde nas je lipa kumpanija*. Prigodne tekstove u tome prirodnom okolišu čitale su Aida Škunca i Jagoda Peranić. Susret s knjigom opatice Marine nastavljen je pred samom crkvom kada je nazočne pozdravio Aleksij Škunca, prof., uime prijatelja, generacije, brojnih Novaljaca, koji su bili životom povezani sa s. Marinom te uime Ogranka Matice Hrvatske u Novalji, a klapa *Navalia* otpjevala je *Lozu u škripu*.

Program je nastavljen u crkvi u kojoj se nizao red tekstova koje su čitale Aida i Jagoda te nećakinje s. Marine, Kristina, Ana i Patricia, i red pjesama klape i don Antonu koji je, kao i u Rabu, izveo pjesmu *Ti trebaš još*, koju je ispjевavao i izveo na ispraćaju s. Marine iz novaljske župne crkve u Samostan sv. Andrije u Rabu prije više od trideset godina. O samoj knjizi je, povezujući te tekstove s mističnim iskustvima u kojima su uvidi vrlo dojmljivi, snažni i provokativni, govorio prof. dr. Anton Tamarut s Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta

u Zagrebu. Istaknuo je brojne sintagme koje dodiruju dogmatske i vjerske istine, ali više na ženski način, no u doslihu sa sv. Pavlom i sv. Augustinom. Potom je govorio don Anton, a još jednu staroslavensku pjesmu otpjevala je klapa. Novaljci okupljeni u toj drevnoj crkvici bez elektrifikacije, ali u krasnome krajobrazu i u miru, na stanovit su se način počastili tekstovima uvirući u monašku mudrost i tišinu, oplemenjenu vonjem i sjajem rijetkih voštаницa, svoje sumještanke, blagopokojne opatice Marine otpjevavši njezinu omiljenu pjesmu *Kao Marija da te ljubim* uz gitarsku pratnju don Antona. (IKA)

Doživotni zavjeti kod Milosrdnih sestara sv. Križa

Dakovo, 24. lipnja 2023.

Sestra Marija Sonja Kaurin SCSC iz Bjelovara i s. Marija Karla Ivanović SCSC iz Janjeva s Kosova, položile su doživotne zavjete za vrijeme misice koju je 24. lipnja 2023. godine u samostanskoj crkvi Presvetog Srca Isusova u Đakovu predvodio đakovačko-osječki pomoćni biskup Ivan Ćurić.

Mons. Ćurić obratio se zavjetovanicama uz čestitku: „I u vašem se pozivu prepoznaće uvijek služba ‘preteče’, znaka koji upućuje i usmjeruje na nešto, služba kojom bez prestanka želite upućivati na Krista i njegov dolazak. To nose vaši evandeoski zavjeti poslušnosti, čistoće i siromaštva u kojima vidimo kako je aktivirano nevidljivo milosno pouzdanje u Boga koji odašilje jasne signale posvećašnje usredotočenosti na duhovne izvore. Ta usmjerenost na milost odricanja uvijek hita prema vječnoj nagradi – kako navodi jedan od franjevačkih teologa naglašavajući da redovničko siromaštvo, stasalo na primjeru biblijskoga ‘uboštva’, uvijek predstavlja zapravu

vo ponizni, ali 'kraljevski put' koji navješćuje i svjedoči Božje kraljevstvo.“

Prije polaganja zavjeta, redovnice su sudjelovale na duhovnim vježbama koje je vodio fra Josip Ivkić OFM. Dan prije, u predvečerje posljednjega dana duhovnih vježbi, s. Mariangela Markotić SCSC iz Gundinaca, s. Francisika Ulrika Sajdl SCSC iz Maradika, župa Beška, Srijemska biskupija, i s. Teodozija Memqaj SCSC s Kosova obnovile su svoje zavjete do šeste obljetnice, za vrijeme svete mise koju je predvodio fra Josip Ivkić OFM. (IKA)

Susret biskupa Košića s članovima Družbe Sinova Bezgrješne

Sisak, 26. lipnja 2023.

Sisački biskup mons. Vlado Košić primio je 26. lipnja 2023. godine u Velikom Kaptolu u Sisku članove Družbe sinova Bezgrješne, predvođene generalom Družbe p. Bennyejem Mekkattom CFIC. U njegovoj pratinji bili su i p. Mariano Passerini CFIC iz Kutine, braća Ruggero Valentini CFIC i Stefano Bolognesi CFIC te kandidat Marko Škoro, koji uskoro kreće na put formacije u Rim. Tom prigodom razgovaralo se o beatifikaciji sluge Božjega brata Ivana Bonifacija Pavletića, planu otvaranja Puta brata Bonifacija kroz Moslavini i djelovanju družbe u Sisačkoj biskupiji, ponajviše kroz projekt Ivanove kuće koja brine za oboljele od Alzheimerove bolesti. (IKA)

Devetnica Djetetu Isusu

Brodsko Vinogorje, 25. lipnja 2023.

Devetnica Djetetu Isusu, kojom Služavke Maloga Isusa nastavljaju molitvu za proglašenje blaženim i svitim svoga utemeljitelja sluge Božjega nadbiskupa Josipa Stadlera, prvog vrhbosanskog nadbiskupa u godini jubileja nje-

gove 180. obljetnice rođenja i krštenja, nastavljena je i u lipnju u Brodskom Vinogorju.

Misno slavlje 25. lipnja 2023. godine u kapelici Djeteta Isusa u Stadlerovoј spomenkući u Brodskom Vinogorju u Slavonskom Brodu predvodio je vlč. Mato Matasović, župnik brodske Župe bl. Alojzija Stepinca, a hodočastili su njegovi župljeni. „Po dolasku u Bosnu, nadbiskup Josip Stadler osnovao je Družbu Služavki Maloga Isusa s namjerom da se brinu za najsiromašnije. Upravo su one bile, a i danas su, one koje u Isusovu milosrdnom srcu prepoznaju svoje poslanje i služenje“, rekao je na početku svete mise vlč. Matasović.

Ocrtavajući život i djelo sluge Božjega Josipa Stadlera, u homiliji je naglasio kako je njegov odlazak kao mladog svećenika u Sarajevo značio odlazak u nepoznato, u krajeve poharane i uništene od turskog zuluma. „Vama Služavkama maloga Isusa pristoji da gorite od ljubavi prema njemu, kao što su to činile u počecima vaše sestre te su zajedno s utemeljiteljem izgarale za Gospodina služeći najbjednjima u Bosni razorenoj, zemlji toliko gladnih usta i napuštene djece, posvuda jad i bijeda. Unatoč mnogim preprekama i poteskoćama, nadbiskup Stadler i sestre nisu se prestrašili, nego su se pouzdali u Gospodina“, rekao je uz ostalo propovjednik. (IKA)

Salesiana objavila knjigu Portreti svetaca 3

Zagreb, 28. lipnja 2023.

Izdavačka kuća *Salesiana* objavila je novu knjigu *Portreti svetaca 3*, koju je napisao o. Antonio Maria Sicari OCD iz Italije.

Otar Sicari donosi povijesni kontekst vremena u kojem su sveci živjeli, anegdote iz svakodnevnog života te oslikava njihovo psihološko stanje. „Raduje nas što hrvatskim čitateljima možemo ponuditi ovu izuzetnu se-

riju životopisa svetaca, a pogotovo zato što je u ovom svesku jedan od desetero svetaca i naš sveti Leopold Mandić. Koliko god znali o životu nekog sveca, o. Antonio Maria Sicari OCD uvijek nas iznenadi nekom novom informacijom i svojim pitkim stilom. Vjerujemo da će svaki čitatelj uživati u knjizi“, poručuju iz *Sale-siane*. Čitatelji mogu saznati kako je sv. Andela Merici ženama svojega vremena ponudila novu mogućnost ostvarenja, kako je sv. Ignacije Lojolski viteške romane zamijenio knjigama o svećima i postao Božji ratnik, kako je sv. Ivan od Boga u četrdeset četvrtoj godini postao otac siromašnih te kako je sv. Filip Neri duhovni život umio približiti čak i uličnim razbojnici ma. Mogu čitati i o sv. Leopoldu Mandiću koji je isповijedajući deset do petnaest sati dnevno slušao grješnike i oprštao im u Božje ime. Upoznati mogu i sv. Ivanu Beretu Molla, uzor majčinske ljubavi za sve današnje majke. (IKA)

Predstavljen dnevnik službenice Božje s. Giacome Giorgie OSB iz cresa kog samostana

Cres, 28. lipnja 2023.

U samostanu sestara benediktinki na Cresu 28. lipnja 2023. godine predstavljena je knjiga pod naslovom *Iz dnevnika Službenice Božje Giacome Giorgie Colombis*.

Riječ je zapravo o najvažnijim i najzanimljivijim dijelovima opširnog dnevnika te službenice Božje. Sestra Giacoma Giorgia (krsno ime Elizabeta) potječe iz hrvatske plemićke obitelji Golubić koja se još u 14. stoljeću doselila na Cres iz sjeverne Hrvatske. Pod mletačkom upravom morali su promjeniti prezime u Colombis.

Sestra Giacoma Giorgia rođena je 1735. godine na Cresu i s osamnaest godina ulazi u samostan benediktinki. Živjela je ondje

svetačkim i pokorničkim životom, s mnogim mističnim iskustvima koje je po nalogu svoga duhovnika bilježila u svome dnevniku. Njezin svetački život bio je poznat i izvan samostana na cijelom Cresu te je tako svega dvadeset dana nakon njezine smrti, koja ju je snašla 28. lipnja 1801. godine, pokrenut postupak za njezinu beatifikaciju. Proces je bio završen za tri mjeseca, što je jedinstveni slučaj u novijoj povijesti proglašavanja blaženika i svetaca. Sad je postupak obnovljen i intenzivno se radi na njezinoj beatifikaciji.

Redovnička cilja službenice Božje, u kojoj više nitko nije stanovao nakon njezine smrti, sačuvana je sve do danas i preuređena u muzejsku zbirku predmeta i dokumenata koji su joj za života pripadali. Knjigu izvadaka iz njezina dnevnika u crkvi samoga samostana predstavili su opatica samostana s. M. Terezija Hunjadi OSB, s. M. Benedikta Kučić OSB i s. M. Marina Barinić OSB kao urednica izdanja. Povijesni okvir vremena u kojem je živjela s. Giacoma Giorgia Colombis dali su fra Ljudevit Maračić OFMConv i vlč. Zvonimir Badurina Dudić, glavni urednik *Kvarnerskog veza*. Osim kao dragocjeni dokument njezina svetačkog života, njezin je dnevnik važan i zanimljiv jer se u njemu nalaze zapisi iz kojih se puno toga može saznati o životu u samostanu, ali i izvan njega, u Cresu. Stoga je to također povijesni dokument važan za povijest Cresa u 18. stoljeću.

Kao dio programa između govornika, sestre benediktinke pjevale su antifone koje su dio njihovih svakodnevnih molitvi, a u programu je sudjelovala i klapa Burin s nekoliko pjesama. Program je zaključen molitvom za proglašenje blaženom s. Giacome Giorgie Colombis. (IKA)

Dobitnik Nagrade za životno djelo Grada Kutine o. Mariano Passerini CFIC

Kutina, 29. lipnja 2023.

Na sjednici Gradskog vijeća Grada Kutine, održanoj 29. lipnja 2023. godine povodom Dana grada Kutine, Nagrada za životno djelo uručena je o. Marianu Passeriniju CFIC za dugogodišnje nesebično zauzimanje za potrebe starijih, bolesnih i pogodjenih demencijama, posebice Alzheimerovom bolešću, osnutkom Zaklade Ivana Bonifacije Pavletića CFIC čime ujedno promovira Kutinu i Moslavинu širom Hrvatske i svijeta.

U emotivnom obraćanju, nazočnima je o. Mariano rekao: „Zahvaljujem svima koji su pridonijeli ovoj odluci da mi se iskaže zahvalnost, svima onima koji su me izabrali i dali mi glas. Osjećam se tako malim za prihvatanje ovog priznanja. Hvala vam na prijateljstvu i povjerenju u malog čovjeka poput mene. Zahvaljujem Povjerenstvu za širenje glasa svetosti brata Ivana Bonifacije Pavletića CFIC, volonterima Zaklade i onima koji rade u Zakladi *Ianova Kuća*. Hvala svim vlastima grada Kutine koji su mi dodijelili ovu Nagradu za životno djelo. Osjećam se nedostojnim što sam dobio takvo priznanje. Zato kažem da ovo poštovanje mora ići onima koji to uistinu zaslužuju.“

Ponajprije bratu Ivanu Bonifaciju Pavletiću CFIC, pravom i autentičnom Kutinjaninu koji se uputio putem svetosti. Hvala Družbi Sinova Bezgrješnog Začeća koja je odlučno otvorila kauzu beatifikacije brata Bonifacija uz svesrdnu pomoć sestara Klanjateljica Krvi Kristove, a zatim i monsinjoru Vladimиру Stankoviću, koji je želio moju

Družbu u Kutini i koji je toliko podržavao kauzu za proglašenje blaženim. Kako zaboraviti Dragutina Pasarića, tako oduševljenog u zalaganju za priznanje brata Bonifacija kao građanina *emeritusa* ovoga grada. Zahvaljujem svima vama na simpatiji i prihvatanju koje ste iskazali bratu Ivanu Bonifaciju i svima koji žele nasljedovati njegov sveti život.“

Otac Mariano Passerini redovnik je Družbe Sinova Bezgrješnog Začeća, a zaređen je za svećenika 1981. godine. Volontirao je u zemljama Afrike te sa skupinom volontera osniva nevladinu organizaciju Udrugu volontera *DOKITA*. Radio je u različitim Prihvatnim centrima za djecu i mladež u Trentinu i Lombardiji. U studenom 1996. godine seli u Albaniju u svojstvu odgovorne osobe za Projekt *Albanija* Družbe Sinova Bezgrješne. Tijekom krize na Kosovu organizirao je i upravljao izbjegličkim centrom s 1.200 ljudi. U listopadu 2004. godine o. Mariano jedan je od osnivača sveučilišta *Naša Gospa od Dobrog savjeta*, poznatog kao *Katoličko sveučilište* u Albaniji.

U svibnju 2010. godine, o. Mariano dolazi u Kutinu sa zadatkom promicanja glasa svetosti hrvatskog subrata, Ivana Bonifacije Pavletića CFIC. Uz promicanje glasa svetosti brata Bonifacija Družba je u Kutini zainteresirana za hitne socijalno-zdravstvene potrebe na području Moslavine želeći i tako donijeti duh brata Bonifacija. Otac Mariano u Kutini je prepoznao i potrebu pomoći starijim osobama i njihovu socijalnu uključenost, a osobito osamljenih starijih osoba i onih pogodjenih Alzheimerovom bolešću i drugim demencijama. Zato osniva i upravlja Zakladom *Ianova kuća* s ciljem razvijanja volontarstva i pomoći oboljelima od Alzheimerove bolesti. (IKA)

KRONIKA REDOVNIŠTVA U BOSNI I HERCEGOVINI

Proslava 150. rođendana Male Terezije u Karmelu

Sarajevo, 1. – 2. siječnja 2023.

Provincijal Hrvatske karmelske provincije svetog oca Josipa o. Dario Tokić OCD jubilarnu obljetnicu rođendana sv. Male Terezije obilježio je u zajedništvu sa sestrama karmeličankama u Sarajevu 1. siječnja 2023. godine. Poticajnim predavanjem u kojem je obrazložio značenje Terezijinog *malog puta*, provincijal je uveo sestre u trogodišnju proslavu Terezijinih obljetnica tijekom koje će se u cijelom Redu promišljati o bogatoj duhovnoj ostavštini ove crkvene naučiteljice.

Objašnjavajući što se krije iza Terezijine sintagme *mali put*, potkrepljujući to nizom citata, osobito iz pisama svetice, o. Dario stavio je u središte glavnu odrednicu toga puta – trpljenje. Terezija shvaća da Isus odabire za svoje zaručnice isti put kojim je i On sam prošao. „Ona želi samo ljubiti Isusa i učiniti da ga drugi ljube. Ako ljubimo nekoga, ljubimo ono do čega je njemu stalo. A Isusu, Spasitelju, stalo je do spasenja ljudi“, rekao je o. Dario. Objasnio je kako Terezija uviđa da je Isusovo sredstvo spašavanja ljudi trpljenje i zato je ona, sazrijevajući u odnosu s Isusom i prolazeći kroz mnogovrsna trpljenja u svom kratkom životu, zavoljela to sredstvo. Razumjela je iskustveno da je trpljenje koje se u skrovitosti prihvata i prinosi Bogu „sredstvo dokazivanja ljubavi Bogu, sredstvo koje oslobađa od egocentričnosti i sredstvo kojim sudjelujemo u Isusovom spašavanju ljudi“, rekao je provincijal.

Na 150. rođendan sv. Male Terezije 2. siječnja 2023. godine o. Dario Tokić OCD predvodio je svetu misu u samostanskoj crkvi. U propovijedi je rekao kako poput Ivana Krstitelja Mala Terezija za sebe kaže

da nije važna, nego da je Isus važan. Ona se predstavlja kao *mali cvijet* do kojeg se Isus saginje kad mu je teško. „Kad je Bogu najteže, ona mu želi biti najbližom. Ona želi biti s Isusom u najtežim trenucima da ga tješi“, rekao je o. Dario objasnivši da nas sv. Mala Terezija kao crkvena naučiteljica uči da ljubimo Isusa, da budemo spremni pokazati mu svoju ljubav kad mu zatreba. Na kraju propovijedi potaknuo je na molitvu sv. Maloj Tereziji kako bi nam pomogla razumjeti i živjeti sućutnu ljubav prema Bogu.

Ulaskom u novu 2023. godinu započelo je u karmelskom redu slavlje obljetnica vezanih uz sv. Malu Tereziju koje će trajati do 2025. godine. Naime, 2. siječnja 2023. godine navršilo se 150 godina od rođenja te važne svetice koju je čak i UNESCO proglašio osobom svjetske baštine, uvrstivši tu proslavu u svoj kalendar, a 17. svibnja 2025. godine bit će 100 godina od njezina proglašenja svetom. (sestre karmeličanke)

Bratski susret dvojice franjevačkih provincijala

Sarajevo, 6. siječnja 2023.

U prostorijama Franjevačkog provincijalata na Kovačićima u Sarajevu 6. siječnja 2023. godine susreli su se fra Zdravko Dadić OFM, provincijal Bosne Srebrenе, i fra Jozo Grbeš OFM, provincijal Hercegovačke franjevačke provincije.

U bratskom razgovoru dvojica provincijala izmijenili su vlastita iskustva u vođenju provincija, razgovarali o sadašnjim i budućim aktivnostima u objema provincijama te tražili najbolja rješenja za još bolju suradnju i dobrobit braće franjevaca i vjernika o kojima franjevcii pastoralno brinu. (FIA)

Susret sestara s prvim zavjetima Služavki Maloga Isusa Sarajevske provincije

Vitez, 8. siječnja 2023.

U prostorijama samostana sv. Josip u Vitezu 8. siječnja 2023. godine održan je susret sestara s prvim zavjetima Služavki Maloga Isusa Sarajevske provincije Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije u organizaciji magistre juniorki s. M. Ljilje Marinčić SMI. Sudjelovale su sve četiri sestre s prvim zavjetima: s. M. Pia Pilić SMI, s. M. Mihaela Martinović SMI, s. M. Rita Oborović SMI i s. M. Nikolina Džavić SMI. Susret je započeo svetom misom u Domu sv. Josipa koju je predvodio fra Stjepan Antolović OFM.

Na početku susreta s. M. Ljilja pozdravila je sestre i uvela ih u okvirnu temu susreta, nakon čega je dala riječ s. M. Mihaeli koja je izložila temu *Stadlerova duhovna baština u Družbi sestara Služavki Malog Isusa* prema članku koji je napisala s. M. Maneta Mijoč SMI u znanstvenom časopisu Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Sarajevu *Vrhbosnensia 1/2022*.

U svom izlaganju s. Mihaela istaknula je kako ne bi imalo smisla govoriti o Stadleru, a da se ne prisjetimo posebnog Božjeg zahvata u njegovu životu. Govorila je o nastanku Družbe kojoj pripadaju, njezinoj svrsi, povijesnim okolnostima u kojima se Družba rađala i napredovala. „Duhovna baština služe Božjeg Josipa Stadlera u Družbi sestara Služavki Malog Isusa vlastita je ovoj Družbi koju je Stadler ustanovio i smatrao Božnjim djelom, i po njoj je ona prepoznatljiva. Molitvenici, tumači, povijesni dokumenti, duhovne knjige, poslanice i još mnogi zapisi materijalni izvori svjedoče o tome na kakvim je duhovnim temeljima nastala, razvijala se i

oblikovala Stadlerova Družba imajući u vidu društvene i vjerske prilike u kojima je nastala.“ Sestra Mihaela svoje izlaganje završila je riječima: „Stadlerova duhovnost nastavlja se u svakoj kući Družbe, u svakoj redovnici koja je u toj Družbi.“

U poslijepodnevnim satima sudionice susreta su posjetile grob pokojnih sestra u Vitezu. Pri završetku susreta sestre s prvim zavjetima intervjuirale su starije sestre. (s. M. Nikolina Džavić SMI)

Obilježen spomen na slugu Božjega Josipa Stadlera

Sarajevo, 8. siječnja 2023.

U katedrali Srca Isusova u Sarajevu 8. siječnja 2023. godine, na blagdan Krštenja Gospodinova obilježen je spomen na slugu Božjega Josipa Stadlera. Sveti misno slavlje kojemu je prethodila krunica, predvodio je vlč. dr. sc. Josip Knežević, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Sarajevu.

U propovijedi je vlč. Knežević blagdan Krštenja Gospodinova predstavio kao ‘most’ između božićnog vremena i onoga što dolazi trideset godina nakon božićnih otajstava, a to je krštenje na riječi Jordanu. Kazao je kako smatra dobrim nakon božićnoga vremena ispitati savjest da bismo vidjeli koji su to duhovni plodovi u našim životima. Ako kažemo „neka je i taj Božić prošao“ onda smo promašili istinsku bit Božića, kazao je vlč. Knežević. Zbog toga je potaknuo na ispit savjesti kako bismo sljedeći Božić proslavili u duhovnome ozračju i radosna srca.

Na kraju propovijedi vlč. Knežević govorio je o našem krštenju koje je kao klica iz koje trebamo rasti i razvijati se kao pravi

vjernici. Naveo je kako se kod današnjih kršćana osjeća zamor, te se čini kao da su postali nezainteresirani za Krista i njegovu riječ. Stoga smatra da je potrebno govoriti o novoj evangelizaciji i poticati da se probudimo iz duhovnog drijemeža te da primjerom svoga života mijenjamo svijet. Na kraju misnoga slavlja na grobu služe Božjega Josipa Stadlera molila se molitva za njegovo proglašenje blaženim. (Matea Andrić, kandidatica)

Bratski posjet franjevaca Bosne Srebrenе sestrama klarisama

Brestovsko, 12. siječnja 2023.

Provincijal Bosne Srebrene fra Zdravko Dađić OFM u pratinji fra Vinka Sičaje OFM, ekonoma Provincije i fra Damira Pavića OFM, tajnika Provincije, posjetio je 12. siječnja 2023. godine sestre klarise na Brestovskom.

Braću franjevce primila je opatica M. Hijacinta Batinić OSC zajedno s ostalim sestrama. U ugodnom razgovoru sestre klarise upoznale su braću s redovitim duhovnim aktivnostima u samostanu kao i s planovima za dodatno uređenje samostana.

U samostanu je devet sestara klarisa i tri postulantice. Ujedno ohrabruje činjenica da su svoj dolazak u ovaj samostan već najavile i druge zainteresirane djevojke.

Samostan sestara klarisa na Brestovskom, jedini na teritoriju Bosne i Hercegovine, velika je milost za Provinciju Bosnu Srebrenu, za katolički narod u ovoj zemlji i za sve ljude koji ovaj samostan doživljavaju kao veliki blagoslov i Božji dar. (FIA)

Duhovna obnova za redovnice

Sarajevo, 15. siječnja 2023.

Mjesečna duhovna obnova za redovnice grada Sarajeva održana je 15. siječnja 2023. godine u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu u organizaciji sestara Kćeri Božje ljubavi. Predvoditelj duhovne obnove bio je dr. sc. fra Ivan Šarčević OFM, profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu.

Fra Ivan je u svom razmišljanju govorio o *mudrosti starenja* navodeći nekoliko točaka. Među ostalim, govorio je o starosti kao dobi u kojoj neke stvarnosti treba *otpustiti* poput starozavjetnog starca Šimuna. U toj životnoj dobi potrebno je posvijestiti činjenicu da čovjek nije više toliko protagonist, nego svjedok. Također je kazao kako su neki skloni govoriti o svom djelovanju kao žrtvi i žrtvovanju za druge. Predavač je potaknuo okupljene redovnice da žrtvu uvijek gledaju kroz prizmu darivanja života. S obzirom na poslušnost naglasio je kako se valja čuvati da se ona u redovničkoj zbilji ne izrodi u podaništvo. Predavač je također govorio i o nekim osobinama koje mogu uvjetovati nezdраве и неzrele odnose te važnosti duhovnog štiva koje hrani i potiče duhovni rast te motivira pojedinca u usvajanju što savršenijeg načina života.

Nakon razmišljanja uslijedilo je klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom, zatim sakrament pomirenja. Euharistijsko slavlje također je predvodio fra Ivan koji je i propovijedao. (KVRPP BiH)

Misionarka s. Kata Karadža SSFCR posjetila Misijsku središnjicu

Sarajevo, 19. siječnja 2023.

Sestra Kata Karadža SSFCR, misionarka u Ugandi posjetila je 19. siječnja 2023. godine Misijsku središnjicu u Sarajevu. Primio ju je nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djebla Bosne i Hercegovine mons. Luka Tunjić. Povod je dolaska s. Kate kapitul Školskih sestara franjevki Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina.

Sestra Kata je kao provincialna poglavica pripremala teren za odlazak svojih sestara u misije tako da joj ovo nije prvi susret s Ugandom. Prije pet godina dopratila je misionarke u Ugandu i ostala s njima tri mjeseca, a zatim im se za stalno pridružila nakon završetka službe provincialne predstojnice. Ona i još tri sestre franjevke djeluju na području župe Rushooka u kojoj su i misionarke Kćeri Božje ljubavi.

Prilikom posjeta s. Kata je govorila o njihovu djelovanju koje je ispunjeno pomaganjem i brigom za najpotrebitije. Koliko god je svjesna siromaštva i skromnih uvjeta za život, uvijek iznova je iznenade potrebe tih ljudi. Što su potrebe ljudi veće, to sestrama daje snagu za žrtvu i svjedočenje. Svojim radom u polju i svakodnevnim pomaganjem sestre žive i šire ljubav Kristovu.

Njihov primjer obradivanja zemlje, obilaska bolesnika, pomoći siromašnima i svakodnevna raspoloživost za različite potrebe, tim ljudima glasna je propovijed koja upućuje na Krista spasitelja svih ljudi. Ako ljudi sestrama kažu da ih je sam Bog poslao među njih, što je to onda drugo nego dar vjere za te ljudе. Oni u sestrama vide dar neba prema kojem su Afrikanci po svojoj prirodi okrenuti. Oni ne mogu shvatiti da čovjek

može biti nevjernik, a to je već dobar temelj za evangelizaciju i širenje Radosne vijesti. Prema svjedočenju s. Kate, sestre su unijele sigurnost među te ljudе. Ali one su isto tako još sigurnije da je sam boravak među njima prvi navještaj Radosne vijesti i poziv na vjерu u Isusa Krista.

Sestrama su u Misijskoj središnjici obećali duhovnu i materijalnu blizinu te želju da ova kišna sezona u Ugandi urodi potrebnim plodovima za dušu i tijelo. U tu evanđeosku blizinu uključene su i školske sestre franjevke Bosansko-hrvatske provincije. (nedjelja.ba)

Izvanredni provincialni kapitol Školskih sestara franjevki Bosansko-hrvatske provincije

Sarajevo, 20. – 21. siječnja 2023.

Školske sestre franjevke Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina održale su izvanredni provincialni kapitol 20. i 21. siječnja 2023. godine. Nadahnut geslom *Učitelju, daj da progledam!* (Mk 10,51), kapitol je održan u provincialnoj kući u Sarajevu, a započeo je euharistijskim slavlјem koje je predvodio fra Miro Jelečević OFM Bosne Srebrenе.

U svojoj propovijedi fra Miro se oslonio na razmišljanje teologa i psihologa Tomáša Halíka koji kaže kako je trajno poslanje Crkve služiti vjeri. To služenje ostvaruje svojim povijesnim iskustvima s jedne i drugovima Duha s druge strane. „Služiti vjeri svojim povijesnim iskustvom znači sjećati se onih sestara iz prošlosti vaše zajednice koje nisu obilovali ni snagom ni bogatstvom ni, možda, velikim znanjem. Pa ipak su svojim odgovorima dopustile Bogu da otvori vrata

budućnosti. Prošlost za vas može biti vrelo, izvor nadahnuća i prizor hrabrosti“, kazao je fra Miro.

Kapitol je otvorila i njime predsjedala s. Željka Dramac SSFCR, provincialna poglavarica koja je u svojem obraćanju sestrama, oslanjajući se na pripremni dokument *Sinode o sinodalnosti*, kazala: „Započinjući deveto desetljeće Provincije, na temeljima duhovne i materijalne baštine koju smo živeći zajedno i izgrađujući našu zajednicu djelujući u Crkvi različitim oblicima apostolata namrijele, želimo i danas, u dobi u kojoj jesmo i snagom kojom raspolaćemo, živjeti život u sestrinstvu kao Božji dar i sudjelovati u evangelizaciji Crkve. Kao redovnička zajednica hodeći zajedno i razmišljajući o prijedenom putu želimo iz onoga što prolažimo učiti koji su to procesi koji nam mogu pomoći živjeti zajedništvo, ostvariti sudjelovanje i otvoriti se poslanju.“ (usp. DP 1) Na ovom susretu sestre su planirale što bi mogle i trebale učiniti tijekom predstojeće četiri godine (2023. – 2027.) kako bi odgovorile na izazove i potrebe našeg vremena. Stoga je odlučeno da će svaka zajednica promisliti o vlastitom poslanju u skladu sa *Smjernicama* koje su usvojene na ovom kapitolu.

U izbornom radu kapitula izabrane su kao izaslanice Provincije za 16. redoviti vrhovni kapitol 2023. koji će se slaviti u Asizu u srpnju 2023. godine: s. Ivanka Mihaljević SSFCR, s. Snježana Pavić SSFCR, s. Radmila Ilinović SSFCR i s. Maja Ivković SSFCR.

Rad izvanrednog provincialnog kapitula zaključen je osvrtom članica te završnom riječi provincialne poglavarice s. Željke koja je zahvalila svim sestrama za otvorenost i doprinos. U svojem govoru spomenula je i velike obljetnice koje će tijekom narednih četiriju godina slaviti sav

franjevački pokret te Svetu godinu 2025. „U duhu spomenutih obljetnica i Svetе godine hodit ćemo i mi u zajedništvu Crkve moleći za bistrinu pogleda, s pouzdanjem da Bog u svemu na dobro surađuje s onima koji ga ljube, s onima koji su odlukom njegovom pozvani (usp. Rim 8, 28)“, kazala je s. Željka te tim riječima zatvorila izvanredni provincialni kapitol. (Školske sestre franjevke Krista Kralja, Sarajevo)

Izvanredni provincialni kapitol Školskih sestara franjevki Mostarske provincije

Bijelo Polje, 20. – 21. siječnja 2023.

Izvanredni provincialni kapitol Provincije Sвете Obitelji u Hercegovini održan je 20. i 21. siječnja 2023. godine u Duhovnom centru *Biskup fra Paškal Buconjić* u Bijelom Polju. Kapitol je započeo svetom misom na čast Duhu Svetomu koju je predvodio fra Jozo Grbeš OFM, provincial Hercegovačke franjevačke provincije.

Kapitolom je predsjedala provincialna poglavarica s. Franka Bagarić SSFCR. Otvarajući kapitol, s. Franka je, među ostalim, istaknula kako su kapituli „milosni trenuci za sagledavanje trenutnog stanja u Provinciji te prigoda za traženje i predlaganje načina i prikladnih sredstava za osobno i zajedničko dobro kao i donošenje zajedničkih odluka, obvezujućih za sestrinstvo“.

Tijekom dvodnevног rada na kapitolu je dorađen i usvojen *Provincijski plan* za sljedeće šestogodište (2023. – 2028.) te podneseno izvješće o ostvarenju *Odluka i preporuka Redovitog provincialnog kapitula* slavljenog u ožujku 2022. godine.

U izbornom dijelu kapitula izabrane su zastupnice Provincije za 16. redoviti vrhovni kapitol koji će se slaviti u Asizu u srpnju 2023. godine: s. Petra Bagarić SSFCR, s. Andjela Pervan SSFCR i s. Branka Perković SSFCR.

Na koncu kapitula provincialna poglavarica s. Franka, uz zahvalu svim članicama kapitula na aktivnom sudjelovanju, istaknula je još jednom misao vodilju kapitula *Kraljevstvo je Božje među vama* (Lk 17,21) te kazala sudionicama da su pozvane istinski živjeti i raditi na tome da Božje kraljevstvo bude prepoznatljivo i vidljivo. „Mi smo kolijevka u kojoj se ono začinje, rađa i raste. Ono je dar koji nam je otkrivati, kako je rekao papa Franjo ‘u nemiru pitanja, riziku putovanja i klanjanju ispunjenom divljenjem’.“ (Školske sestre franjevke Krista Kralja, Mostar)

Ulazak u postulat kod sestara uršulinki

Zenica, 27. siječnja 2023.

Zajednica sestara uršulinki koje djeluju u Župi sv. Josipa u Zenici 27. siječnja 2023. godine proslavila je svetkovinu svoje utemeljiteljice sv. Andelete Merici.

U poslijepodnevnim satima u samostanskoj kapeli upriličeno je slavlje početka postulata u Zenici dviju postulantica: Danijele Fattorich koja dolazi iz Župe sv. Eufemije iz Rovinja i Andree Turić iz Župe sv. Josipa iz Rankovića kod Novog Travnika. Svečanost početka njihove redovničke formacije nazočila je provincialna poglavarica sestara uršulinki s. Ksenija Leko OSU.

Za vrijeme euharistijskog slavlja koje je predvodio župnik vlč. Davor Topić u već postojeću zajednicu *Prijateljica sv. Andeleta*

le primljene su nove članice koje su izrekle svoja obećanja. Tu zajednicu čine osobe koje žele upoznati, dijeliti i živjeti Andelinu karizmu tamo gdje jesu. (KTA/G.H.)

Duhovne vježbe za kandidatice Družbe sestara Služavki Maloga Isusa

Gromiljak, 26. – 28. siječnja 2023.

Duhovne vježbe za kandidatice Družbe sestara Služavki Maloga Isusa održane su od 26. do 28. siječnja 2023. godine u samostanu Navještenja u Gromiljaku. Tom prigodom susrele su se kandidatice Sarajevske provincije Matea Andrić i Viktorija Oršolić te kandidatice Zagrebačke provincije Marta Kovačević. Duhovne vježbe vodio je vlč. Krunoslav Karas, župnik Župe Uznesenja Blažene Djevice Marije u Brodskom Vinogradu.

Velečasni Krunoslav temeljito je obradio tri zavjeta redovničkog života te proces doношења odluke. U prvom nagovoru govorio je o zavjetu siromaštva. Objasnio je na primjeru iz Evanđelja o bogatom mladiću (Mk 10,17-22) što znači naslijedovati siromašnog Krista. Pravo siromaštvo jest predanje. Po zavjetu siromaštva čovjek se oslobođa od neurednih navezanosti da bi mogao zaživjeti unutarnjim životom koji se ostvaruje u vječnosti.

Zavjet čistoće rastumačen je kao svjedočanstvo ljubavi. Svi kršćani pozvani su na čistu ljubav, a svećenici, redovnici i redovnice žive čistoću u celibatu. Tako postaju nositelji Božje ljubavi te je dijete svima koje susreću.

Usljedio je nagovor o poslušnosti u kojem je predvoditelj podsjetio da je Krist bio poslušan do smrti na križu. „Poslušnost je logična i korisna jer omogućuje učinkovitost u životu, ali njezina je vrijednost u tome što

kroz podložnost ljudima možemo izraziti svoje podlaganje Bogu, vjerujući da nas On ljubi i brine se za nas“, kazao je vlč. Karas.

Posljednji duhovni nagovor bio je o odlučivanju. Vrijeme kandidature, postulata i novicijata vlč. Krunoslav usporedio je sa zaručkama. Ponudio je savjete sv. Ignacija Lojolskog za donošenje ispravne odluke gledajući budućnosti. Kazao im je da pri odlučivanju trebaju biti potpuno slobodne od tuđih očekivanja, ali i od svojih vizija. „Stoga je dobra odluka plod dobre molitve“, istaknuo je predvoditelj.

Duhovne vježbe također su obuhvaćale osobnu i zajedničku molitvu, svetu misu i euharistijsko klanjanje. Sudionice su imale priliku doživjeti Božju blizinu u molitvi, Svetom pismu, duhovnim razgovorima i sakramentu isповijedi. (Marta Kovačević, kandidatica)

Obilježena 25. obljetnica mučeničke smrti fra Vjeke Ćurića OFM

Osova, 31. siječnja 2023.

U Župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Osovi, rodnoj župi fra Vjeke Ćurića OFM, bosanskoga franjevca i misionara mučenika, 31. siječnja 2023. godine obilježena je 25. godišnjica njegove smrti. Euharistijsko slavlje predvodio je fra Janko Ćuro OFM vikar Provincije.

Na početku misnoga slavlja pozdravio je osovski župnik fra Željko Brkić OFM istaknuvši kako je ovo veliki dan za ovu župnu zajednicu. Podsjetio je sve nazočne kako je fra Vjeko bio dugogodišnji misionar u Africi gdje je na koncu i dao svoj život za afričkog čovjeka. Stoga nakana ovogodišnje obljetnice jest ta da na poseban način osjetimo povezanost s podnebljem u kojem je živio i djelovao

pokojni fra Vjeko. Kao živo svjedočanstvo te povezanosti župnik je pozdravio i poželio dobrodošlicu četvorici subraće franjevaca koji dolaze iz četiri afričke zemlje: Ugande, Ruande, Burundija i Malavija. Oni trenutno borače u samostanu u Visokom gdje uče hrvatski jezik, a nakon toga započet će teološki studij na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu.

Započinjući sveto misno slavlje, fra Janko se najprije prisjetio 31. siječnja 1998. godine kada je papa Ivan Pavao II. obznanio svijetu smrt fra Vjeke Ćurića OFM ovim riječima: „Fra Vjeko je još jedna žrtva dodana dugom nizu misionara koji su svoju ljubav prema Kristu i afričkim narodima potvrdili žrtvijući vlastiti život.“

U svojoj propovijedi fra Janko je opisao fra Vjekin život posluživši se usporedbom o milosrdnom Samarijanцу. „Sva velika i plemenita djela nikada ne mogu biti slučajna. Ona su uvijek plod plemenitih namjera i mudrog izbora između mnogih mogućnosti koje čovjeku nudi određeni trenutak. Zato ovaj Samarijanac prvi padne na pamet kada se govori o fra Vjeki. I njemu su se nudile razne mogućnosti izbora u užasnom trenutku rata, pokolja i nesreće u Ruandi. Mogao je otići, ali nije jer su svi oni kojima je bio poslan postali njegovi, a on njihov. Zato se, kao Samarijanac, zapitao: A što će se dogoditi mojim jadnim Ruandanima ako ja odem?“, rekao je između ostalog fra Janko.

U nastavku se prisjetio svoga posjeta Africi prigodom obilježavanja 18. obljetnice fra Vjekine smrti kada ga je jedan afrički svećenik ozbiljno upitao: „Jeste li vi u Europi uopće svjesni što je fra Vjeko ovdje značio? Koliko je dobra učinio u vremenu zla? Koliko je svjetla unio u vremenu tame?“ Fra Janko je pojasnio kako su ga te riječi potaknule na razmišljanje i trebaju potaknuti

svakoga od nas na razmišljanje i na istinsko vrednovanje i poštivanje veličine fra Vjekina života. U nastavku propovijedi podsjetio je fra Janko sve prisutne kako se u današnjem svijetu besčutnom na patnju drugoga „pojave rijetke duše kao što je bila fra Vjekina“. U kratkim crtama opisao je zatim što se događalo u trenucima velikog krvoprolaća u Ruandi i kako je fra Vjeko pronalazio načine da spasi sve one kojima je prijetila opasnost i u tome je ustrajao sve do svoje smrti.

Citirajući Isusove riječi o pšeničnom zrnu koje umrijevi donosi obilat rod, nagnasio je zatim kako je „lako ubiti čovjeka, ali nitko ne može ubiti njegovu vjeru i djela koja nakon smrti nastavljaju donositi mnogostruki rod“. Na koncu je fra Janko citirao riječi jednoga pjesnika: „Postoji istina koja živi i istina koja umire“ te podsjetio nazočne na sljedeće: „Ono što možemo i moramo učiniti jest da nikad među nama ne umre istina o našem fra Vjeki jer to je istina o milosrdnom bosanskom Samarijancu u Africi.“

Na kraju misnoga slavlja četvorica braće iz Afrike na afričkome jeziku *swahili* otpjevali su pjesmu sv. Franje Asiškoga, a fra Theophile Habimana OFM, koji je rođen u Ruandi, okupljenim vjernicima obratio se na hrvatskom jeziku govoreći o fra Vjekinom životu i radu i što je fra Vjeko značio i znači stanovnicima Ruande. (FIA)

Proslava blagdana sv. Ivana Bosca u Žepču

Žepče, 31. siječnja 2023.

Salezijanska zajednica i Katolički školski centar *Don Bosco* u Žepču proslavili su 31. siječnja 2023. godine blagdan svog nebeskog zaštitnika i apostola mlađih sv. Ivana Bosca. Središte proslave bilo je euharistijsko slavlje

koje je u žepačkoj župnoj crkvi sv. Antuna Padovanskog predvodio vrhbosanski nadbiskup metropolit mons. Tomo Vukšić.

Na početku misnog slavlja nazočne je pozdravio ravnatelj salezijanske zajednice u Žepču don Mirko Barbarić SDB koji je istaknuo da se tog dana posebno prisjeća kako je don Bosco krenuo na put s mladima i preuzeo brigu oko njih.

U svojoj homiliji nadbiskup Vukšić kazao je da je svrha svega, i Centra i tog misnog slavlja, ulazak u Kraljevstvo nebesko. „Dijete je utjelovljenje čiste duše, bezazlenosti, utjelovljuje visok stupanj poniznosti te gaji veliko povjerenje prema svojim najbližima. Taj stav djeće duše trebaju preuzeti i živjeti i vjernici na svom putu prema nebeskom Kraljevstvu, a jedan od zagovornika na tom putu je i sv. Ivan Bosco“, kazao je, među ostalim, vrhbosanski nadbiskup.

Potom je u velikom predvorju Katoličkog školskog centra održana prigodna akademija. Ravnatelj Centra don Ivan Širić u svom je govoru naglasio: „Kao don Boscovi sinovi pozvani smo čvrsto stati uz mlade i pomoći im u svim rizicima kojima su danas izloženi.“

Tijekom akademije uručene su i prigodne nagrade djelatnicima koji dvadeset godina rade u Centru. Također, odlukom ocjenjivačkog suda koji su činili profesori s Akademije likovnih umjetnosti iz Širokog Brijega, za najbolji likovni rad izabran je rad učenice trećeg razreda Opće gimnazije Valentine Buljete.

Uz ovu proslavu održana su i brojna druga prigodna događanja među kojima se ističe predavanje o krizi očinstva (26. siječnja 2023.) na kojem su sudjelovali fra Serđo Ćavar OFM i Marin Periš, a proslava je završena prigodnim domjenkom.

Salezijanci su u Žepče došli u ljeto 1995. godine, a rad Centra započeo je 1999. godine. (B. Vrbić/KT)

Proslavljen Dan posvećenog života u samostanu na Gorici

Livno, 2. veljače 2023.

U franjevačkom samostanu sv. Petra i Pavla na Gorici u Livnu 2. veljače 2023. godine svećenici, redovnici i redovnice proslavili su Dan posvećenog života. Tako su se ove godine okupili, pored braće franjevaca, časne sestre iz Livna (Školske sestre franjevke, Milosrdnice sv. Vinka Paulskog i Služavke Malog Isusa) te sestre Klanjateljice krvi Kristove iz Glamoča. Prvi put bila je i sestra Marija Marković iz Karmela vječnog klanjanja Praškog djeteta Isusa iz Gornjih Rujana.

Sve ih je pozdravio i dobrodošlicu zaželio gorički gvardijan fra Marko Ešegović OFM. Posebno je pozdravio fra Nikolu Livaju OFM, đakona u Župi Ljubunčić, koji je prihvatio održati ovogodišnje predavanje. Tema fra Nikolinog predavanja bila je *Franjevačka duhovnost*. Nakon uvoda o duhovnosti i njezinim temeljnim odrednicama općenito, o franjevačkoj je duhovnosti govorio kao o utemeljenosti na utemeljitelju. Neke je osobitosti duhovnosti Reda manje braće približio slušateljima kroz odnose svetog Franje sa stvorenim svijetom, s patnjom i sa smrću.

Nakon predavanja braća i sestre uputili su se preko puta u samostan časnih sestara franjevki na jednosatno klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom koje su predvodili gvardijan fra Marko Ešegović OFM i sestre franjevke. (FIA)

Sestre s prvim zavjetima Družbe Školskih sestara franjevki obnovile redovničke zavjete

Mostar, 2. veljače 2023.

Na Dan posvećenoga života, 2. veljače 2023. godine tri sestre s prvim zavjetima Družbe Školskih sestara franjevki Hercegovačke provincije obnovile su redovničke zavjete. Euharistijsko slavlje s obredom obnove zavjeta u kapeli provincialnog središta u Mostaru predvodio je fra Danko Perutina OFM, gvardijan i župnik Župe sv. Petra i Pavla u Mostaru.

U prigodnoj homiliji fra Danko je protumačio liturgijska čitanja blagdana Prikazanja Gospodinova povezujući ih s redovničkim *prikazanjem*: „Ruke su Blažene Djevice Marije, u kojima nosi Isusa, poput stepenica po kojima Božji Sin silazi k nama – stepenice Božje susretljivosti. Krist je sišao, postao čovjekom poput nas, kako bi uzišao Ocu zajedno s nama i učinio nas sličnima sebi. Isus je prošao istim putem kao i mi, kako bi nam naznačio novi put koji je On sam. Za nas – osobe posvećenoga života – to je jedini put kojim imamo ići. Tim se putom, međutim, ide u poslušnosti. Isus nije došao kako bi vršio svoju, već Očevo volju. Stoga, tko god slijedi Isusa, ide putom poslušnosti; nasljeđujući Gospodinovu susretljivost; snizujući se i izvršavajući Očevo volju sve do poništenja samoga sebe. Za redovnike i redovnice“, nastavio je fra Danko, „napredovati znači sniziti se u služenju, to jest ići istim putem kao Isus koji se nije kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom. Pri tome je Evanelje nezamjenjivo pravilo za sve. Obnova posvećenog života događa se samo po velikoj ljubavi prema našem *Pra-*

vili i sposobnosti slušanja subraće i sestara. Tako se polog, karizma svake redovničke obitelji, čuva po poslušnosti i mudrosti. Na taj se način čuvamo od nevjerođostojnjog, neutjelovljenog ili gnostičkoga življenja posvećenog života, što bi značilo svesti ga na karikaturu; naslijedovanje Isusa bez odricanja, molitva bez susreta, sestrinski život bez zajedništva, poslušnost bez vjernosti i ljubav bez transcendencije.“

Nakon homilije fra Danko je zazvao Božju pomoć na službenice koje su krenule putom naslijedovanja Krista. Potom su s. Marija Šimić SSFCR, s. Marija Rotim SSFCR i s. Jelena Naletilić SSFCR „radosna srca dale sebe Gospodinu na dar“, kako se pjevalo u darovnoj pjesmi, obnavljajući svoju vjernost Gospodinu na još jednu godinu. Njihove je zavjete u ime Crkve primila provincialna poglavarica s. Franka Bagarić SSFCR u prisutnosti dviju svjedokinja i okupljene zajednice. (Školske sestre franjevke Krista Kralja, Mostar)

Kardinal Puljić predvodio duhovnu obnovu u Karmelu

Sarajevo, 30. siječnja – 1. veljače 2023.

Uoči Dana posvećenog života, koji se obilježava na Svjećnicu, kardinal Vinko Puljić predvodio je trodnevnu duhovnu obnovu sestrama karmeličankama u sarajevskom Karmelu.

Nakon slavljenja svete mise u samostanskoj crkvi Bezgrešne Kraljice Karmela 30. i 31. siječnja i 1. veljače 2023. godine kardinal je kroz predavanja o zahtjevnosti osobnog i zajedničkog duhovnog hoda ponudio sestrama nekoliko tema za razmatranje i poticaje za plodonosno življenje posvećenog

života. Tih dana kardinal je bio sestrama na raspolaganju za isповijed i osobni razgovor. (sestre karmeličanke)

Spomen na slugu Božjega Josipa Stadlera

Sarajevo, 8. veljače 2023.

Spomen na slugu Božjega Josipa Stadlera obilježen je 8. veljače 2023. godine u katedrali Srca Isusova u Sarajevu. Sveti misno slavlje, kojemu je prethodila molitva krunice, predvodio je postulator kauze sluge Božjeg nadbiskupa Stadlera mons. dr. Pavo Jurišić.

U propovijedi je mons. Jurišić citirao nadbiskupa Stadlera: „Kada Bog zapovijeda da pokoru činimo, što drugo iziskuje od nas, nego da mu natrag vratimo ono što mu nepravedno uzesmo? Mi mu uzesmo čast kada se stidimo njegova zakona; On sad hoće da mu je opet vratimo vršeći njegov zakon pred svijetom. Mi drugima davasmo sablazan i tako mu otresmo mnoge koji mu služahu i njemu se klanjahu; On hoće da ih opet privedemo k njemu svojim dobrim primjerima. Mi ga ne slušasmo kada nam govoraše srcu po svojoj milosti, niti pazismo na njegovu Crkvu kada nam je tumačila njegove i svoje zapovijedi; sada od nas hoće da i njemu i njegovoj Crkvi budemo podložni i poslušni“ (*Poslanica puku* od 11. veljače 1900.). Mons. Jurišić na koncu je govorio o iskustvu grijeha koje započinje s prvim čovjekom te zaključio: „Neka nam se Bog u svojoj ljubavi smiluje i učini nas da budemo po njegovoj svetoj volji, a nikako po svojoj samovolji.“

Nakon propovijedi nastavljeno je misno slavlje na koncu kojega su se svi uputili na grob sluge Božjega nadbiskupa Josipa Stad-

lera gdje je izmoljena molitva za njegovo proglašenje blaženim. (s. M. Ljilja Marinčić SMI)

Studijski duhovno-teološki pastoralni dani Bosne Srebrene

Visoko, 9. – 10. veljače 2023.

U sklopu proslave 800. oblejnica franjevačkog *Pravila* (*Regula bullata* 29. studenoga 1223.), što ga je papa Honorije III. potvrdio sv. Franji i na taj način prihvatio u Crkvi novi red s posebnim karizmama, provincijalno Viće za duhovnost i trajnu formaciju odlučilo je organizirati Studijske duhovno-teološke i pastoralne dane. Tako su 9. i 10. veljače 2023. godine u samostanu sv. Bonaventure u Visokom održani prvi Studijski dani.

Sa željom da proslava 800. godišnjice bude prigoda produbljivanja i preispitivanja suvremene prakse življenja Franjina *Pravila života* okupilo se 30-ero braće zajedno s provincijalom Bosne Srebrene fra Zdravkom Dadićem OFM i nekim članovima Uprave. Stoljetni samostanski i sjemenišni ambijent u Visokom pogodno je mjesto za razmišljanje i osvježenje snaga za budući pastoralni rad u duhu življenog Evandelja što ga je prije 800 godina sv. Franjo izložio papi Honoriju III.

Domaćin gvardijan fra Franjo Radman OFM i osoblje samostana omogućili su da se u lijepoj atmosferi dani ispune molitvenim trenutcima, stručnim predavanjima, radom u skupinama i susretima braće kroz koje su dijelili svoja iskustva života i djelovanja. Sva su predavanja bila izuzetno zanimljiva i pokrenula mnogo razgovora i ideja. Nadamo se da će biti u cijelosti objavljena, a ovdje ih navodimo tek u naslovima.

Predavanje na temu *Središnje mjesto Evandelja u kršćanskom/franjevačkom životu* održao je fra Anto Popović OFM. Nadalje, o našem *Pravilu* i njegovoj službi izgradnje i razvoja bratskih odnosa govorio je fra Josip Jozić OFM. Istaknuo je kako *Pravilo* i radicalno življenje Evandelja ponekad izgledaju paradoksalno, puno kontradiktornosti i nerijetko suprotno ljudskoj logici. No *Pravilo* je postalo ključna odrednica za odnos među pojedincima koji više nisu samo *masa ljudi*, već zajednica – bratstvo.

Euharistijsko slavlje prvoga dana Studijskih dana predvodio je u samostanskoj crkvi provincijal fra Zdravko. Potaknuo je svu braću, osobito mlade, na povjerenje u Boga i braću unutar Provincije.

Franjevačka ekleziologija u službi zajedništva i sinodalnosti u Crkvi naziv je predavanja koje je izložio fra Marinko Baotić OFM. U prošlim 800 godina, a i danas, franjevci su unutar Crkve inkorporirani, ali uvijek pozvani donositi vlastiti svježi duh življenja Evandelja. Zadnje predavanje za svu braću održao je fra Marinko Pejić OFM na temu *Dobrota i besplatnost*. *Naš minoritski stil prisutnosti u svijetu* nakon kojega je uslijedila kratka rasprava. Osobito se razgovaralo o dužnostima braće u samostanu kojima je sadržaj titula više tradicijski, negoli što je definiran i zamišljen u *Pravilu* sv. Franje.

Na koncu dijaloško predavanje za mlađu braću održao je fra Božidar Štrkalj OFM, a govorio je na temu *Duhovno-pastoralni izazovi mlađe braće*. Bila je to prigoda za mlađu braću koja su tek došla ili tek koju godinu rade u pastoralu i žive izvan odgojnih kuća u samostanskim zajednicama, da razmjene svoja prva lijepa ili manje lijepa iskustva života na terenu. Provincijal

fra Zdravko oba dana bio je raspoloživ i za osobne razgovore s onima koji su to trebali.

Svetu misu drugoga dana predvodio je pročelnik Vijeća i definitor Provincije fra Stipo Kljajić OFM. Zahvalio je svim sudionicima, osobito predavačima, na spremnosti i trudu za pripremu izlaganja. (bosnasrebrena.ba)

Prvi službeni pohod nuncija Chullikatta Banjolučkoj biskupiji

Banja Luka. 11. – 12. veljače 2023.

U dvodnevnom službenom pohodu središtu Banjolučke biskupije bio je 11. i 12. veljače 2023. godine novi apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini i u Crnoj Gori nadbiskup mons. Francis Assisi Chullikatt, rodom iz Indije. Došao je na poziv biskupa banjolučkog mons. Franje Komarice. U zgradi Ordinarijata dočekali su ga biskup Franjo i pomoći biskup Marko Semren te osoblje Ordinarijata.

Nuncij je pohodio neke od Caritasovih institucija u samome gradu, a onda i franjevački samostan i crkvu na Petrićevcu gdje ih je sve dočekao župnik i gvardijan fra Damagaj Šimić OFM i njegova redovnička subraća. Nuncij je bio vidno zadivljen svime što je vidoio i čuo.

Zatim se u dvorani Ordinarijata nuncij susreo s 30-ak svećenika i redovnica iz bliže okoline Banje Luke. Uz pozdrav i zahvalnost nunciju i svima nazočnim biskup Franjo iznio je neke osnovne podatke o aktualnoj situaciji te o vjerskom i crkvenom životu u Biskupiji. Uslijedili su kraći prikazi pojedinih zajednica redovnica o njihovu životu i radu.

12. veljače 2023. godine nuncij je u pratinji biskupa Franje i prof. dr. Karla Višatnickog pohodio Župu *Marija Zvijezda* gdje ih je dočekao župnik vlč. Zvonko Topić. (TABB)

Ulazak u postulat Družbe sestara Služavki Maloga Isusa

Sarajevo, 14. veljače 2023.

U samostanu *Egipat* sestara Služavki Maloga Isusa Provincije Bezgrješnog Začeća Blažene Djevice Marije u Sarajevu 14. veljače 2023. godine provincijalna poglavarica s. M. Ana Marija Kesten SMI primila je u postulat kandidaticu Viktoriju Oršolić. Primanje u postulat održano je u Stadlerovoj spomen-sobi u samostanu *Egipat*.

Nakon biblijskih čitanja uslijedio je pozdrav provincijalne poglavarice s. M. Ane Marije Kesten SMI. „Danas na blagdan svetog Valentina biskupa koji se odlikovao mudrošću, krjeposnim životom i revnošću za Božje kraljevstvo, okupile smo se ovdje u samostanu *Egipat* u spomen-sobi oca utemeljitelja kako bi se radovale s našom kandidaticom Viktorijom, koja je odlučila nastaviti svoj put formacije u postulatu Družbe sestara Služavki Maloga Isusa Sarajevske provincije. Zahvalne smo Bogu za sve milosti koje je Gospodin u svojoj dobroti darovao kandidatici Viktoriji i molimo da je svaki dan sposobljava prihvatići njegovu svetu volju.

Danas kandidatica Viktorija započinje drugi korak svoje formacije, a to je postulat. Ona će u vremenu koje je pred njom još više otkrivati plan koji Bog ima s njom te se vježbati preuzimati odgovornost za vlastiti odgoj, razvijajući osobni odnos s Isusom Kristom. Za taj rast od velike pomoći bit će joj potrebno svakodnevno druženje s Božjom riječi, sudjelovanje u euharistiji, u molitvi Crkve i u sakramentalnom životu. Bit će to vrijeme kada će više upoznavati duh i povijest Družbe, produbljivati zajednički život naše redovničke zajednice te svijetli lik oca

utemeljitelja. Ova i druga korisna sredstva u tradiciji Družbe i redovništva bit će veoma važna kako bi se duhovno pripremila za ulazak u novicijat koji će biti bliže uvođenje u redovnički život. Mi sestre Služavke Maloga Isusa nastavimo moliti za nju i pomagati joj na putu do potpunog predanja Gospodinu.

Draga Viktorija, s radošću te primam u postulat naše Provincije i molim za tebe obilje Božjeg blagoslova. Dopusti Gospodinu da te oblikuje svaki dan u malenosti i poniznosti, da mu služiš u malim i neznatnim djelima kako bi mogla već sada biti njegov dragocjeni dar Crkvi i Družbi. Tako ćeš jednog dana postati što sličnija Isusu i njegovoj majci Mariji i donositi pred lice Oca nebeskoga dragocjene plodove.“ Tim je riječima provincijalna poglavarica završila pozdravni govor nakon čega je nastavljen obred primaњa u postulat. (s. Ljilja Marinčić SMI)

Provincijalna poglavarica s. Željka Dramac SSFCR u Ugandi

Rwentobo, 7. – 18. veljače 2023.

Sestra Željka Dramac SSFCR, provincijalna poglavarica Školskih sestara franjevki Bosansko-hrvatske provincije od 7. do 18. veljače 2023. godine pohodila je zajednicu sestara misionarki u Rwentobu u Ugandi. To je bio njen prvi kamonjski pohod kao i prvi susret s Afrikom.

Sestra Željka susrela se sa svakom sestrom osobno i zajednički te su razgovarale o njihovu budućem apostolatu koji će biti prepoznatljiv po karizmi Školskih sestara franjevki Krista Kralja.

Sestre su posjetile nekoliko drugih zajednica: sestre Kongoanke Splitske provincije u Župi Rwenyena, sestre Kćeri Božje Ljubavi i braću franjevce u Župi sv. Franje Asiškoga u Rushooki kao i druge zajednice i mjesta. (K.K./S.P.)

Requiem za pobijene franjevce Bosne Srebrenе i Hercegovačke franjevačke provincije

Sarajevo, 18. veljače 2023.

U organizaciji Franjevačke teologije u sarajevskoj četvrti Nedžarići održan je 18. veljače 2023. godine koncert *Requiem* zagrebačkog mješovitog zbora *Euterpa*. Koncert je posvećen pobijenim franjevcima provincija Bosne Srebrenе i Hercegovačke franjevačke teologije koji su ubijeni tijekom Drugog svjetskog rata.

Izveli su skladbe Krešimira Klarića *Ave Maria*, Dore Pejačević *Ave Maria* i Gabriele Fauréa *Requiem, op. 48* u sastavu: Marko Antolković, sopranist, Jurica Jurasić Kapun, bariton, Krešimir Klarić, orgulje, pod dirigentskom palicom Marije Andeleta Biondić.

Na koncu svečanosti sve je nazočne pozdravio mo. art. prof. fra Emanuel Josić OFM koji je zahvalio svima na dolasku, kao i zboru *Euterpa* kojem ovo nije bio prvi nastup. Također, svojim dolaskom koncert je uzveličao i provincijal Franjevačke provincije Bosne Srebrenе fra Zdravko Dadić OFM koji je u završnom govoru istaknuo da su pobijena braća svima nama zalog da živimo mir, dobro i ljubav u današnjem svijetu. (fra Filip Jakov Šero OFM)

Nuncij Chullikatt posjetio zajednicu sestara Služavki Malog Isusa u Mostaru

Mostar, 18. veljače 2023.

Apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Francis Assisi Chullikatt 18. veljače 2023. godine u Mostaru je posjetio sestre Služavke Malog Isusa Sarajevske provincije Bezgrješnog Začeća Blažene

Djevice Marije koje žive u Caritasovu Rehabilitacijskom centru *Sveta Obitelj*. U pravnji nuncija Chullikatta bila je suradnica u Apostolskoj nuncijaturi s. Emanuela Juričević SMI.

Sestra Suzana, koja je prije dolaska u Mostar stekla bogato iskustvo rada sa starijim osobama u jednom Caritasovom domu u Njemačkoj, upoznala je apostolskog nuncija s radom u Rehabilitacijskom centru. Istaknula je kako su sestre Služavke Malog Isusa, u skladu s *Konstitucijama Družbe*, pozvane „po Isusovu primjeru služiti najmanjoj braći i sestrama: nejakoj siročadi, zapuštenoj djeci, zaboravljenim starcima, bolesnicima i siromasima“. U tom duhu i ona, kao i sestre koje su tu dje-lovali prije nje, nastoji služiti potrebnima i u ovom Centru. U razgovoru bilo je reči o ljepoti služenja, molitvi, zajedništvu i svemu onome što oblikuje svakodnevni život jedne Bogu posvećene osobe i redovničke zajednice. (KTA)

Duhovna obnova za srednjoškolce u Međugorju

Međugorje, 17. – 19. veljače 2023.

U duhovnom centru *Domus Pacis* u Međugorju od 17. do 19. veljače 2023. godine okupilo se na duhovnoj obnovi tridesetak učenika srednje škole. Susret su predvodile s. Matija Pačar SSFCR i s. Katarina Raič SSFCR. Kroz razmatranje Božje riječi *Lectio Divina*, odlazak na Križevac i Podbrdo, sudjelovanjem na večernjem programu u Župi sv. Jakova, mladi su imali priliku susresti se više sa sobom, a kroz rekreaciju, radost i zajedništvo približiti se jedni drugima. (Školske sestre franjevke Krista Kralja, Mostar)

Početak korizme i duhovna obnova za svećenike i redovnike

Mostar, 22. veljače 2023.

Duhovna obnova za svećenike i redovnike na području Mostarsko-duvanjske i Trebinjsko-mrkanske biskupije održana je na Pepelnici, 22. veljače 2023. godine u katedralnoj župi u Mostaru. Euharistijsko slavlje i obred pepeljenja u katedrali predvodio je mjesni biskup Petar Palić.

Duhovnoj obnovi pridružili su se i postulanti Hercegovačke franjevačke provincije sa svojim odgojiteljem fra Stankom Čosićem OFM.

Prigodno razmatranje o temi *Čisto srce* održao je fra Jozo Grbeš OFM, provincial Hercegovačke franjevačke provincije. Podsećajući na Isusove riječi iz Markova evanđelja o onome što izlazi iz čovječjega srca i što ga onečišćuje (Mk 7,14-23), fra Jozo je rekao kako „Crkva uči da su takva zla posljedice istočnog grijeha. Učenje tvrdi da nešto fundamentalno nije u redu s nama, da nije sve u redu, da smo nesređeni, iskrivljeni, pomiješani. Istočni grijeh (ili ga možda sada možemo zvati zapadni) ušao je u svaki kutak našeg života: u naše umove, naše volje, naše želje i strasti, čak i u naša tijela.“

Govoreći o potrebi čistoga srca, fra Jozo je ustvrdio: „Tko je *čista srca*, ne samo da se dobro osjeća, da je Bogu blizak, nego upravo zbog toga se odnosi pozitivno prema drugim ljudima, balzam je za svijet u kojem se još uvijek odvija bespoštedna borba između dobra i zla. Ako čovjek želi imati čisto srce, potrebno ga je odgajati i odgoj za čisto srce trebao bi biti prioritet i današnjeg svijeta i čovjeka. Biti čista srca podrazumijeva jednostavnost srca prema Bogu. Čisto srce nema licemjerja, nema prijevare, nema skrivenih motiva. Čisto srce obilježeno je transparent-

tnošću i beskompromisnom željom da se u svemu ugodi Bogu. To je više od vanjske čistoće ponašanja, to je unutarnja čistoća duše“, kazao je fra Jozo.

Podsjetivši na to da je dio korizme i stjecanje nove perspektive, fra Jozo je naglasio da „smo pozvani svi dobro i čisto vidjeti jer jedino tako možemo pomoći i drugima da čisto vide, da ne bi upali u duhovnu bijedu“. Naglašavajući potrebu šutnje i navodeći primjer sv. Josipa, fra Jozo je rekao da pred malom tajnom čovjek malo šuti, pred velikom tajnom čovjek mnogo šuti, dok su pred tajnom samog Boga riječi suvišne.

Govoreći o poniznosti kao putu do čistotice pogleda i srca, fra Jozo je kazao kako je poniznost vrlina onih koji su susreli njega. Oni ne traže ništa za sebe. Njih priznanja ne zanimaju. Oni su samo sluge dobrote. „Oholi pak ljudi, sebični ljudi, ljudi čiji je ego veći od njihove zamisli, ne dolaze do srca ljudi. Njihova zaljubljenost u svoju sliku prijeći ih vidjeti daleko ili visoko! Oni ne iščekuju nikoga osim sebe!“, ustvrdio je fra Jozo.

Nakon razmatranja uslijedilo je pokorničko bogoslužje i prigoda za ispovijed. Poštovanost Križnog puta predvodili su đakoni don Zvonimir Rezo i fra Fran Čorić OFM. Euharistijsko slavlje i obred pepeljenja u mostarskoj katedrali Marije Majke Crkve predvodio je biskup Petar Palić.

„Živimo u svijetu koji počiva na reklamama i marketingu s geslom *čini dobro i govori o tome*. Danas slušamo Isusa u Evandelju koji nas uči drukčije – ‘Čini dobro i ne govori o tome’! Isusa zanima ono što je u srcu, zanima ga kakvi smo iznutra, a ne kakvi bismo se mogli prikazati drugim ljudima. Milostinja, molitva i post trebaju biti izrazi unutarnjeg raspoloženja, a ne izvanjskog pretvaranja pred ljudima“, naglasio je biskup Palić.

Biskup je svoju homiliju zaključio riječima sv. Ivana Zlatoustog: „Postiš li? Dokaži mi to svojim djelima. Vidiš li siromaha, smiluj mu se. Ako vidiš da se prijatelja hvali, ne budi mu zavidan. Ne daj samo svojim ustima da poste, nego i oko i uho i noge i ruke i svi udovi naših tijela. Neka ruke poste tako da budu oslobođene pohlepe. Neka noge poste prestajući trčati za grijehom. Neka oči poste disciplinirajući ih da ne bulje u ono što je grješno. Neka uho posti ne slušajući zle priče i ogovaranja. Neka usta poste od ružnih riječi i nepravedne kritike. Jer kakva nam je korist ako se uzdržavamo od ptica i riba, a grizemo i proždiremo svoju braću? Neka nas okrijepi onaj koji je došao na svijet spasiti grešnike, upotpuni post poniznošću, smiluje nam se i spasi nas.“ (biskupija-mostar.ba)

Sastanak pročelnica Vijeća Sarajevske provincije Služavki Maloga Isusa

Sarajevo, 25. veljače 2023.

Sastanak sestara pročelnica pojedinih vijeća koja djeluju u Sarajevskoj provinciji Bezgrješnog Začeća Blažene Djevice Marije održan je 25. veljače 2023. godine u samostanu *Egipat* u Sarajevu. Na sastanku je sudjelovalo šest sestara na čelu s provincialnom poglavicom s. M. Anom Marijom Kesten SMI koja je nazočnima poželjela dobrodošlicu. Svoj govor započela je istinitom pričom o gradnji koelnske katedrale koja se gradila četiristo godina. Zdanje je i dan danas prelijepo, a uspjeh se može pripisati tome što je svaka generacija graditelja nastavila raditi i graditi tamo gdje su stali njihovi prethodnici. Provincialna je glavarica stoga potaknula sestre da na takav način promatramo i iščitavamo rad i zalaganja oca utemeljitelja, generaci-

je sestara koje su dale svoj život za Družbu i gradile je. Istaknula je da smo i mi danas suradnice djela koje je započelo Božnjim nadahnucem prije 132 godine.

Nakon prigodnog govora provincijalne poglavarice svaka je pročelnica dala kratki osvrt o radu i djelovanju svoga vijeća kroz protekle tri godine. Zajednički je zaključeno kako je bilo mnogo lijepih i milosnih trenutaka. Neki su trenutci zabilježeni i medijski popraćeni, a drugi su ostali skriveni u okviru dotočnih samostana, župa i mjesta gdje sestre djeluju. Sestre su se osvrnule na poteškoće kroz koje su prolazile u okviru predviđenih programa i projekata, kao i na vrijeme pandemije *Covida-19* i izolacije. Zaključeno je kako je to uvelike promijenilo tijek događaja kako na razini pojedinih zajednica, tako i na planu Provincije. Zatim je uslijedio prijedlog dopuna i izmjena pravilnika pojedinih vijeća Provincije o kojem će se odlučivati na sljedećem provincijalnom kapitulu.

Na kraju sastanka sestre su zahvalile Bogu na zajedništvu i ozračju koje je vladalo te svim primljenim darovima i udjeljenim milostima tijekom protekle tri godine. (s. M. Klara Jerković SMI)

Generalna skupština Unije Manje braće Europe

Međugorje, 27. veljače – 3. ožujka 2023.

Petnaesto zasjedanje Generalne skupštine Unije manje braće Europe (UFME) održano je od 27. veljače do 3. ožujka 2023. godine u Međugorju. Program je započeo kratkim filmom u kojem je prikazana povijest Župe Međugorje i njezin aktualni trenutak, a potom je međugorski župnik fra Zvonimir

Pavičić OFM otpjevao *Pjesmu brata Sunca*.

Na otvaranju su pozdravne riječi provincijalnim ministrima iz cijele Europe uputili mjesni biskup Petar Palić, generalni ministar Reda manje braće fra Massimo Fusarelli OFM, apostolski vizitator s posebnom ulogom za Župu Međugorje nadbiskup Aldo Cavalli i apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Francis Assisi Chullikatt.

Tema četverodnevног zasjedanja bila je *Budućnost Unije – odakle smo krenuli, gdje smo danas, što želimo biti*. Sudjelovalo je 50-ak europskih provincijala i kustosa. Na zasjedanju je izabran novi predsjednik UFME-a fra Alard Krzysztof Maliszewski iz Poljske koji je na tom mjestu naslijedio fra Miljenka Šteku OFM. Za novog dopredsjednika skupština je izabrala fra Maria Chiarella OFM iz Italije. Generalna skupština rad je završila izglasavanjem završnog dokumenta, nekim izmjenama Statuta i svetom misom koju je predvodio novoizabrani predsjednik Unije. (IKA)

Provincijalni kapitol Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga Provincije Majke Divne

Sarajevo, 3. ožujka 2023.

Deveti provincijalni kapitol Družbe sestara milosrdnica sv. Vinka Paulskoga Provincije Majke Divne pod geslom *Obnovljrenom vjernošću gradimo zajedništvo*, pod predsjedanjem provincijalne poglavarice s. M. Vinke Bilješko MVZ, započeo je u Sarajevu 3. ožujka 2023. godine molitvom Večernjih hvali i misnim slavlјem koje je u kapeli samostana predvodio profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Sarajevu dr. sc. Hrvoje Kalem.

Vjernost i zajedništvo bili su naglasci prigodne propovijedi u kojoj je vlč. Kalem, između ostaloga, rekao „kako obnovljena vjernost gradi zajedništvo. Gdje nema vjernosti na vertikalnoj i horizontalnoj razini, nema ni istinskoga zajedništva. Nažalost, naučili smo kako mogu postojati zajednice bez zajedništva i to smo prihvatili kao normalno, što je posve krivo. Duh današnjega svijeta prodro je i među crkvene ljude pa nam se čini kao posve prihvatljivo da mogu postojati zajednice koje imaju izvanske konture, ali kao da ne moraju imati neku unutarnju snagu koja im daje istinsko zajedništvo. Zbog pomanjkanja svijesti o onome što bi trebalo biti temelj zajedništva, ponekad se čini kako su naše redovničke i crkvene zajednice poprimile sve više izgled nekih svjetovnih udruga, klubova i organizacija.“

Usljedilo je predavanje o temi *Pet temeljnih krepsti Družbe u izgradnji zajedništva*. Predavač je izdvojio i vrlo jasno obradio svaku od pet temeljnih krepsti sv. Vinka Paulskoga: jednostavnost, poniznost, blagost, mrtvljenje i revnost te ohrabrio sestre riječima sv. Vinka: „Idite, dakle, drage moje sestre, radite za Gospodina. Cijenite i poštujte svoje drage susestre. Pazite da ne biste koju prezrele. Najposlije dokazite da ste pravoga duha, duha što ga Bog hoće da imate.“

Nakon molitve Duhu Svetomu, Blaženoj Djevici Mariji i svitim zaštitnicima Družbe, pozdravnim riječima predsjednice kapitula te utvrđivanjem prisutnosti svih članica, 9. provincialni kapitol službeno je proglašen otvorenim. (KTA/E.L.)

Održan Studijski dan za odgojitelje, svećenike, redovnike i redovnice

Sarajevo, 3. ožujka 2023.

U organizaciji Vijeća za bogoslovna i mala sjemeništa Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Centra za savjetovanje Vrhbosanske nadbiskupije 3. ožujka 2023. godine u prostorijama Nadbiskupijskog centra za pastoral mladih *Ivan Pavao II.* u Sarajevu održan je Studijski dan za odgojitelje, svećenike, redovnike i redovnice u okviru trajne formacije na temu *Naslijedovati Krista u svjetlu susreta*.

Na Studijskom danu pod vodstvom predsjednika spomenutog Vijeća mons. Marka Semrena, pomoćnog biskupa banjolučkog, sudjelovalo je četrdesetak redovnica različitih kongregacija, svećenika i redovnika. Pozdrav i dobrodošlicu okupljenima uputio je biskup Marko Semren. „Prvo mjesto u obrazovanju zauzima trajna formacija, a ne početna jer je sav naš život pod znakom *formiranja* i samo u cijelovitoj trajnoj formaciji smješta se na adekvatan način početna formacija jer je zajednica (bratstvo) mjesto rođenja i formacije svakog zvanja. Prijelaz iz jedne u drugu etapu ne događa se kronološkim slijedom, nego po usvajanju sadržaja svake pojedine etape. Cilj trajne formacije jest dovesti Kristu“, kazao je biskup Marko.

Nakon pozdravne riječi sudionici su podijeljeni u dvije skupine pa su predavanja zasebno slušali odgojitelji u bogoslovnim i malim sjemeništima, dok su u drugoj grupi bile redovnice i svećenici koji djeluju u pastoralu ili obavljaju druge crkvene službe. U popodnevnim satima održane su radionice i okrugli stol.

Na Studijskom danu prigodna predavanja održali su: profesorica na Katoličkom bo-

goslovnom fakultetu u Đakovu Sveučilišta u Osijeku doc. dr. sc. s. Silvana Fužinato, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu Sveučilišta u Osijeku doc. dr. sc. vlač. Stanislav Šota i ravnatelj Nadbiskupijskog pastoralnog instituta u Zagrebu i voditelj Đakonske pastoralne godine te koordinator Trajne formacije svećenika mr. sc. vlač. Ivan Lukić.

U predavanju pod naslovom *Govor tišine kao privilegirano mjesto susreta čovjeka i Boga* s. Silvana Fužinato istaknula je neke od temeljnih značajki Božje šutnje. „Božja šutnja u Svetom pismu često je uzrokovanu čovjekovim grijehom. Bog koji je svijet stvorio svojom riječju, ostaje nijem pred čovjekovim zlodjelima i traženjima idola. No u Bibliji je šutnja i pedagoško sredstvo. Poput proroka Ilike osluškivati tišinu znači slušati Boga. U tihoj samoći i samozatajnoj tišini spoznaje samoga sebe čovjek će naučiti izgovarati autentične riječi, a Božju šutnju doživjet će kao privilegirano mjesto susreta i učinkovito sredstvo odgoja“, kazala je s. Silvana ističući da je u Isusovoj šutnji na križu (usp. Mk 15,33-39) Božja šutnja zapravo objava ljubavi. Dodala je da prividna Božja napuštenost postaje mjesto susreta s Bogom koji se solidarizira s čovjekovom patnjom i koji je oploduje čineći da se vapaj boli ne preobrazi u izdisaj umiranja, nego u izdisaj porodilje. Na kraju predavanja s. Silvana je ukazala na neke od značajki susreta koje su nužne kako bi se u susretu uspostavio autentičan odnos: istina o samome sebi, Bogu i drugome, poštivanje i prihvaćanje misterija drugoga i međusobne različitosti, odgovornost, postavljanje granica prema sebi i drugima te slušanje.

Velečasni Stanislav Šota govorio je o temi *Bogu posvećena osoba u sujerlu kulture susreta*. U uvodnim promišljanjima spomenuo je da je za papu Franju život umijeće susreta pa

Sveti Otac stoga potiče cijelu Crkvu na stvaranje nove kulture, kulture susreta. „Puno sam puta pozivao na razvijanje kulture susreta koje nadilaze dijalektike koje nas okreću jedne protiv drugih. To je način života koji teži oblikovanju poliedara koji ima mnogo lica i vrlo mnogo strana, ali koji svi zajedno tvore jedinstvo bogato nijansama. Govoriti o kulturi susreta znači da smo narod oduševljen idejom okupljanja, traženja dodirnih točaka, podizanja mostova, planiranja nečega što uključuje sve. To je postalo težnja i način života“, podsjetio je na riječi pape Franje.

Predavanje pod naslovom *Rast u vjeri i ljubavi u nasljedovanju Isusa Krista* održao je vlač. Ivan Lukić te najprije progovorio o susretu s Isusom Kristom koji nijednoga čovjeka ne ostavlja ravnodušnim. „Bog koji poziva čovjeka želi mu samo reći – ‘Ja jesam’ sve u tvome životu. Odazvati se Bogu znači živjeti iskustvo Boga i prenosi ga drugima“, kazao je vlač. Ivan. U drugome dijelu predstavio je primjer apostola Petra u Evandelju po Ivanu odnosno nekoliko situacija koje ocrtavaju sve pozitivne strane života s Isusom. „S druge pak strane Petar izvrsno prikazuje sve ljudske slabosti, poteškoće, padove, kalkuliranja u odnosu s Isusom. Petar je često živio ljudsku logiku, išao ljudskim snagama i vjerovao više u svoje sposobnosti i trenutno raspoloženje negoli u Isusa i dar njegove milosti i blizine. Jer naš se život i poziv ne odnosi samo na nekoliko snažnih i značajnih trenutaka koji nam se dogode, nego je konstantan put, svakodnevno koračanje i izgrađivanje. Isus je u tom smislu Put, Istina i Život, početak i cilj“, kazao je ravnatelj Lukić.

Susret je završen misnim slavljem koje je u kapeli Centra u večernjim satima predvodio biskup Semren. (KVRPP BiH/KTA)

Susret generalnog ministra s provincijalima Južnoslavenske konferencije Manje braće

Međugorje, 3. – 4. ožujka 2023.

Nakon završetka 15. generalne skupštine Unije Manje braće održane u Međugorju 3. i 4. ožujka 2023. godine, uslijedio je susret Generalnog definitorija Manje braće, na čelu s generalnim ministrom fra Massimom Fusarelijem OFM, s provincijalima Južnoslavenske konferencije Manje braće. Na ovom su susretu svi provincijali upoznali Generalni definitorij sa stanjem svih provincija te zajednički tražili odgovore za buduće djelovanje i međusobnu suradnju.

Tijekom susreta sudionici su posjetili i samostan sv. Ante na Humcu kod Ljubuškog gdje se nalazi novicijat dviju provincija – Hercegovačke i Bosanske provincije. Generalni ministar u pratinji provincijala i generalnih definitora iskoristio je prigodu za susret i razgovor s novacima. (FIA)

Duhovna obnova za osnovnoškolke

Međugorje, 4. ožujka 2023.

Korizmena duhovna obnova za osnovnoškolke održana je 4. ožujka 2023. godine u samostanu *Rane sv. Franje* u Međugorju, a misao vodilja bila je *Sveci i mi – kako postati svet i koracići uz svece!* Na duhovnoj obnovi sudjelovalo je 47 djevojaka sedmog, osmog i devetog razreda osnovne škole iz župa Čerin i Međugorje.

Duhovnu obnovu vodile su: s. Arkanđela Jurčević SSFCR, s. Marijana Andrić SSFCR i s. Iva Bešlić SSFCR, potičući djevojke na razmišljanje o svecima i svetosti. Vidjela se radost i zahvalnost na licima sudionica se-

minara zbog svega darovanog te zagledanost u Krista kroz molitvu i zajednički rad. (Školske sestre franjevke Krista Kralja, Mostar)

Seminar za sestre s prvim zavjetima Školskih sestara franjevki Bosansko-hrvatske provincije

Sarajevo, 2. – 5. ožujka 2023.

U provincijalnom sjedištu u Sarajevu od 2. do 5. ožujka 2023. godine održan je seminar za sestre s prvim zavjetima Družbe Školskih sestara franjevki Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije. Seminar je predvodio fra Miro Jelečević OFM, franjevac Bosne Srebrenе i profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu.

Temu seminara fra Miro je naslovio *U kakve posude ide novo vino? Biti redovnica danas u dinamičnom svijetu i nemirnoj Crkvi.* „Potrebljeno je pitati se što ponijeti iz bogatog iskustva povijesti i kako danas prenijeti evanđeoske ideale?! Što znači biti mlada redovnica u današnjem svijetu? Tehničkim pomagalima syladali smo sve udaljenosti (i onu do Mjeseca), ali nismo postigli blizinu. U svijetu punom ljudskih otoka mi bismo se trebale suprotstaviti površnosti i banalnosti života, anonimnosti i bezličnosti. Stavljujući svoje povjerenje u Boga i poštujući druge kao dar i tajnu, možemo svjedočiti kako je život mnogo više od onog što je vidljivo na površini“, zaključio je prvoga dana svoje razmišljanje fra Miro.

Sljedeći dan sudionice seminara promišljale su o redovničkim zavjetima: poslušnosti, siromaštvu i čistoći. U svom je izlaganju fra Miro kazao: „Evanđeoske savjete nemoguće je položiti (živjeti) pod prisilom, nego jedino u slobodi (*Ako hoćeš biti moj*

učenik... Ako hoćeš biti savršen...). (...) Smisao naših zajednica nije bavljenje samima sobom, nego otvorenost drugome, ne shvaćajući različitosti i novosti isključivo kao napad ili prijetnju. Upustiti se u zajedništvo podrazumijeva rizik, ali istovremeno donosi ljepotu jer je upravo ono, življeno u malim svakodnevnim životnim situacijama, mjesto Božje objave“, zaključio je fra Miro. (Školske sestre franjevke Krista Kralja, Sarajevo)

Seminar za redovničke pripravnice Školskih sestara franjevki Krista Kralja

Sarajevo, 2. – 5. ožujka 2023.

Seminar za kandidatice, postulantice i novakinje dviju provincija, Bosansko-hrvatske i Mostarske, održan je u provincijalnoj kući Školskih sestara franjevki u Sarajevu od 2. do 5. ožujka 2023. godine pod gesmom *U tebi je, Gospodine, izvor životni* (Ps 36,10). Susret je pripremila i vodila s. Ivanka Mihaljević SSFCR govoreći o križu, Franjinom odnosu s Isusom, Isusovim i Franjinim ranama. Istovremeno su i sestre s prvim zavjetima Bosansko-hrvatske provincije imale seminar koji je vodio fra Miro Jelečević OFM. On je predvodio zajedničku liturgijsku slavlja za oba susreta.

Svoje je predavanje s. Ivanka započela rečenicom: „Franjina je duhovnost započela pred križem sv. Damjana, a vrhunac dosegla na La Verni, mjestu gdje je dobio Isusove rane. On se na početku svog obraćenja nalazi pred križem i svjestan da je čovjek tmine, moli se Gospodinu ovim riječima: ‘Višnji i slavni Bože, rasvjetli tmine mogu srca i daj mi pravu vjeru, čvrsto ufanje i sa-

vršenu ljubav, razum i znanje, Gospodine, da vršim tvoju svetu i istinitu zapovijed. Amen.“

Sudionice seminara izrazile su zahvalnost što su se kroz darovane dane napajale na *izvoru životnom*, na izvorima franjevašta te što su dijelile radost zajedništva. (Mateja Mihaljević, novakinja)

Nadbiskup Tomo Vukšić susreo se s provincijalom fra Jozom Grbešom OFM

Sarajevo, 6. ožujka 2023.

Nadbiskup metropolit vrhbosanski i apostolski upravitelj Vojnog ordinarijata u Bosni i Hercegovini mons. Tomo Vukšić primio je 6. ožujka 2023. godine provincijala Hercegovačke franjevačke provincije fra Jozu Grbešu OFM. U dugom i srdačnom razgovoru razmijenili su informacije o nekim pastoralnim pitanjima koja su u ovom času važna za Crkvu u Bosni i Hercegovini, za Provinciju i Nadbiskupiju. (KTA)

Obilježen Stadlerov dan u katedrali Presvetog srca Isusova

Sarajevo, 8. ožujka 2023.

U katedrali Presvetog srca Isusova u Sarajevu 8. ožujka 2023. godine misno slavlje kojemu je prethodila molitva krunice, predvodio je vlč. Domagoj Matijević, kapelan katedralne župe.

Na početku svete mise sve nazočne pozdravio je vlč. Matijević. Nabrojio je nekoliko znamenitih građevina koje je nadbiskup Stadler gradio u Bosni i Hercegovini te nastavio: „Nije Stadler velik što je toliko gradio, nego jer je došao u neobrađenu zemlju

i uspostavio crkvenu hijerarhiju. Došao je u teškim i složenim vremenima i donio siromašnom bosanskom kršćaninu sigurnost i slobodu isповijedanja vjere u jednoga Boga, Isusa Krista. Donio im je nadu u bolje sutra.“

Po završetku svete mise pohodio je grob sluge Božjega dr. Josipa Stadlera gdje je zajedno s vjernicima i sestrama izmolio molitvu za njegovo proglašenje blaženim. (s. M. Klara Jerković SMI)

Duhovna obnova za vjernike u Bugojnu

Bugojno, 11. ožujka 2023.

U duhovnom centru sestara franjevki u Bugojnu održana je 11. ožujka 2023. godine duhovna obnova za vjernike koji žele produbljivati svoju vjeru i intenzivnije prolaziti korizmeni hod priprave za proslavu svetkovine Uskrsa. Duhovnu obnovu na temu *Zdenac* temeljenoj na Ivanovu evanđelju susreta Isusa i Samarijanke (Iv 4,5-42), animirala je s. Ljubica Stjepanović SSFCR.

Dvadesetak sudionika imalo je prigodu dublje ponirati i meditirati otajstvo Božje riječi te jedni s drugima razmijeniti svoja iskustva. Također, sudionici su promišljali i o biti samog vremena korizme, vremenu koje je obilježeno svetim mirom, odsutnošću (ili bi trebalo biti) od prevelike buke i zabave, vremenu koje nas uvjek iznova poziva na *izvor života*, a sukladno tome i na svakodnevno obraćenje.

Nakon prvog dijela obnove uslijedilo je euharistijsko klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom kao i mogućnost za sakrament pomirenja. Vrhunac susreta bilo je euharistijsko slavlje koje

je predvodio vlč. Marko Majstorović, župnik Župe Uzašašća Gospodinova u Novom Travniku.

U osvrtu su sudionici izrazili zahvalnost Bogu i sestrama na podijeljenom zajedništvu i mogućnošću da u sestarskom samostanu pronađu oazu mira i okrjepu na izvoru Božje riječi „kada se duša umori od svakodnevnih nedaća“, kako je napisao jedan sudionik. „On, vječni Izvor, na izvoru čeka, hoće li žedna duša k njemu doći. I njegova svjetlost proisplje se meka. Prolaznik mnogi kraj njega će proći. On dušu čeka, jer ljubav žeda i svakog zove. Ljubav nema međa. Ako je tko žedan, neka dođe k meni i neka piće. Vrata su moja širom otvorena. Izvori moji svježinu nose. Neka dođe k meni i neka piće tko je života žedan. Radošću novom nek’ osnaži misli, snagom korake i vjerom dušu za dan koji sviće. Ako je tko žedan života? Gospodine, a tko nije?“ (s. Ljubica Stjepanović SSFCR)

Predstavljen molitvenik fra Josipa Vlašića OFM

Masna Luka, 12. ožujka 2023.

Molitvenik fra Josipa Vlašića OFM *Pred križem – Otajstvo križa u tvome životu*, koji je slikama obogatila splitska umjetnica Karin Grenc, predstavljen je 12. ožujka 2023. godine u Galeriji u Masnoj Luci. Otvorena je i izložba *Puta križa* i drugih slika korizmene tematike slikarice Grenc.

Voditeljica Višnja Spajić u uvodnom je obraćanju podijelila fra Josipovu knjigu – molitvenik u tri poglavљa. Na prvom je mjestu molitva *Puta križa* (14 postaja) s uvodom samog autora, zatim je tu fra Josipova meditacija *Dodirujem Tvoje rane, Isuse*

i na koncu su *Male litanije ljubavi*.

O knjizi je govorio predsjednik Matice hrvatske – ogranač Grude Mario Bušić. On je, među ostalim, kazao: „Možemo pomisliti da je tema križnoga puta iscrpljena, da nam knjiga ove tematike neće donijeti nešto zanimljivoga i da nas neće baš nečim osobitim obogatiti. No i letimičan pogled u ovu knjigu – molitvenik, neće nas ostaviti ravnodušnim. Jednostavno će nas vući svaka sljedeća rečenica, molitva, osjetit ćemo da je nešto u stilu, načinu, jeziku, izričaju jedinstveno i značajno. Jezik kojim je fra Josipov *Put križa* napisan upravo je ono što naoko i već poznate i toliko prepričane događaje iz *Biblije* i naše kršćanske tradicije čini zanimljivim, privlačnim za čitanje, za molenje, za meditiranje. (...) Uz svaku je postaju i poglavlje fra Josipova *Križnoga puta* vezana po jedna slika splitske, a mogu slobodno kazati i naše umjetnice Karin Grenc. Karin koja svojim, rekao bih, ikonama Krista, Bogorodice i drugih likova s Isusova križnoga puta, oslikanim na odbačenim daskama i drvima, stavlja u nas sve puni doživljaj riječi Božje i neprestano nas nuka da se približimo Kristu i po njegovoj patnji dodemo da vrhunca – do Uskrsa. Karin je skromna osoba, takve su joj i slike od skromnih materijala na skromnom odbačenom drvu. I upravo po tomu možemo vidjeti kako je skromnost, zapravo, veličanstvenost. Što si manji, to si veći. To je biblijska, Kristova kategorija. Nama često nerazumljiva, ali je istinita. U to se možete uvjeriti ako uzmete ovu fra Josipovu knjigu koja je zapravo molitvenik i moleći razmatrate uz Karinine veličanstvene slike križnoga puta.“ (IKA)

Nuncij Chullikatt posjetio sestre karmeličanke

Sarajevo, 12. ožujka 2023.

U sklopu upoznavanja mjesne Crkve novi nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Francis Assisi Chullikatt 12. ožujka 2023. godine posjetio je zajednicu sestara u samostanu Bezgrešne Kraljice Karmela u sarajevskom naselju Stup.

Slaveći svetu misu, u propovijedi je se strama govorio o tajni susreta s Isusom. Ona se na poseban način otkriva u susretu Isusa sa Samarijankom, u evanđeoskom odlomku koji se čitao te treće korizmene nedjelje. „Isus je žedan naših duša“, rekao je nuncij, „i traži mnoge putove da dođe do nekoga.“ Naglasio je da nakon susreta s Isusom koji nas mijenja, mi postajemo njegovi učenici i nosimo ga u život, tamo gdje jesmo, a najveći susret s Isusom događa se u euharistiji.

Nakon svete mise nadbiskup Chullikatt u sručnom se razgovoru upoznao sa sestrama karmeličankama i otkrio im svoje osobito duhovno prijateljstvo sa sv. Malom Terezijom. (KTA)

Mjesečna duhovna obnova za redovnice

Sarajevo, 12. ožujka 2023.

U organizaciji Školskih sestara franjevki Krista Kralja Bosansko-hrvatske provincije Prečistog Srca Marijina održana je 12. ožujka 2023. godine mjesečna duhovna obnova za redovnice grada Sarajeva. Susret koji je u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu započeo u poslijepodnevnim satima, vodio je fra Bruno Ćubela OFM, franjevac Bosne Srebrenе i profesor na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu.

„Bože, izvore milosrđa i sve dobrote, odredio si lijek našim grijesima: post, molitvu i djela ljubavi. Priznajemo da smo grešni. Savjest nas optužuje. Molimo te: iskazuju nam uvijek svoje milosrđe“, riječi su zborne molitve treće korizmene nedjelje kojima je fra Bruno započeo svoje predavanje. „Upravo ove riječi mogu osvijestiti što bi korizmeno vrijeme uistinu trebalo značiti. Kako bismo se nastojale oduprijeti svakodnevnim stresovima u kojima današnje društvo živi, trebale bismo nastojati stvoriti mehanizme koji će nam pomoći da postojimo u ovom svijetu ne gubeći ništa od duhovnosti. To znači da budemo u svijetu ne usvajajući svjetovni način razmišljanja i ponašanja koji je često u neskladu s evanđeoskim navještajem.

Molitva, orientiranost na Boga, osama, post, pokora i raspoloživost prema bližnjima kroz djela ljubavi – kako стоји i u zbornoj molitvi – lijek je našim grijesima. Važno je da postanemo svjesne korizmenog vremena i svega što ono donosi, uvijek iznova dublje proničući u ovo vrijeme milosti. Vršenje pokore trebalo bi imati više dimenzija i biti plodonosno. To nije jednosmjeren put i djela pokore trebale bismo činiti iz zahvalnosti prema darovanoj milosti spoznaje koju nam je darovaog Bog. Korizmeno vrijeme ne izvire iz ljudskog, već iz Božjeg nastojanja, iz njegova traganja za čovjekom. Pokora je samo put, nipošto krajnji cilj. Ne bi trebala biti odricanje od nečega, već za nešto te otvaranje svoga bića drugome, drukčijem. Takvo odricanje osposobljuje za više dobro, usmjeruje na aktivniji rad na sebi i potiče na veću raspoloživost i osjetljivost prema onima kojima smo potrebne.

Svrha odricanja nije u odricanju. Ono je sredstvo koje pomaže da se oslobođimo svega onog što nas zarobljava i oduzima naše sna-

ge za jedino potrebno – usmjerenost prema Bogu. Post, pokora, djela milosrđa i osama nalaze svoj smisao u oslobođenju za Boga koji nam otkriva novu vrijednost i smisao življenja. Svrha odlaska u osamu nije stvoriti zidove, nego shvatiti važnost drugih ljudi u našim životima. Osama kao povlašteno mjesto pomaže čovjeku uvidjeti i shvatiti ono jedino važno – Božju prisutnost. Post ima vrijednost ako je sredstvo koje pomaže pri obraćenju srca. Post nikako nije nešto konačno, a pomaže da kroz svoj život znamo posložiti prioritete. Siguran i čvrst temelj naših života jest i molitva. Svoju svrhu osama i post imaju samo ako nas usmjeravaju na plodonosnu molitvu. Osobna molitva obveza je našega srca. Moliti znači živjeti u raspoloživosti. Bog nas traži u osobnoj povijesti i poziva da ostanemo s njim. Poziva nas da nadyladamo svoje egoizme i otvorimo se logici ljubavi. Odazovimo se na taj korizmeni poziv.“

Nakon predavanja slijedilo je klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom i mogućnost za sakrament pomirenja. Duhovna obnova završena je euharistijskim slavljem koje je također predvodio fra Bruno Ćubela, u zajedništvu s koordinatorom mjesecnih duhovnih obnova za redovnice u Sarajevu vlč. Milenkom Krešićem. (s. Suzana Benković SSFCR)

Nuncij Chullikatt posjetio Školske sestre franjevke Mostarske provincije

Mostar, 20. ožujka 2023.

Apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini nadbiskup Francis Assisi Chullikatt pohodio je 20. ožujka 2023. godine provincijalno središte Školskih sestara franjevka i samostan Svete Obitelji u Franjevačkoj 88 u Mostaru.

Dvadesetak sestara samostanske zajednice nuncija su dočekale u kapelici gdje su se molitvom sv. Franje *Klanjamо ti se...* poklonili Gospodinovoј nazočnosti u Presvetom Oltarskom Sakramantu i pjesmom izrazili dobrodošlicu.

Potom je nuncij uputio sestrama kratki nagovor potičući ih da nikad ne zaborave svoju povijest i da iz svega što im se dogodilo nauče živjeti u budućnosti. Sve ono što se u prošlosti dogodilo, u osobnom i zajedničkom životu, gledano iz Božje perspektive ima svoj razlog.

Znam da nije lako, nastavio je nuncij, ali to je put onih koji nasljeđuju Isusa. Dok prihvaćamo i nosimo križ naša je zadaća da i sami odjelotvorimo Isusovu ljubav. Kao što je Bog dobar prema nama, tako bi se i na nama trebala odražavati njegova dobrota prema drugima. Mi smo uvijek na strani onih koji su i poštivani, ali i satirani. Uvijek smo na tom putu da sačuvamo nečiji život, ne praveći razliku tko je tko... Ako činimo dobro, onda smo Isusovi učenici. I ako bi se, ne daj Bože, povijest ponovila, mi moramo ostati kao svjetiljke na gori. Zato molite, zaključio je nuncij Chullikatt, da nam Isus dadne milost da budemo sol zemlje i svjetlo svijeta. (Školske sestre franjevke Krista Kralja, Mostar)

Duhovno-psihološki seminar sestara Služavki Maloga Isusa s prvim zavjetima

Buško jezero, 26. ožujka 2023.

Dana 26. ožujka 2023. godine održan je duhovno-psihološki seminar u Duhovnom centru – Karmel sv. Ilike na Buškom jezeru na temu *Oproštenjem do iscjeljenja* pod vodstvom p. Mije Nikića SJ, profesora

dubinske psihologije na Fakultetu Družbe Isusove u Zagrebu. Uz druge sudionike seminaru su nazočile sestre s prvim zavjetima Družbe sestara Služavki Malog Isusa Sarajevske provincije Bezgrješnog Začeća Blažene Djevice Marije: s. M. Pia Pilić SMI, s. M. Nikolina Džavić SMI, s. M. Rita Oborović SMI i s. M. Mihaela Martinović SMI, pod vodstvom odgojiteljice s. M. Ljilje Marinčić SMI.

Predavač je govorio o Bogu, svjesnosti samih sebe, našim navikama, stilovima života, afektivnoj memoriji, našem tijelu koje je hram Duha Svetoga, emocijama i tome kako one pokreću na djelovanje, o razumu koji se odlikuje slobodnim djelovanjem i odgovornošću i na kraju o djelima koja čine odraz cjelokupne osobnosti. Nakon govora o ovim elementima predavač je naglasio kako se stablo poznaje po plodovima, a čovjek po svojim djelima. Emocije su te koje čovjeka potiču na djelovanje i često je čovjeku teško boriti se protiv njih i izraziti ih na pravi način. „Emocije treba izraziti na način da ne uvrijedimo drugoga.“ Čovjeku je teško oprostiti, ali i zaboraviti nanesenu uvredu. Govoreći o opraštanju, slušateljima je predstavio dvanaest koraka na putu oproštenja, a neki su od njih: odluka da se neće osvećivati, iskreno priznanje patnje, dijeljenje patnje s drugima, dobro identificiranje svih gubitaka, priznanje srdžbe, otvoriti se milosti oproštenja, postati svjesni istine da nismo jedini protagonisti oprosta. Govor o oproštenju p. Nikić zaključio je mislima Henria Lacordairea: „Želite li biti sretni jedan trenutak? Osvetiće se. Želite li biti sretni uvijek? Oprostite.“

Nakon predavanja sveto misno slavlje u crkvi sv. Ilike također je slavio p. Mijo.

Potom je uslijedio nastavak predavanja, molitva Gospine krunice, klanjanje pred Presvetim Oltarskim Sakramentom i zahvala Bogu za divan dan, nove spoznaje i milost oproštenja. (s. M. Mihaela Martinović SMI)

Novo vodstvo Karmela

Sarajevo, 28. ožujka 2023.

U skladu s odredbom Dikasterija za ustanove posvećenog života i družbe apostolskog života u samostanu Bezgrešne Kraljice Karmela u Sarajevu 28. ožujka 2023. godine održan je izborni kapitol pod predsjedanjem nadbiskupa vrhbosanskog mons. Tome Vukšića. Karmelska sestarska zajednica za prioricu svoga samostana izabrala je s. M. Jelenu od Krista Kralja (Jelica Lipić).

Ovim kapitolom ujedno je dovršen postupak povratka pravne samostalnosti Karmela u Sarajevu. Prije samog kapitula sedmeročlana samostanska zajednica sudjelovala je na euharistijskom slavlju koje je u samostanskoj crkvi predvodio nadbiskup Vukšić.

Nakon svete mise uslijedio je kapitol pod predsjedanjem nadbiskupa Vukšića. U skladu s *Konstitucijama* za prioricu je izabrana s. M. Jelena od Krista Kralja. Nadbiskup Vukšić potvrdio je izabranu prioricu samostana, a izabrane su i dvije savjetnice. Uputio je i čestitku izabranoj priorici i cijeloj sestarskoj karmelskoj zajednici te obećao da će im i dalje biti potpora u skladu sa svojom službom. Zahvalio je i ohrabrio sestre da nastave biti oaza molitve za cijelu Vrhbosansku nadbiskupiju i za sve ljude u Bosni i Hercegovini.

ni te zamolio da i njega prate molitvom u obavljanju povjerene mu pastirske službe. (KTA)

Učenici i djelatnici Katoličkog školskog centra iz Žepča na duhovnoj obnovi

Međugorje, 30. ožujka 2023.

U sklopu duhovne priprave za Uskrs učenici Katoličkog školskog centra *Don Bosco* iz Žepča, predvođeni profesorima, vodstvom škole i ostalim djelatnicima, sudjelovali su 30. ožujka 2023. godine u Međugorju na duhovnoj obnovi. Putovanje je započelo u ranim jutarnjim satima zahvalnom molitvom Bogu i zagовором Blaženoj Djevici Mariji za sretan put.

U Međugorju je domaćin fra Marinko Šakota OFM poželio dobrodošlicu svima. Duhovna obnova započela je molitvom svete krunice do Podbrda. U popodnevnim satima jedan bivši ovisnik o drogama iznio je svoje svjedočanstvo. Gospodin Darijo Vasilj, nekadašnji ovisnik, sada otac četvero djece, kroz primjer vlastitog pada u drogu i beznađe te osobno obraćenje posvjedočio je da nada uvijek postoji. Bog sa svima ima svoj plan iako put do ostvarenja toga plana ponekad nije lagan. Trnovit je i težak, ali uz molitvu, post i žrtvu Bogu je sve moguće.

Fra Marinko Šakota OFM predvodio je pokorničko bogoslužje kao pripravu za sakrament pomirenja. Nakon pomirenja s Bogom u sakramentu pomirenja, uslijedilo je euharistijsko slavlje. (KTA)

VIJESTI

HRVATSKE REDOVNIČKE KONFERENCIJE I KONFERENCIJE VIŠIH REDOVNIČKIH POGLAVARA I POGLAVARICA BIH

ODGOVARAJU: FR. SLAVKO ŠLIŠKOVIĆ OP • S. GORDANA IGREC FDC
• S. ŽELJKA DRAMAC SSFCR • FRA JOZO GRBEŠ OFM

UREDILI: S. KRISTA MIJATOVIĆ SCSC • S. JADRANKA OBUĆINA ASC

GRAFIČKO OBLIKOVANJE: ONE.EASY

LEKTURA: KATARINA LUKAČEVIĆ

TISK: TISKARA ZELINA

NAKLADA: 650 PRIMJERAKA

ISSN 2757-0835

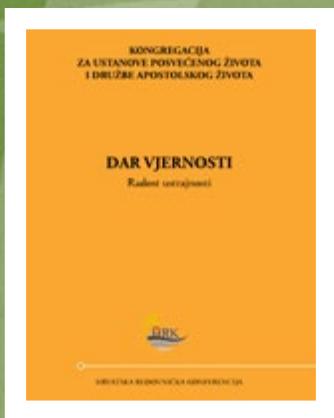
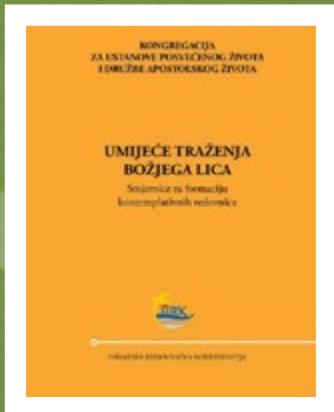
ZAGREB - SARAJEVO • LIPANJ 2023. • BR. 2. (2023.) • GOD. LI.

UL. SLAVOLJUBA BULVANA 4 • HR - 10 000 ZAGREB

TEL.: +385 1 37-64-281 • FAKS: 3+385 1 37-64-280 •

WWW.REDOVNISTVO.HR • KONFERENCIJA@REDOVNISTVO.HR

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: MARIJA BELOŠEVIĆ

IZ NAŠE BIBLIOTEKE:

1. *Služenje autoriteta i poslub*, 2008.
2. *Apostolsko pismo svetoga oca Franje svim posvećenim osobama u prigodi Godine posvećenoga života*, 2015.
3. *Radujte se!*, 2015.
4. *Istražujte*, 2015.
5. *Kontemplirajte*, 2015.
6. *Identitet i poslanje brata redovnika u Crkvi*, 2016.
7. *Vultum Dei quaerere*, 2016.
8. *Naviještajte*, 2017.
9. *Za novo vino nove mješine*, 2017.
10. *Ekonomija u službi karizme i poslanja*, 2018.
11. *Cor orans*, 2018.
12. *Umijeće traženja Božjega Lica*, 2020.
13. *Dar vjernosti. Radost ustrajnosti*, 2021.

Njihovo je Kraljevstvo nebesko - radni listovi

Radni listovi su namijenjeni djeci predškolske dobi s ciljem poticanja njihova cijelovitog razvoja, uključujući i duhovnu dimenziju. Zamišljeni su kao radni materijal odgojiteljima u vjeri i roditeljima u pripremi djeteta za polazak u školu.

Cijena radnih listova je 3,00 eura,
a mogu se naručiti na: 099/2123 191
ili kupi@redovnistvo.hr